

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE OVČIARSKO

A. Textová časť

- A. Základné údaje
- B. Riešenie územného plánu
- C. Doplnujúce údaje
- D. Dokladová časť

Žilina 05/2026

OBSAH TEXTOVEJ ČASTI :

A. ZÁKLADNÉ ÚDAJE.....	3
b) Hlavné ciele riešenia.....	3
b) Vyhodnotenie doterajšieho územného plánu.....	4
c) Údaje o súlade riešenia so zadaním	4
B. RIEŠENIE ÚZEMNÉHO PLÁNU.....	5
a) Vymedzenie riešeného územia.....	5
b) Vázby vyplývajúce z riešenia a zo záväzných častí územného plánu regiónu.....	13
c) Základné demografické, sociálne a ekonomické rozvojové predpoklady.....	16
d) Riešenie záujmového územia a širšie vzťahy.....	21
e) Návrh urbanistickej koncepcie priestorového usporiadania.....	23
f) Návrh funkčného využitia územia.....	24
g) Návrh riešenia bývania, občianskeho vybavenia, výroby a rekreácie.....	25
h) Vymedzenie zastavaného územia obce.....	31
i) Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území podľa osobitných predpisov.....	31
j) Návrh riešenia záujmov obrany štátu, požiarnej ochrany, ochrany pred povodňami.....	33
k) Návrh ochrany prírody a tvorby krajiny a návrh ochrany kultúrno-historických hodnôt.....	36
l) Návrh verejného dopravného a technického vybavenia.....	41
m) Koncepcia starostlivosti o životné prostredie.....	59
n) Vymedzenie prieskumných území, chránených ložiskových území a dobývacích priestorov.....	64
o) Vymedzenie plôch vyžadujúcich zvýšenú ochranu.....	64
p) Vyhodnotenie dôsledkov stavebných zámerov a iných návrhov na poľnohospodárskej a lesnej pôde.....	64
q) Hodnotenie navrhovaného riešenia z hľadiska environmentálnych, ekonomických, sociálnych a územnotechnických dôsledkov.....	67
r) Návrh záväznej časti.....	68
C. DOPLŇUJÚCE ÚDAJE.....	81
D. DOKLADOVÁ ČASŤ.....	82

OBSAH GRAFICKEJ ČASTI :

1 Výkres širších vzťahov	M 1 : 50 000
2 Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využívania územia s vyznačenou záväznou časťou riešenia a verejnoprospešnými stavbami	M 1 : 10 000
3 Výkres riešenia verejného dopravného vybavenia	M 1 : 10 000
4 Výkres riešenia verejného technického vybavenia - vodné hospodárstvo	M 1 : 10 000
5 Výkres riešenia verejného technického vybavenia - energie, telekomunikácie	M 1 : 10 000
6 Vyhodnotenie dôsledkov stavebných zámerov a iných zámerov na poľnohosp. pôde	M 1 : 10 000
7 Výkres ochrany prírody a tvorby krajiny	M 1 : 10 000

A. ZÁKLADNÉ ÚDAJE

Názov elaborátu :	Územný plán obce Ovčiarsko - Návrh
Obstarávateľ ÚPN:	Obec Ovčiarsko
v zastúpení starostom:	Ervínom Schmiegerom a prostredníctvom odborne spôsobilej osoby podľa § 2a Zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov - Ing. arch. Ján Burian reg. č.402.
Spracovateľ ÚPN :	ARCH KRAJČ s.r.o., M. Šinského 9,01007 Žilina
Hlavný riešiteľ:	Ing. arch. Peter Krajč
Urbanizmus :	Ing. arch. Peter Krajč
Životné prostredie:	Bc. Klaudia Mihóková
Doprava:	Ing. Roman Tiso
Grafické prác:	Ing. arch. Peter Krajč a kol.

b) HLAVNÉ CIELE RIEŠENIA

Dôvodom pre obstaranie Územného plánu obce Ovčiarsko (ďalej aj len ÚPN-O Ovčiarsko) je potreba získania aktuálneho základného nástroja územného rozvoja a starostlivosti o životné prostredie obce, ktorý bude komplexne riešiť priestorové usporiadanie a funkčné využívanie územia, zosúlaďovať záujmy a činnosti ovplyvňujúce územný rozvoj, životné prostredie a ekologickú stabilitu a ustanovovať regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využívania územia.

Keďže v súčasnosti platný územný plán obce, schválený v roku 2006 napriek aktualizácii schválením zmien a doplnkov č. 1 až 4 nezodpovedá všetkým vyššie uvedeným požiadavkám, pristúpila obec Ovčiarsko k obstaraniu nového územného plánu obce z dôvodu potreby riešenia koncepcie územného rozvoja obce, predovšetkým v oblasti rozvoja funkcie bývania.

Zadanie pre ÚPN-O Ovčiarsko bolo vypracované na základe Prieskumov a rozborov pre ÚPN-O a Krajinoekologického plánu, ktoré vypracoval hlavný riešiteľ ÚPN-O Ing. arch. Peter Krajč v termíne 05.2024.

Hlavné ciele v rozvoji územia obce vyplývajúce so Zadania a iných strategických dokumentov obce:

Vo všeobecnej rovine sú hlavné ciele rozvoja územia stanovené nasledovne :

- riešiť optimálny spôsob využitia a usporiadania územia v súlade s princípmi trvalo udržateľného rozvoja a únosnosti územia
- odstrániť funkčné a priestorové disproporcie
- koordinovať záujmy v území
- regulovať a koordinovať investičné činnosti a záujmy
- skvalitniť životné prostredie obce
- zabezpečiť ochranu kultúrneho dedičstva a prírodných hodnôt
- dobudovať verejnú dopravnú, občiansku a technickú vybavenosť obce
- stanoviť plochy pre verejnoprospešné stavby

Okrem takto všeobecne formulovaných cieľov bude potrebné v ÚPN-O Ovčiarsko:

- vytvoriť predpoklady a podmienky pre rozvoj obytnej funkcie intenzifikáciou zastavaného územia stanoveného k 1.1.1990, ako aj návrhom nových plôch v extraviláne, vhodných pre rozvoj uvedenej funkcie, pri zohľadnení záujmov poľnohospodárskej výroby a ochrany poľnohospodárskej pôdy
- vytvoriť predpoklady a podmienky pre rozvoj rekreácie a športu miestneho významu
- stanoviť podmienky pre dobudovanie základnej občianskej vybavenosti v obci
- stanoviť podmienky pre fungovanie výroby, poľnohospodárstva a lesného hospodárstva
- vytvoriť podmienky pre dobudovanie dopravnej a technickej infraštruktúry v návrhovom období
- premietnuť do nového územného plánu obce zábery ÚPN VÚC ŽK
- návrhové obdobie územného plánu stanoviť na obdobie do roku 2040
- s poukazom na ustanovenie § 21, ods. 2 stavebného zákona bude po schválení Zadania spracovaný jedno variantný Návrh ÚPN-O Ovčiarsko.

Územný plán komplexne rieši priestorové usporiadanie a funkčné využívanie územia obce, vytvára predpoklady pre trvalý súlad všetkých činností v území s osobitným zreteľom na starostlivosť o životné prostredie. Vytvára predpoklady pre zachovanie kultúrnych, prírodných a civilizačných hodnôt, vytvára podmienky pre rozvoj základnej funkcie bývania formou individuálnej bytovej výstavby vo väzbe na zastavané územie obce, vytvára podmienky pre doplnenie základnej občianskej vybavenosti, rozvoj športu a rekreácie, vytvára podmienky pre dobudovanie dopravného a technického vybavenia obce, reguluje a koordinuje investičné činnosti a záujmy, skvalitňuje životné a obytné prostredie v obci, premieta do územného plánu obce zábery nadradenej uzemnoplánuvacej dokumentácie a stanovuje plochy pre verejnoprospešné stavby.

Obsah územného plánu je v súlade s Vyhláškou č. 55 MŽP SR o uzemnoplánuvaciach podkladoch a uzemnoplánuvacej dokumentácii z 25.1.2001.

Územný plán obce Ovčiarsko pozostáva z troch etáp:

- I. Prieskumy a rozborov pre územný plán obce Ovčiarsko (vrátane Krajinnno-ekologického plánu) 05/2024,
- II. Územný plán obce Ovčiarsko – Návrh
- III. Územný plán obce Ovčiarsko – Čistopis. - táto etapa

b) VYHODNOTENIE DOTERAJŠIEHO ÚZEMNÉHO PLÁNU

Obec Ovčiarsko má v súčasnosti platnú uzemnoplánuvaciú dokumentáciu, ktorá je aktualizovaná ZaD č.1 až č.4. ÚPN-O Ovčiarsko čiastočne vyhovuje požiadavkám obce a vytvára primeraný dostatok priestorových možností na rozvoj. Dopyt po pozemkoch na bývanie však v súčasnosti prevyšuje reálne možnosti dokumentované v ÚPN. Vlastnícke vzťahy neumožňujú v plnej miere využiť všetky navrhované lokality na území obce. Z tohto dôvodu dochádza k tlaku na územia, ktoré nie sú zatiaľ určené na výstavbu a kde dochádza priebežne k vysporadúvaniu vlastníckych vzťahov.

Prehľad vypracovaných ÚPD pre k.ú. Ovčiarsko:

- ÚPN-O Ovčiarsko, Ing. arch. Anna Kručayová , schválený uznesením obecného zastupiteľstva č. 4a/2006 zo dňa 31.08.2006
- ZaD č.1 ÚPN-O Ovčiarsko, Ing. arch. Ľubomír Kružel, ČAO : 0338 AA , schválený uznesením obecného zastupiteľstva č. 8/2008 zo dňa 16.10.2008
- ZaD č.2 ÚPN-O Ovčiarsko, Ing. arch. Ľubomír Kružel, ČAO : 0338 AA , schválený uznesením obecného zastupiteľstva č. 96/2011 zo dňa 24.06.2011
- ZaD č.3 ÚPN-O Ovčiarsko, Ing. arch. Dušan Maňák, ČAO: 1207 AA , schválený uznesením obecného zastupiteľstva č. 5/2014 zo dňa 31.01.2014
- ZaD č.4 ÚPN-O Ovčiarsko, Ing. arch. Peter Krajč, ČAO: 0996AA , schválený uznesením obecného zastupiteľstva č.2/2024 zo dňa 6.03.2024

Keďže v súčasnosti platný územný plán obce, napriek aktualizácii schválením zmien a doplnkov č. 1 až 4 nevyhovuje požiadavkám rozvoja, pristúpila obec Ovčiarsko k obstaraniu nového územného plánu obce z dôvodu potreby riešenia koncepcie územného rozvoja obce, predovšetkým v oblasti rozvoja funkcie bývania.

Na základe Prieskumov a rozborov pre ÚPN-O a Krajinoekologického plánu bolo vypracované Zadanie pre ÚPN-O Ovčiarsko prerokované a schválené obecným zastupiteľstvom.

Zadanie po objektivizovaní v procese prerokovávaní s verejnosťou a dotknutými orgánmi, samosprávami a s ďalšími právnickými osobami je rozhodujúcim podkladom - zadávacím dokumentom pre vypracovanie územného plánu obce (ÚPN – O) Ovčiarsko.

c) ÚDAJE O SÚLADE RIEŠENIA SO ZADANÍM

Návrh ÚPN O Ovčiarsko je vypracovaný v súlade so Zadaním pre ÚPN O Ovčiarsko (schválené Uznesením obecného zastupiteľstva č. 142 zo dňa 14.3.2025).

Obec Ovčiarsko obstaráva územný plán obce Ovčiarsko prostredníctvom odborne spôsobilej osoby pre obstarávanie ÚPP a ÚPD, ktorou je Ing. arch. Ján Burian, reg. č. 402)

B. RIEŠENIE ÚZEMNÉHO PLÁNU

a) VYMEDZENIE RIEŠENÉHO ÚZEMIA

Riešené územie je vymedzené katastrálnym územím obce Ovčiarsko a v ÚPN-O Ovčiarsko bude spracované v mierke 1 : 10 000. Riešené územie susedí s administratívnym územím mesta Žilina a s katastrálnymi územiami obcí Dolný Hričov, Paština Závada a Bitarová.

Celková výmera riešeného územia ÚPN-O Ovčiarsko predstavuje plochu 489 ha, z čoho poľnohospodárska pôda tvorí 277 ha a lesné pozemky 174 ha.

Základné údaje, charakterizujúce riešené územie

rozloha riešeného územia v ha	489
počet obyvateľov SOBD 2021	709 (muži 362 , ženy 347)
počet trvalo obývaných bytov SOBD 2021	210
Hustota obyvateľstva (obyvateľ/km ²):	144,87
počet domov SOBD 2021 (Rodinné domy 203, Bytové domy 0)	210
počet trvalo obývaných bytov SOBD 2021	203

Záujmové územie obce je teoreticky vymedzené v rozsahu väzieb obce na osídlenie susedných obcí Dolný Hričov, Paština Závada a Bitarová, v rozsahu väzieb na nadriadenú cestnú sieť (I/61 - Dolný Hričov, a I/64 - Žilina), verejnú technickú vybavenosť (plyn, vodovody, kanalizácia, elektrické vedenia) a občiansku vybavenosť mesta Žilina.

a)1. Prírodné podmienky

a)1.1 Geomorfologické pomery

Z geomorfologického hľadiska sú podmienky pre využitie územia vyhovujúce. Podľa regionálneho geomorfologického členenia je riešené územie začlenené nasledovne (Mazur, Luknis1986, Atlas krajiny SR 2002):

Podsústava	Provincia	Subprovincia	Oblasť	Celok	Podcelok
Alpsko - Himalájska	Karpaty	Zapadne Karpaty	Vnútorne Zapadne Karpaty	Žilinská kotlina	Žilinská pahorkatina
				Súľovské vrchy	Manínska vrchovina
					Súľovské skaly

Obec Ovčiarsko sa nachádza v severozápadnom výbežku Žilinskej kotliny. Žilinská kotlina je asymetrická depresia vklínená medzi jadrové pohoria a bradlové pásmo, vyplnená sedimentmi vnútrokarpatského paleogénu. Geneticky je spojená s vývojom Karpatskej sústavy. Nachádzajú sa tu paleogénne zlepenkové súvrstvia zasahujúce sem z východného okraja Súľovských vrchov, patriacich do Strážovskej vrchoviny. Najstaršie sú súvrstvia tzv. pribradlového paleogénu vystupujúce útržkovite na styku s bradlovým pásmom pri Ovčiarsku.

Z hľadiska typov reliéfu v území boli vyčlenené nasledovné morfometrické typy reliéfu:

Vrchovina	silne členitá
	veľmi silne členitá
Pahorkatina	stredne členitá

Sklonitosť

Sklon reliéfu predstavuje zmenu nadmorských výšok v smere spádovej krivky. Vyhodnotenie sklonitosti má pri praktickom riešení umiestnenia ľudských činností v krajine dôležité miesto, napr. v spôsobe obrábania pôdy, pri posudzovaní stability územia, pri výbere spôsobu stavebných prác a konštrukcií stavieb, pri voľbe trasy a konštrukcie komunikácií, pri posudzovaní stability svahov vodných nádrží. Sklonitosť limituje ľudské aktivity v území, aby nevhodným zásahom do horninového prostredia nevznikli škody na prírodnom prostredí.

Kategórie sklonu svahu:

1 -	<3°
2 -	3° - 7°

3 -	7° - 12°
4 -	12° - 17°
5 -	17° - 25°
6 -	nad 25°

Sklonitosť, dĺžka svahov a typ vegetačného krytu sú hlavné faktory spôsobujúce pôdnu eróziu.

Orientácia reliéfu

Orientácia (expozícia) reliéfu voči svetovým stranám vyjadruje, na ktorú svetovú stranu je uklonený povrch v danom bode a vyjadruje stabilnú expozíciu reliéfu voči chodu Slnka. Vyjadrená je v stupňoch v rozpätí 0-360°, pričom 90° je sever, 180° západ, 270° juh a 360° východ. Podklady sú dôležité pre mikroklimu územia, lokalizáciu poľnohospodárskych plodín, športových aktivít, bývania, a pod. Svahy s južnou expozíciou sú náchylné na prehrievanie a vysušovanie. Rozdielne teplotné pomery (vplyv mikroklimy) napomáhajú spolu s inými parametrami rozrušovaniu pôdy. Expozícia reliéfu voči svetovým stranám je pomocný ukazovateľ pri hodnotení intenzity vodnej erózie pôdy.

Geologické pomery

a) Inžiniersko-geologická charakteristika

V zmysle inžiniersko-geologickej rajonizácie (PF UK Bratislava, 1989) záujmové územie patrí do typu regiónu predkvartérnych sedimentov a rajónu flyšoidných hornín zastúpených striedaním ílovcov a prachovcov, resp. slieňovcov s pieskovcami, označenými symbolom Sf. Rajón Sf je charakterizovaný striedaním psamitických a psefitických hornín, nad ktorými sa vyskytujú pokryvné útvary vo forme eluviálno-deluviálnych sedimentov a produktov svahového zvetrávania.

Súvrstvia flyšového pásma z hľadiska základových pomerov sú vhodné pre bežné typy stavieb, avšak generálne pre stavebné účely sú málo vhodné a pre výstavbu náročnejších inžinierskych stavieb nevhodné. Zakladanie stavieb je potrebné riešiť do predkvartérneho podložia, resp. do menej zvetraných paleogénnych hornín. Pre vykonávanie zemných prác, ak sa vykonávajú ako stavebné práce podľa STN 73 3050 Zemné práce, sa v záujmovom území predpokladajú horniny triedy 3 (napr. štrk zo zvetraných podložných hornín), triedy 4 (navetrané ílovce, prachovce, slieňovce), triedy 5 (horniny pevné, zdravé vo vrstvách do 150 mm ílovce, piesčité slieňovce, pieskovce s ílovitým tmelom) a veľmi zriedkavo sa môžu vyskytovať horniny triedy 6 (kremité pieskovce, zlepenice a aglomeráty).

b) Svahové deformácie

Územie budované flyšovými horninami je známe vysokou afinitou ku kĺzaniu povrchových vrstiev zvetranín po svahoch, čo sa prejavuje tvorbou svahových deformácií najmä na bystrických vrstvách. Svahové deformácie sú dané malou priepustnosťou ílovcových hornín skalného podkladu, veľkou hrúbkou deluviálnych uloženín a intenzívnymi zrážkami. Svahové pohyby majú charakter povrchového plazenia delúvií po šmykových plochách, ktoré sa tvoria na ich rozhraní s prekvarterným podkladom. Zosuvy sú prevažne plošné a frontálne, menej prúdové, prevažne potenciálne, menej aktívne a stabilizované, často viacgeneračné. Aktivujú sa napr. v zárezoch svahov pri budovaní ciest bez ochranného drenážneho systému, lokálne pri stavebnej činnosti, kedy sa môžu tvoriť zemné prúdy a malé plošné zosuvy. Nepriaznivý dopad na tvorbu svahových deformácií má odlesňovanie a poľnohospodárska činnosť.

c) Rádioaktivita hornín

Na území obce sa vyskytujú plochy nízkeho a stredného radónového rizika. Hodnoty hmotnostných aktivít a^m vyhovujú norme podľa vyhlášky MZ SR č. 12/2001 O požiadavkách na zabezpečenie radiačnej ochrany.

d) Seizmicita územia

Podľa STN 73 0036 Seizmické zaťaženie stavieb ide o seizmickú oblasť 7°- 8°MSK-64. Záujmové územie sa nachádza v oblasti seizmického rizika, ktorému prislúcha základné seizmické zrýchlenie $a^r = 1,30 - 1,59 \text{ m.s}^{-2}$.

Hydrologické a hydrogeologické pomery

Hydrograficky územie spadá do povodia Váhu. Riečna sieť je v katastri reprezentovaná sústavou siete miestnych potôčikov. Katastrálnym územím obce Ovčiarsko preteká drobný vodný tok Bitarovský potok. Územie odvodňujú drobné vodné toky Lehotský potok, Ovčiarsky potok a dva bezmenné prítoky.

Vodný režim patrí k stredohorskej oblasti s maximálnymi prietokmi v marci a apríli (v dobe topenia snehu) a minimálnymi prietokmi v zimných mesiacoch.

Úhrn zrážok je 700 – 1000 mm s maximom prevažne v júni a minimom v decembri až februári. Podobne ako v iných častiach Slovenska aj tu prevládajú vetry severného a severozápadného smeru

Hydrogeologická charakteristika

k.ú. Ovčiarsko	Hydrogeologická charakteristika
Hydrogeologický región	paleogén a kvartér časti Žilinskej kotliny a východného okraja Súľovských vrchov
Typ priepustnosti	medzizrnová

Minerálne a termálne vody

Na území sa nenachádzajú minerálne pramene

a)1.2 Pôdne pomery

Pôdy, ich vznik, vývoj a vlastnosti závisia od pôsobenia pôdotvorných činiteľov a podmienok prostredia. Patria medzi ne všetky zložky prírodného prostredia, činnosť človeka a čas. Najdôležitejším faktorom pre vývoj pôd je geologický substrát a pôsobenie podzemných a zrážkových vôd.

Pôdne typy

Pôdny typ je charakteristický pre skalné podložie - paleogénne sedimenty flyšu a sú to najmä stredne ťažké až ťažké a slabo až stredne skeletnaté hnedozeme. Značná svahovitosť terénu znamená veľké ohrozenie pôdnou eróziou najmä tam, kde došlo k odstráneniu vrstevnicových medzí.

Pôdny typ je základnou identifikačnou jednotkou morfogenetickej i agronomickej kategorizácie pôd. Zahŕňa v sebe skupinu pôd charakterizovanú rovnakou stratigrafiou pôdneho profilu, t.j. určitou kombináciou diagnostických horizontov, ako výsledok kvalitatívne špecifického typu pôdotvorného procesu, ktorý sa vyvíjal a vyvíja v rovnakých hydrotermických podmienkach pod približne rovnakou vegetáciou. Pôdne typy sú definované súborom diagnostických horizontov a ich najdôležitejších vlastností získaných dlhodobým vývojom v prírodných podmienkach i kultiváciou.

Pôdne typy môžeme rozdeliť do niekoľkých skupín:

- Pôdy s veľmi priaznivým predpokladom pre trvalo udržateľné poľnohospodárstvo - čiernice, černozeme, fluvizeme a hnedozeme. Tieto pôdy sú dostatočne humózne, s vyváženým pomerom humínových kyselín ku fulvokyselinám, s dobrým obsahom prístupného dusíka a draslíka, s priaznivou pôdnou reakciou a štruktúrou a s dobrou vododržnosťou. Ich trvalé využívanie je podmienené obnovou prístupného fosforu, dodatočným zavlažovaním, resp. upravením agrotechniky na dočasne zamokrených čierniciach a fluvizemiach.
- Pôdy s menej priaznivým predpokladom pre trvalo udržateľné poľnohospodárstvo - pararendziny, regozeme, luvizeme, pseudogleje, kambizeme (okrem dystrických a psefitických) a rendziny. Ide o pôdy s menej priaznivými fyzikálnymi a chemickými vlastnosťami, vyžadujúcimi špecifickú agrotechniku.
- Pôdy s nepriaznivým predpokladom pre trvalo udržateľné poľnohospodárstvo - gleje, kambizeme dystrické a psefitické, podzoly, solončaky, slance, organozeme, hydrozeme, rankre a litozeme. Vyznačujú sa extrémnymi fyzikálnymi alebo chemickými vlastnosťami, buď znemožňujúcimi poľnohospodárske využitie, alebo len v obmedzenej miere umožňujúcimi extenzívne formy poľnohospodárstva.

Za zhodnotenie pôd v obci nám poslúžili mapy bonitovaných pôdnoekologických jednotiek (BPEJ). V zákone NR SR č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov je bonitovaná pôdno-ekologická jednotka definovaná ako klasifikačný a identifikačný údaj vyjadrujúci kvalitu a hodnotu produkčno-ekologického potenciálu poľnohospodárskej pôdy na danom stanovišti.

Na pôdotvorných substrátoch v riešenom území sa vyvinuli nasledovné typy pôd:

- 00 - pôdy na zrázoch nad 25° (bez rozlíšenia typu pôd)
- 11 - fluvizeme kultizemné, glejové, stredne ťažké, lokálne, ľahké
- 69 - kambizeme kultizemné, pseudoglejové, zo zvetralín flyša, stredne ťažké
- 82 - kambizeme na flyši, na výrazných svahoch: 12 - 15°, stredne ťažké až ťažké
- 87 - rendziny typické a rendziny kambizemné, stredne hlboké na vápencoch a dolomitoch, stredne ťažké až ťažké

92 - rendziny modálne, na výrazných svahoch: 12–25°, stredne ťažké až ťažké, lokálne veľmi ťažké

Kambizeme - patria do skupiny hnedých pôd, s dominantným procesom vnútro pôdneho zvetrávania. Nájdeme ich najviac na zvetralinách a svahovinách nekarbonátových hornín. Na substrátoch flyšového charakteru sú tieto pôdy hlbšie a menej kamenité, často reprezentované luvizemným až pseudoglejovým subtypom. Kambizeme sú pôdy len podpriemerne úrodné, sú to spravidla kyslé minerálne chudobné pôdy s nízkym obsahom humusu. Radíme ich k pôdam málo odolným voči degradácii a silne až extrémne erózne ohrozené (prevažne ide o plytké pôdy s nestabilnou pôdnou štruktúrou, na strmých svahoch). Luvizemné a pseudoglejové kambizeme s hlbším profilom sú využívané aj ako orné pôdy, väčšina kambizemí je však z dôvodu ich kamenitosti, plytkého pôdneho profilu a svahovitosti zatrávnené alebo zalesnené.

Rendziny charakteristické pôdy navápencoch a dolomitoch, väčšinou s tmavým humusovým horizontom pod ktorým je substrát alebo B horizont zvetrávania. Subtypy: typické, kambizemné s B horizontom. V celom profile alebo len v substráte obsahujú karbonáty.

Fluvizeme (v starších klasifikáciách: nivné pôdy) sa vyskytujú prevažne v nivách vodných tokov, ktoré sú, alebo donedávna boli ovplyvňované záplavami a kolísaním hladiny podzemnej vody. Maju svetlý (ochrický) humusový horizont. Najdôležitejšie subtypy používané pri hodnotení pod sú: kultizemné (orane) vo variete: karbonátové a glejové subtypy

Pôdne druhy

Podľa zrnitosti pôd rozlišujeme pôdne druhy. Zaradenie pôd do pôdných druhov je popri informácii o pôdnom type najdôležitejšou pedologickou charakteristikou. Klasifikácia pôd podľa pôdných druhov je založená na zrnitosti, ktorá je jednou z najdôležitejších pôdných vlastností. Pri posudzovaní zrnitosti pôdy sa hodnotí a klasifikuje textúra jemnozeme, t.j. zrnitostnej frakcie do 2 mm, čo je medzinárodne uznávaná hranica. Zrornosť ovplyvňuje mnohé dôležité vlastnosti pôd. Súbor zrn rôznej veľkosti možno označiť ako určitú zrnitostnú skupinu - frakciu. V k.ú. sa vyskytujú len druhy zrnitosti 2 - stredne ťažké pôdy (hlinité),

Chránené pôdy

V katastrálnom území obce boli v zmysle Nariadenia vlády č. 58/2013 Z. z. Slovenskej republiky o odvodoch za odňatie a neoprávnený záber poľnohospodárskej pôdy vyčlenené najkvalitnejšie pôdy s kódom bonitovanej pôdnoekologickej jednotky 0711002, 0769212, 0769412, 0811002, 0869412. Aktualizáciou uvedeného Nariadenia vlády SR č. 58/2013 z 13. marca 2013 bol s účinnosťou od 1.6.2025 zrušený zoznam najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôdy uvedenej v prílohe č.2.

a)1.3 Klimatické pomery

Žilinská kotlina z klimatologického hľadiska patrí do mierne teplej oblasti. Charakteristická je malá veternosť s prevahou západných vetrov. Smerom k horskej obrube sa hodnota klimatických prvkov mení. Priemerné januárové teploty sa pohybujú v rozmedzí – 4° až – 5° C, júlové teploty 16° – 17° C.

Hydrograficky územie spadá do povodia Váhu. Riečna sieť je v katastri reprezentovaná sústavou siete miestnych potokov. Odvodňované je Ovčiarskym potokom, ktorý je jeho ľavostranným prítokom.

Vodný režim patrí k stredohorskej oblasti s maximálnymi prietokmi v marci a apríli (v dobe topenia snehu) a minimálnymi prietokmi v zimných mesiacoch.

Úhrn zrážok je 700 – 1000 mm s maximom prevažne v júni a minimom v decembri až februári. Podobne ako v iných častiach Slovenska aj tu prevládajú vetry severného a severozápadného smeru.

Územie obce spadá podľa kódov BPEJ do klimatických regiónov:

- 07** - mierne teplého, mierne vlhkého, s priemernou teplotou vzduchu v januári -2 - -5°C a s priemernou teplotou vzduchu za vegetačné obdobie 13 - 15°C,
- 08** - mierne chladného, mierne vlhkého, s priemernou teplotou vzduchu v januári -3 až -6°C a s priemernou teplotou vzduchu za vegetačné obdobie 12-14°C,
- 09** - chladného, vlhkého, s priemernou teplotou vzduchu v januári -4 až -6°C a s priemernou teplotou vzduchu za vegetačné obdobie 12 - 13°C.

Oslnenie územia

Oslnenie je najdôležitejším morfoklimatickým parametrom reliéfu, vyjadrujúcim mikroklimatickú priestorovú variabilitu krajinného systému. Obytné územie je z hľadiska oslnenia v dobrom klimatickom krajinnom systéme. V polohách hraničiacich s lesnými masívmi a strmými svahmi je oslnenie reliéfu nižšie a mikroklima je chladnejšia.

a)1.4 Rastlinstvo

Potenciálna prirodzená vegetácia

Súčasná potenciálna vegetácia je vegetáciou, ktorá by sa za daných klimatických, pôdných a hydrogeologických pomerov vyvinula na určitom mieste (biotope), keby vplyv ľudskej činnosti ihneď prestal. Poznanie prirodzenej potenciálnej vegetácie riešeného územia je dôležitá hlavne z hľadiska zvyšovania ekologickej stability prostredníctvom rekonštrukcie, revitalizácie a prirodzeného vývoja lesnej a nelesnej vegetácie s cieľom priblíženia, alebo úplného prinavrátenia do prirodzeného druhového zloženia.

Podľa Geobotanickej mapy ČSSR (Michalko J., 1986) sa na katastrálnom území obce Ovčiarsko vyskytujú nasledovné formácie prirodzenej potenciálnej vegetácie:

- bukové a jedľovo-bukové lesy
- zmiešaný listnato-ihličnatý les v severných karpatských kotlinách
- dubové a cerovo-dubové lesy
- nátržníkové dubové lesy

Bukové a jedľovo-bukové lesy

Bukové a jedľovo-bukové kvetnaté **lesy** sú typom bukových a zmiešaných bukových lesov, ktorý je najbežnejší lesný biotop na Slovensku od Malých Karpát na západe až po Bukovské vrchy na východe, od 300 – 1 200 m n. m.. Podľa smernice Európskej únie o biotopoch je to európsky významný biotop s kódom 9130.

Zmiešaný listnato-ihličnatý les v severných karpatských kotlinách

Zmiešaný les je les, v ktorom rastú ihličnany aj širokolisté dreviny. Rastie v nich najviac druhov stromov a iných rastlín a sú najmenej napadnuté škodcami pre väčšiu vzájomnú vzdialenosť zástupcov jednotlivých druhov. V Európe pokrývajú zmiešané lesy celkovú plochu 4 milióny km².

Dubovo- cerové lesy

Dubové subxerotermofilné až xerotermofilné, v ktorých výraznejšie vystupuje dub cer (*Quercus cerris*) a ktoré sa viažu najmä na ilimerizované hnedozeme na sprašových príkrovoch alebo na degradované černozeme na sprašiach. Pôdy v lete alebo v období dlhšieho sucha vysychajú, na jar a za dažďov sú vlhké a pretože sú ilovité, sú ťažké, mierne kyslé až kyslé. Stromové poschodie: *Quercus cerris*, *Q. daleschampi*, *Q. robur*, *Acer campestre*, *Fraxinus ornus*. Krovinná vrstva: *Ligustrum vulgare*, *Cornus mas*, *Swida sanguinea*, *Prunus spinosa* Bylinná vrstva: *Carex montana*, *Potentilla alba*, *Poa angustifolia*

Dubové nátržníkové lesy

Dubové nátržníkové lesy sú typom dubových a zmiešaných dubových lesov vyskytujúce sa v nížinách a kotlinách od 150 – 700 m n. m.. Vytvárajú ho dub letný, dub zimný, borovica lesná i jedľa biela, v krovine etáži krušina jelšová, lieska obyčajná a podrate typický nátržník biely.

V súčasnosti sú vegetácia aj využívanie územia výrazne zmenené. Stredná časť územia je prevažne odlesnená so zastavaným územím, poľnohospodárskou pôdou a NDV. Severne od zastavaného územia sú sústredené lesné porasty, ktoré sú ovplyvnené hospodárskymi zásahmi človeka a sú zmenené na nepôvodné a menej stabilné monokultúry ihličnatých drevín, čo sa v súčasnosti mení v prospech listnatých druhov.

Charakteristika rastlinných spoločenstiev

Vegetácia lesov

Lesy a lesné ekosystémy sú druhým najdominantnejším prírodným a poloprírodným prvkom hodnoteného územia a predstavujú cca 35,44 % územia obce (1 733 896 m²). Jedná sa o lesný ekosystém vegetačného stupňa 2. bukovovo – dubový, 3. dubovo – bukový.

V lesoch prevažujú pozmenené, hospodárske kultúrne porasty. Ihličnaté druhy sú reprezentované *Picea abies*, syn. *P. excelsa* (Smrek obyčajný), *Picea omorica* (Smrek omorikový) (omorika), *Pinus sylvestris* (Borovica lesná (sosna)). Listnaté druhy sú reprezentované najmä *Fagus sylvatica* (Buk lesný), *Carpinus betulus* (Hrab obyčajný), *Betula pendula* syn. *Betula verrucosa* (Breza previsnutá (syn. B. bradavičnatá)) a *Acer pseudoplatanus* (Javor horský).

Nelesná drevinová vegetácia

Prirodzené porasty drevín a krovín tvoria prevažne brehové porasty vodných tokov v nezastavanej časti katastra. Pôvodné porasty sú zredukované na úzke pásy a fragmenty pozdĺž vodných tokov a plôch, časť nahradzované nepôvodnými druhmi. Do brehových porastov prenikajú invázne druhy, napr. netýkavka žľaznatá (*Impatiens glandulifera*), pohánkovec japonský (*Fallopia japonica*), zlatobyľ kanadský (*Solidago canadensis*).

Na medziach a vlhších lokalitách, vznikli porasty krovín tvorené druhmi slivka trnková (*Prunus spinosa*), hloh (*Crataegus sp.*), ruža šípová (*Rosa sp.*), baza čierna (*Sambucus nigra*), lieska obyčajná (*Corylus avellana*), svib krvavý (*Swida sanguinea*), čremcha obyčajná (*Padus avium*), kalina obyčajná (*Viburnum opulus*).

Vegetácia trvalých trávnych porastov

Vegetáciu trvalých trávnych porastov tvoria najmä veľmi hodnotné prírodné alebo poloprírodné lúky a pasienky na svahoch a hrebeňoch geomorfologického celku Súľovských vrchov a podcelku Žilinskej pahorkatiny. Z nivných lúčnych biotopov sú to najmä podmáčané lúky a spásané lúky a podmáčané lúky horských a podhorských oblastí, horské lúky a pasienky sú reprezentované najmä biotopmi mezofilných pasienkov a spásaných lúk.

Z botanických druhov sa v rámci katastra vyskytujú najmä: vstavac mužský, vemenník dvojlistý, bradáčik vajcovitolistý. Pre suchšie lúky a pasienky je typický veľmi dekoratívny druh vstavačovec bazový a pod.

Z chránených druhov typických pre riešené územie: drieň obyčajný, chvostík jedľovitý, ľalia zlatohlavá, medvedica lekárska, orlíček obyčajný, plavúň obyčajný, plavúnik sploštený, rebrovka rôznolistá, soldanelka horská uhorská, vemeník dvojlistý, pavstavač hlavatý, perovník pštrosí.

Trvalé trávne porasty na strmých svahoch postupne podliehajú sukcesii a ich zloženie sa mení, prevládajú náletové dreviny, tieňomilné druhy a ustupujú svetlomilné druhy rastlín. Niektoré lokality už nadobúdajú charakter lesa.

Vegetácia vodných plôch a mokradových spoločenstiev

Na území katastra sa nachádzajú vodné plochy Ovčiarskeho potoka, Bitaroského potoka a bezmenných prítokov. Brehy lemuje úzky, miestami prerušovaný pás drevinovej vegetácie. Fragmenty mokradných spoločenstiev sa vyskytujú pozdĺž brehov a pri ústí menších prítokov a podmáčaných lokalitách. Medzi charakteristické druhy patrí záružlie močiarna (*Caltha palustris*), ostrica štíhla (*Carex acuta*), ostrica sivá (*Carex flacca*), ostrica srstnatá (*Carex hirta*), pichliač zelinový (*Cirsium oleraceum*), vstavačovec májový (*Dactylorhiza majalis*), praslička riečna (*Equisetum fluviale*), praslička močiarna (*Equisetum palustre*), vrbica vrbolistá (*Lythrum salicaria*), mäta dlholistá (*Mentha longifolia*), nezábudka (*Myosotis scorpioides* agg.), chrastnica trst'ovníkovitá (*Phalaroides arundinacea*), trst' obyčajná (*Phragmites australis*), pálka (*Typha sp.*).

Na území katastra sa nachádza mokrad regionálneho významu - 6 Niva bezmenného potoka pod kótou Viešky (539 m) s výmerou cca 2 000 m² . (

Výskyt invázných a expanzívnych druhov

V riešenom území bol zistený nežiadúci výskyt invázných druhov rastlín krídatka japonská (*Fallopia japonica*), zlatobyľ kanadská (*Solidago canadensis*), druhy rodu astra (*Aster sp.*). K nim na ruderalných stanovištiach pristupujú aj druhy expanzívne, ako *Artemisia vulgaris* (palina pravá), *Tanacetum vulgare* (vratič obyčajný), *Cirsium arvense* (pichliač roľný) a iné.

Chránené a ohrozené druhy

Z chránených rastlín sa v obci vyskytujú: Klinček včasný (*Dianthus praecox* Kit. subsp. *Praecox*), Šafrán karpatský (*Crocus heuffelianus*), Prvosienka holá (*Primula auricula*),

a)1.5 Živočíšstvo

Z globálneho zoogeografického hľadiska prináleží fauna územia do eurosibírskej podoblasti paleoarktickej oblasti, provincie listnatých lesov a podkarpatského úseku. Živočíšne spoločenstvá majú charakter západokarpatskej podhorskej a horskej fauny.

Zloženie fauny riešeného územia je výsledkom pôsobenia zložitého komplexu prírodných podmienok a prejavov prítomnosti človeka. Vzhľadom na konfiguráciu terénu, reliéfne podmienky, výškovú rôznorodosť a expozíciu je súčasný charakter fauny priemetom synergických vplyvov najmä pôsobením človeka na ekosystémy a biotopy ako i na samotnú faunu. Pre základnú charakteristiku a dostupné dáta berieme priemerné údaje okresu Žilina (RÚSES) s tým, že niektoré taxóny môžu hľadiska lokálnych pomerov alebo sezónne vykazovať malé odchýlky (+ alebo -).

Z globálneho zoogeografického hľadiska prináleží fauna územia do eurosibírskej podoblasti paleoarktickej oblasti, provincie listnatých lesov a podkarpatského úseku. Živočíšne spoločenstvá majú charakter západokarpatskej podhorskej a horskej fauny.

Zloženie fauny riešeného územia je výsledkom pôsobenia zložitého komplexu prírodných podmienok a prejavov prítomnosti človeka. Vzhľadom na konfiguráciu terénu, reliéfne podmienky, výškovú rôznorodosť a expozíciu je súčasný charakter fauny priemetom synergických vplyvov najmä pôsobením človeka na ekosystémy a biotopy ako i na samotnú faunu. Pre základnú charakteristiku a dostupné dáta berieme priemerné údaje okresu Žilina (RÚSES) s tým, že niektoré taxóny môžu hľadiska lokálnych pomerov alebo sezónne vykazovať malé odchýlky (+ alebo -).

Územie okresu leží v Západných Karpatoch, čo sa odráža aj na zastúpení živočíšnych druhov a ich spoločenstiev. Územie okresu sa vyznačuje druhovo pestrými spoločenstvami bezstavovcov a stavovcov a svojim faunistickým charakterom patrí hlavne do listnatých lesov stredných polôh. Na tieto biotopy sú viazané živočíšne druhy takmer všetkých významnejších systematických skupín bezstavovcov, najmä z triedy hmyzu a veľký počet zástupcov stavovcov zo všetkých tried (ryby, obojživelníky, plazy, vtáky, cicavce), ktorých druhové zloženie je závislé hlavne na type biotopu a miery jeho ovplyvnenia človekom.

V teplomilných dubinových spoločenstvách žije zo vzácnejších druhov živočíchov dáždovka (*Dendrobaena platyura*), roháč veľký (*Lucanus cervus*), ap.

V bučinách a dubobučinách patrí k vzácnym a chráneným druhom fuzáč alpský (*Rosalia alpina*), mlok horský (*Triturus alpestris*), mlok bodkovaný (*Triturus vulgaris*), užovka stromová (*Elaphe longissima*), bocian čierny (*Ciconia nigra*), ďateľ bielochrbtý (*Dendrocopos leucotos*), ďateľ prostredný (*Dendrocopos medius*), ďateľ čierny (*Dryocopus martius*), holub plúžik (*Columba oenas*), muchárik bielokrký (*Ficedula albicollis*), sova lesná (*Strix aluco*), sova dlhochvostá (*Strix uralensis*), kuvičok vrabčí (*Glaucidium passerinum*), pôtik kapcavý (*Aegolius funereus*), orol skalný (*Aquila chrysaetos*), bocian čierny (*Ciconia nigra*), myšiak lesný (*Buteo buteo*), jastrab veľký (*Acipiter gentilis*), včelár lesný (*Pernis apivorus*) a ďalšie.

Z veľkých šeliem sa dlhodobo a pravidelne v území vyskytuje rys ostrovid (*Lynx lynx*). Posledné roky sa ustálilo aj zastúpenie vlka dravého (*Canis lupus*). Medveď hnedý (*Ursus arctos*) sa v území objavuje sporadicky až vzácné. Spomedzi drobných zemných cicavcov treba vyzdvihnúť piskora vrchovského (*Sorex alpinus*).

Na bradlá sú viazané z vtákov napríklad krkavec čierny (*Corvus corax*), sokol sťahovavý (*Falco peregrinus*), sokol myšiar (*Falco tinnunculus*). Dodnes sa tu zachovali početné populácie vzácných a ohrozených bezstavovcov, napr. *Leucoptera lotella*, *Depressaria pimpinellae*, *Bryotropha domestica*, *Perizoma bifasciata*, *Cryphia erepriculata*, *Apoamea platinea*, *Ochropleura forcipula*, *Noctua orbona* a ďalšie.

Z mäkkýšov sa vyskytujú napríklad *Cochlodina orthostoma*, *Trichia unidentata*, *Vertigo pusilla*, *Vitrea crystallina*, *Chondrina clienta*, *Pupilla sterri*, *Pupilla triplicata*, *Pupilla muscorum*, *Clausilia dubia carpatica*, *Cyrychium tridentatum* a ďalšie. Bohatá je aj fauna blanokrídlovcov – zistené tu boli napríklad *Dolichurus corniculus*, *Ammoplanus perrisi*, *Ammoplanus pragensis*, *Priocnemis bellieri*, *Priocnemis fennica*, *Homonotus balcanicus*, *Arachnospilla luctuosa gibbomima* a podobne.

Kvetnaté lúky patria medzi charakteristický, aj keď umelý typ vegetácie. Sú jedným z najväčších európskych nálezísk viacerých ohrozených druhov motýľov ako napríklad *Brenthis hecate*, ohniváček veľký (*Lycaena dispar*), modráčik bahniskový (*Maculinea nausithous*), modráčik krvavcový (*Maculinea teleius*), vretienka (*Zygaena angelicae*) či *Carterocephalus palaemon*. Vyskytuje sa tu tiež vidlochvost feniklový (*Papilio machaon*) i vidlochvost ovocný (*Papilio podalirius*) a desiatky ďalších druhov motýľov. Bohatá je aj arachnofauna, vo viacerých maloplošných chránených územiach o rozlohe 10 - 15 ha bolo zistených viac než 200 druhov pavúkov, medzi ktorými sú aj také vzácné druhy, ako *Atypus affinis*, *Euryopis flavomaculata*, *Gonatium corallipes*, *Walckenaeria acuminata*, *Cercidia prominens* a ďalšie. Bohatá je aj fauna dvojkrídlovcov - *Xylophagus ater*, *Oxycera analis*, *Machimus setibarbus*, *Laphria vulpina*, *Arctophila fulva*, *Cheilosia leghoferi*, *Sphaerophoria shirchan*, *Neoascia aenea*, *Sphegina kimakowiczi* (postglaciálny relikt), *Lucilia bufonivora* a ďalšie stovky druhov.

Zo stavovcov sa na lúkach často vyskytujú obojživelníky a plazy - ropucha bradavičnatá (*Bufo bufo*), kunka žltobruchá (*Bombina variegata*), skokan hnedý (*Rana temporaria*), užovka obyčajná (*Natrix*

natrix), užovka hladká (*Coronella austriaca*), jašterica krátkohlavá (*Lacerta agilis*) a slepých lámavý (*Anguis fragilis*). Vtáky reprezentujú napríklad chrapkač poľný (*Crex crex*), strakoš červenochrbtý (*Lanius colurio*), strnádka obyčajná (*Emberiza citrinella*), ľabtuška lesná (*Anthus trivialis*), prepelica poľná (*Coturnix coturnix*), penica jarabá (*Sylvia nisoria*). Z drobných zemných cicavcov tu boli zistené napríklad ryšavka žltohrdlá (*Apodemus flavicollis*), piskor obyčajný (*Sorex araneus*), piskor malý (*Sorex minutus*). Z väčších druhov tu žije napríklad jazvec lesný (*Meles meles*), líška hrdzavá (*Vulpes vulpes*), kuna lesná (*Martes martes*), kuna skalná (*Martes foina*), lasica myšožravá (*Mustela nivalis*), srnec lesný (*Capreolus capreolus*), jeleň lesný (*Cervus elaphus*), sviňa divá (*Sus scrofa*) a zajac poľný (*Lepus europaeus*).

Na staré vysokokmenné sady, sú viazané niektoré sovy i ďatle - ďateľ hnedkavý (*Dendrocopos syriacus*), mnohým druhom bezstavovcov poskytujú potravu: *Crossocerus acanthophorus*, *Crossocerus annulipes*, *Cleptes putoni*, *Agrenioideus cinctellus*, *Agrenioideus sericeus* a mnohé ďalšie.

Na xerothermných lokalitách sa vyskytoval motýľ jasoň červenooký (*Parnassius apollo*), ktorý však už vyhynul v danom území. K charakteristickým chrobákom bučín patrí fúzač alpský (*Rosalia alpina*). Je to prioritný druh európskeho významu. Medzi faunisticky zaujímavé patria: *Ischnopterapion aeneomicans*, *Trichopterapion holosericeum*, *Brachysomus dispar*, *Brachysomus rokensis*, *Brachysomus hirtus*, *Sitona languidus*, *Datonychus melanostictus*, *Donus palumbarius*, *Otiorynchus kelecsenyi* a *Tropiphorus cuculatus*. Z ďalších vzácnejších druhov bezstavovcov boli počas výskumov zistené: *Alopecosa sulzeri*, *Arctosa figurata*, *Hahnia helveola*, *Phrurolithus szilyi*, *Haplodrassus kulczynskii*, *Carrhotus xanthogramma* (= *bicolor*), *Marpissa nivoyi*, *Liocranum rutilans*, *Callilepis schuszeri*, *Liocola lugubris*, *Dicerca berlinensis*, *Tillus elongatus*, *Thymalus limbatus*, *Triplax rufipes*, *Synchita humeralis*, *Coxelus pictus*, *Orchesia undulata*, *Leptura scutellata*, *Acalles hypocrita*, *Hypogonus inunctus*, *Dromaeolus barnabita*, *Isorhipis melasoides*, *Microrhagus* (= *Dirhagus*) *pygmaeus*, *Xylophilus* (= *Xylobius*) *corticalis*, *Platycis cosnardi*, *Laemophloeus monilis*, *Cicones variegatus*, *Coxelus pictus*, *Oodescelis polita* a ine. Na xerothermných biotopoch môžeme pozorovať modlivku zelenú (*Mantis religiosa*).

Fauna obojživelníkov, plazov a drobných zemných cicavcov: z obojživelníkov boli zaznamenané: salamandra škvrnitá (*Salamandra salamandra*), mlok bodkovaný (*Triturus vulgaris*), mlok horský (*Triturus alpestris*), kunka žltobruchá (*Bombina variegata*), ropucha bradavičnatá (*Bufo bufo*), ropucha zelená (*Bufo viridis*) a rosníčka zelená (*Hyla arborea*). Z plazov boli zistené: jašterica bystrá (*Lacerta agilis*), jašterica múrová (*Podarcis* (= *Lacerta*) *muralis*), slepých lámavý (*Anguis fragilis*), užovka obojková (*Natrix natrix*), užovka hladká (*Coronella austriaca*), užovka stromová (*Elaphe longissima*).

Na skalné biotopy je viazaný sokol sťahovavý (*Falco peregrinus*). Súľovské vrchy sú jedným z pohorí, kde má optimálne podmienky. Výskyt orla skalného (*Aquila chrysaetos*) je veľmi ojedinelý. Sokol sťahovavý a orol skalný (ale aj iné druhy dravcov a sov) sú ohrozené viacerými negatívnymi faktormi (vykrádanie hniezd na komerčné účely, zmeny biotopu, intenzívna lesohospodárska činnosť, rozsiahla sieť vysokonapäťovej sústavy elektrických vedení, horolezectvo, strelné poranenia, otrávené návnady) v rôznych kombináciách v závislosti o ktorý druh sa jedná. Z ďalších druhov dravcov boli zistené druhy ako napr.: sokol lastovičiar (*Falco subbuteo*), sokol myšiár (*Falco tinnunculus*), myšiak lesný (*Buteo buteo*) a sov: výr skalný (*Bubo bubo*), sova lesná (*Strix aluco*) a myšiarka ušatá (*Asio otus*). Extenzívne obhospodarované lúky sú biotopom chriašteľa poľného (*Crex crex*). K vzácnym hniezdičom patrí aj bocian čierny (*Ciconia nigra*), ktorý je ohrozený najmä lesným hospodárstvom.

Rozľahlá sústava neprístupných jaskynných priestorov vytvára ideálne podmienky pre zimovanie netopierov. V lete si hľadajú úkryty v podkroví a vežiach kostolov, alebo v dutinách stromov a puklinách skalných brál. Bol zaznamenaný výskyt netopiera obyčajného (*Myotis myotis*), netopiera brvitého (*Myotis emarginatus*), netopiera veľkouchého (*Myotis bechsteini*), podkovára malého (*Rhinolophus hipposideros*), podkovára veľkého (*Rhinolophus ferrumequinum*), večernicej malej (*Pipistrellus pipistrellus*), večernicej parkovej (*Pipistrellus nathusii*), netopiera pozdňého (*Eptesicus serotinus*), netopiera vodného (*Myotis daubentonii*), netopiera fúzatého (*Myotis mystacinus*), netopiera riasnatého (*Myotis nattereri*), netopiera hrdzavého (*Nyctalus noctula*), ucháča svetlého (*Plecotus auritus*), a ucháča sivého (*Plecotus austriacus*).

Vyskytuje sa tu piskor vrchovský (*Sorex alpinus*), piskor malý (*Sorex minutus*), piskor lesný (*Sorex araneus*), plch sivý (*Glis glis*), jež bledý (*Erinaceus concolor*), veverica stromová (*Sciurus vulgaris*), bielozubka krpatá (*Crocodyra suaveolens*), duloonica menšia (*Neomys anomalus*) a duloonica vodná (*Neomys fodiens*). Z väčších cicavcov sa vyskytujú napr. vydra riečna (*Lutra lutra*) ohrozená reguláciou tokov, automobilovou dopravou a priamym prenasledovaním, mačka lesná (*Felis silvestris*), rys ostrovid (*Lynx lynx*) ohrozený pytlactvom, lesným hospodárstvom a vyrušovaním, vlk dravý (*Canis lupus*) ohrozený pytlactvom, lesným hospodárstvom, poľovníctvom a vyrušovaním a medveď hnedý (*Ursus arctos*), hlavne troficky podmienený a sezónny výskyt.

Na území smerujúcej do Bytčianskej kotliny je diverzita živočíchov pomerne nízka vzhľadom na intenzívne obhospodarovanie pôdy a zastavané územie intravilánu. Prevládajú synantropné a domestikované, kozmopolitné živočíchy, druhy kultúrnej krajiny, naviazané na vodné toky a lokálne

penikajú neúplnými biokoridormi aj druhy z prirodzenejšieho zalesneného prostredia v rámci druhových migrácií.

Vodné a mokradňové spoločenstvá

Biotopy vôd a ich brehov obývajú viaceré druhy podeniek, komárov a iných bezstavovcov. Žaby v tomto type biotopu reprezentuje skokan hnedý (*Rana temporaria*) a rosnička zelená (*Hyla arborea*). Periodické mláky v kultúrnej krajine, ale aj na lesných cestách využíva kunka žltobruchá (*Bombina variegata*). Skupina plazov je zastúpená hygrofilnou užovkou obojkovou (*Natrix natrix*). Z akvatických druhov hmyzožravcov sa vyskytuje napríklad dulovnica väčšia (*Neomys fodiens*). Z pôvodných druhov hlodavcov je na vodné a mokradňové biotopy viazaný hryzec vodný (*Arvicola terrestris*).

Fauna urbánnych a synantropných biotopov.

V antropogénnych biotopoch v intraviláne sídel sa vyskytujú včela medonosná (*Apis mellifera*), bocian biely (*Ciconia ciconia*), žltouchvost domový (*Phoenicurus ochruros*), hrdlička záhradná (*Streptopelia decaocto*), belorítka obyčajná (*Delichon urbica*), drozd čierny (*Turdus merula*), vrabec domový (*Passer domesticus*), myš domová (*Mus musculus*), potkan obyčajný (*Rattus norvegicus*), lasica obyčajná (*Mustela nivalis*) a tchor tmavý (syn. *tchor obyčajný*) (*Mustela putorius*).

b) VÄZBY VYPLÝVAJÚCE Z RIEŠENIA A ZO ZÁVÄZNÝCH ČASTÍ ÚZEMNÉHO PLÁNU REGIÓNU

Pri riešení územného plánu obce Ovčiarsko je potrebné rešpektovať územný plán regiónu - Územný plán veľkého územného celku Žilinského kraja, ktorého záväzná časť bola vyhlásená Nariadením Vlády SR č. 223/1998 zo dňa 26.5.1998 v znení Zmien a Doplnkov č. 1 až 5, ktorých záväzné časti boli vyhlásené Všeobecne záväznými nariadeniami Žilinského kraja.

Schválené záväzné regulatívy a verejnoprospešné stavby vyplývajúce v aktualizovanej Záväznej časti ÚPN VÚC Žilinského kraja vzťahujúce sa na katastrálne územie Ovčiarsko sú uvedené v nasledovnom texte.

I. Záväzné regulatívy funkčného a priestorového usporiadania územia

1. V OBLASTI USPORIADANIA ÚZEMIA, OSÍDLENIA A ROZVOJA SÍDELNEJ ŠTRUKTÚRY

- 1.1 vytvárať podmienky pre vyvážený rozvoj Žilinského kraja v oblastiach osídlenia, ekonomickej, sociálnej a technickej infraštruktúry pri zachovaní zdravého životného prostredia a biodiverzity v súlade s princípmi trvalo udržateľného rozvoja,
- 1.5 formovať sídelnú štruktúru na nadregionálnej úrovni prostredníctvom regulácie priestorového usporiadania a funkčného využívania územia jednotlivých hierarchických úrovní ťažísk osídlenia, centier osídlenia, rozvojových osí a vidieckych priestorov,
- 1.8 podporovať vznik a posilnenie suburbaných pásiem okolo miest Žilina, Martin, Čadca, Liptovský Mikuláš, Ružomberok a Dolný Kubín,
- 1.14 formovať ťažiská osídlenia uplatňovaním princípov decentralizovanej koncentrácie,
- 1.17 napomáhať rozvoju vidieckeho priestoru a náprave vzťahu medzi mestom a vidiekom na základe nového partnerstva, založeného na vyššej integrácii funkčných vzťahov mesta a vidieka nasledovnými opatreniami:
 - 1.17.1 vytvárať podmienky pre rovnovážny vzťah urbánnych a rurálnych území a integráciu funkčných vzťahov mesta a vidieka,
 - 1.17.2 podporovať rozvoj vidieckeho osídlenia s cieľom vytvárania rovnocenných životných podmienok obyvateľov a zachovania vidieckej (rurálnej) krajiny ako rovnocenného typu sídelnej štruktúry,
 - 1.17.3 zachovať špecifický ráz vidieckeho priestoru a pri rozvoji vidieckeho osídlenia zohľadňovať špecifické prírodné, krajinné a architektonicko-priestorové prostredie,
 - 1.17.4 vytvárať podmienky dobrej dostupnosti vidieckych priestorov k sídelným centrámi, podporovať výstavbu verejného dopravného a technického vybavenia obcí, moderných informačných technológií tak, aby vidiecke priestory vytvárali kultúrne a pracoviskovo rovnocenné prostredie voči urbánnym priestorom a dosiahnuť tak

skĺbenie tradičného vidieckeho prostredia s požiadavkami na moderný spôsob života,

- 1.20 rešpektovať existenciu pamiatkovo chránených historických sídelných a krajinných štruktúr, a to najmä lokalít svetového kultúrneho dedičstva, archeologických nálezov, pamiatkových rezervácií, pamiatkových zón, areálov historickej zelene a národných kultúrnych pamiatok, lokalít tvoriacich charakteristické panorámy chránených území, národnú sústavu chránených území v príslušnej kategórii a stupni ochrany a medzinárodne chránených území (ramsarské lokality, lokality NATURA),
 - 1.21 ďalšie rozvojové plochy v katastrálnych územiach jednotlivých obcí riešiť v nadväznosti na zastavané územia, nevytvárať izolované urbanistické celky, rešpektovať prírodné a historické danosti územia obce; v novovytváraných územných celkoch ponechať rezervu pre vnútro sídelnú a vnútroareálovú zeleň.
2. V OBLASTI SOCIÁLNEJ INFRAŠTRUKTÚRY
 - 2.1 riešiť priestorové podmienky provízorne umiestnených škôl, školských zariadení a skvalitniť ich vybavenosť,
 - 2.14 zachovať územné predpoklady pre prevádzku a činnosť existujúcej siete a rozvoj nových kultúrnych zariadení v regiónoch ako neoddeliteľnej súčasti existujúcej infraštruktúry a kultúrnych služieb obyvateľstvu.
3. V OBLASTI ROZVOJA REKREÁCIE, TURISTIKY, CESTOVNÉHO RUCHU A KÚPEĽNÍCTVA
 - 3.1 vytvoriť nadregionálny, regionálny a miestny funkčno - priestorový subsystém turistiky, rekreácie a cestovného ruchu v súlade s prírodnými a civilizačnými danosťami kraja, ktorý zabezpečí každodennú a víkendovú rekreáciu obyvateľov kraja, hlavne z miest a ktorý vytvorí optimálnu ponuku pre domácu a zahraničnú turistiku, prednostne kúpeľnú, poznávaciu, športovú a relaxačnú,
 - 3.2 podporovať diferencované regionálne možnosti využitia rekreácie, turistiky a cestovného ruchu na zlepšenie hospodárskej stability a zamestnanosti, najmä na Kysuciach, Orave a v Turci, na upevňovanie zdravia a rekondíciu obyvateľstva, predovšetkým v mestách Žilina, Ružomberok, Martin a Liptovský Mikuláš a na zachovanie a využitie kultúrneho dedičstva vo všetkých okresoch kraja,
 - 3.5 pre všetky mestá v kraji dobudovať jestvujúce a založiť nové prímestské rekreačné zóny, s rekreačnými lesmi a vybavenosťou pre pohybové a relaxačné aktivity; sledovať pri tom potrebu znížiť tlak na najatraktívnejšie turistické a kúpeľné centrá, ako je Vrátna dolina a Rajecké Teplice pri Žiline, Martinské hole pri Martine, Malinô Brdo pri Ružomberku a Demänovská dolina pri Liptovskom Mikuláši,
 - 3.14 podporovať aktivity, ktoré súvisia s realizáciou siete miestnych cyklotrás nadväzujúcich na navrhované cyklomagistály.
4. V OBLASTI USPORIADANIA ÚZEMIA Z HĽADISKA EKOLOGICKÝCH ASPEKTOV, OCHRANY PÔDNEHO FONDU, OCHRANY PRÍRODY A KRAJINY A OCHRANY KULTÚRNEHO DEDIČSTVA
 - 4.1 rešpektovať prvky územného systému ekologickej stability kraja a ich funkčný význam v kategóriách
 - 4.1.4 biokoridory nadregionálneho a regionálneho významu podľa schváleného územného plánu regiónu,
 - 4.3 dodržiavať pri hospodárskom využívaní území, začlenených medzi prvky územného systému ekologickej stability podmienky
 - 4.3.2 pre lesné ekosystémy, vyplývajúce z osobitných predpisov o ochrane lesov v kategóriách ochranné lesy a lesy osobitného určenia,
 - 4.3.3 pre poľnohospodárske ekosystémy, vyplývajúce z osobitných predpisov o ochrane poľnohospodárskej pôdy v kategóriách podporujúce a zabezpečujúce ekologickú stabilitu územia (trvalé trávne porasty),
 - 4.3.4 pre ekosystémy mokradí, vyplývajúce z medzinárodných zmlúv a dohôd, ktorými je Slovenská republika viazaná,
 - 4.4 zachovať prirodzený charakter vodných tokov, zaradených medzi biokoridory, chrániť jestvujúcu sprievodnú vegetáciu a chýbajúcu vegetáciu doplniť autochtónnymi druhmi,
 - 4.5 zabezpečiť skladbu terestrických biokoridorov vo voľnej krajine len prírodnými prvkami - trávne porasty, stromová a krovinná vegetácia a vylúčiť všetky aktivity, ohrozujúce prirodzený vývoj (vylúčenie chemických vyživovacích a ochranných látok, skládky odpadov a pod.),
 - 4.6 stabilizovať spodnú hranicu lesov a zvýšiť ich biodiverzitu ako ekotónovú zónu les - bezlesie,

- 4.7 podporovať extenzívne leso-pasienkárske využívanie podhorských častí, s cieľom zachovania krajinársky a ekologicky hodnotných území s rozptýlenou vegetáciou,
- 4.9 zabezpečiť revitalizáciu regulovaných tokov s doplnením sprievodnej zelene,
- 4.12 rešpektovať poľnohospodársky pôdny fond a lesný pôdny fond ako faktor limitujúci urbanistický rozvoj kraja, definovaný v záväznej časti územného plánu; osobitne chrániť ornú pôdu s veľmi vysokým až stredne vysokým produkčným potenciálom, ornú pôdu, na ktorej boli vybudované hydromelioračné zariadenia, ako aj poľnohospodársku pôdu, na ktorej boli vykonané osobitné opatrenia na zvýšenie jej produkčnej schopnosti,
- 4.20 vymedziť hranice zátopových území vodných tokov v ÚPD obcí za účelom ochrany priestoru riečnych alúvií pre situácie vysokých vodných stavov a ochrany biotických prvkov a ich stanovísk v alúviách vodných tokov,
- 4.21 zabezpečiť pri ochrane pamiatkových území ich primerané funkčné využitie, zachovanie, údržbu a regeneráciu historického pôdorysu a parcelácie, vylúčenie veľkoplošných asanácií, zachovanie objektivej skladby, výškového a priestorového usporiadania objektov, uličného parteru, zachovania charakteristických pohľadov, siluety a panorámy, rešpektovanie historických a architektonických dominánt, zachovanie archeologických nálezísk.

5. V OBLASTI ROZVOJA NADRADENEJ DOPRAVNEJ INFRAŠTRUKTÚRY

- 5.3 infraštruktúra cestnej dopravy
 - 5.3.1 v návrhovom i výhľadovom období rešpektovať lokalizáciu existujúcej cestnej infraštruktúry diaľnic až ciest III. triedy - definovanú pasportom Slovenskej správy ciest „Miestopisný priebeh cestných komunikácií“ - ohraničenú jej ochrannými pásmami mimo zastavaného územia a cestnými pozemkami v rámci zastavaného územia kraja,

6. V OBLASTI VODNÉHO HOSPODÁRSTVA

- 6.1 rešpektovať z hľadiska ochrany vôd
 - 6.1.1 ochranné pásma vodárenských zdrojov,
- 6.6. zabezpečiť rozvoj verejných kanalizácií v súlade s vecnými požiadavkami smernice 91/271/EHS (trasponovanými do zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách), vrátane časového harmonogramu, s cieľom vytvoriť podmienky pre zabezpečenie dobrého stavu vôd do roku 2025. To znamená :
 - 6.6.5. vylúčiť vypúšťanie čistiarenskeho kalu a obsahu žump do povrchových vôd a podzemných vôd,
- 6.11 v súlade s Plánom manažmentu čiastkového povodia Váh realizovať opatrenia na dosiahnutie dobrého stavu vôd do roku 2025,
- 6.13 na ochranu územia pred povodňami po dohode s ochranou prírody:
 - 6.13.2 vytvoriť podmienky účasti obcí na riešení povodňovej ochrany v zmysle Organizačnej smernice č. 5/2008 Slovenského vodohospodárskeho podniku š.p. Žilina a možnosti financovania v rámci Operačného programu Životné prostredie, Prioritná os 2 „Ochrana pred povodňami“, operačný cieľ : 2.1. Preventívne opatrenia na ochranu pred povodňami,
 - 6.13.4 komplexne riešiť odtokové pomery v povodiach tokov opatreniami, ktorých výsledkom bude zvýšenie retenčného účinku pôdy, spomalenie a vyrovnanie odtoku vody z povodia a zníženie erózneho účinku vody v súlade s opatreniami Plánu manažmentu čiastkového povodia Váh; úpravy tokov realizovať tak, aby nedochádzalo k napriameniam tokov,
- 6.14 rešpektovať pásma ochrany verejných vodovodov, verejných kanalizácií a vodohospodárskych stavieb.

7. V OBLASTI NADRADENEJ ENERGETICKEJ INFRAŠTRUKTÚRY

- 7.1 zohľadniť ekonomické a ekologické hľadiská pri zabezpečení územia energiami a vytvárať efektívne diverzifikované systémy energetického zásobovania kraja,
- 7.3 zabezpečiť spoľahlivú a bezpečnú dodávku a prenos elektrickej energie dobudovaním električnej rozvodnej sústavy kraja v nadväznosti na sústavu SR a sústavu medzištátnu,
- 7.4 v energetickej náročnosti spotreby :
 - 7.4.2 minimalizovať využívanie elektrickej energie na výrobu tepla,
- 7.7 podporovať rozvoj plynofikácie územia kraja, chrániť koridory existujúcich a navrhovaných plynovodov a plynárenských zariadení,

- 7.11 vytvoriť územné podmienky pre realizáciu plynárenských zariadení, prípadne ich rekonštrukciu a pri využívaní územia chrániť vybudované plynárenské zariadenia predpísanými ochrannými pásmami,
 - 7.13 vytvárať priaznivé podmienky na intenzívnejšie využívanie obnoviteľných a druhotných zdrojov energie ako lokálnych doplnkových zdrojov k systémovej energetike,
 - 7.14 podporovať a presadzovať v regióne ŽSK s podhorskými obcami využitie miestnych energetických zdrojov (biomasa, geotermálna a solárna energia, MVE a pod.) pre potreby obyvateľstva a služieb pri zohľadnení miestnych podmienok,
 - 7.15 znižovať energetickú náročnosť objektov (budov) z hľadiska tepelných strát.
8. V OBLASTI ODPADOVÉHO HOSPODÁRSTVA
- 8.1 zabezpečiť postupnú sanáciu a rekultiváciu nevyhovujúcich skládok odpadov a starých environmentálnych záťaží do roku 2025,
 - 8.4 zneškodňovanie nevyužitých komunálnych odpadov riešiť prednostne na zabezpečených regionálnych skládkach odpadov obcí, určených v ÚPD,

II. Verejnoprospešné stavby

V ÚPN VÚC Žilinského kraja nie sú v k.ú. Ovčiarsko vymedzené verejnoprospešné stavby.

c) ZÁKLADNÉ DEMOGRAFICKÉ, SOCIÁLNE A EKONOMICKÉ ROZVOJOVÉ PREDPOKLADY

c) 1. Demografický potenciál

Podľa sčítania obyvateľov domov a bytov (SODB) v roku 2021 žilo v obci Ovčiarsko 709 obyvateľov, z toho 362 mužov a 347 žien.

Pohyb obyvateľstva v rokoch 1828 - 2021

Rok	Počet obyvateľov stav k 31.12.	Prírastok	Úbytok	Index rastu v %
1828	271			
1880	203			
1890	212			
1900	238			
1910	223			
1921	217			
1930	237			
1950	271			
1961	315			
1970 Východiskový rok	376			100,00
1980	412	36		109,57
1991	420	8		111,70
2001	456	36		121,28
2011	576	120		153,19
2012	605	29		160,90
2013	610	5		162,23
2014	621	11		165,16

2015	626	5		166,49
2016	630	4		167,55
2021	709	79		188,56

Zdroj: Retrospektívny lexikon obcí 1850 – 1970. FSÚ, Praha 1978 , Štatistický úrad SR, Krajská správa Žilina (po roku 1970)

Z tabuľky vyplýva, že v sledovanom období najvyšší nárast počtu obyvateľov bol v rokoch 2001 – 2011, keď počet obyvateľov vzrástol o 120 a v rokoch 1950 – 1970 o 105 obyvateľov. Medziročne bol zaznamenaný ešte pomerne dosť značný nárast obyvateľov v roku 2012 a to o 29 obyvateľov. Po tomto roku je nárast počtu obyvateľov ročne len mierny. Až medzi rokmi 2016-2021 nastal prudký medziročný nárast o 15,8 obyvateľa čo v desaťročnom sledovanom období by znamenalo zatiaľ najvyššie maximum 158 obyvateľov. Dalo by sa konštatovať že za posledných 50 rokov sa počet obyvateľov skoro zdvojnásobil.

Veková štruktúra obyvateľstva

Vekové zloženie obyvateľstva podľa základných charakteristických vekových skupín v roku 2021

Veková skupina	Predproduktívny vek 0-14	Produktívny vek 15 - 64	Poproduktívny vek 65 +	Spolu	Priemerný vek
Počet	149	472	88	709	36,15
%	21,01	66,57	12,42	100,00	

Zdroj: Štatistický úrad SR

Obec Ovčiarско má výrazne progresívny typ populácie. Zastúpenie predproduktívneho veku je vyššie ako zastúpenie poproduktívneho veku a počet obyvateľov obce môže narastať prirodzenou menou. Index vitality má hodnotu 169,31.

Indexy vekového zloženia obyvateľstva v roku 2021

Indexy vekového zloženia obyvateľstva	2021
Index ekonomického zaťaženia osôb v %	50,21
Index starnutia	59,06
Priemerný vek	36,15
Podiel osôb v predproduktívnom veku	21,01
Podiel osôb v produktívnom veku	66,57
Podiel osôb v poproduktívnom veku	12,42

Zdroj: Štatistický úrad SR

Priemerný vek obyvateľov obce Ovčiarско v roku 2021 bol 36,15 rokov. Index starnutia za celú populáciu obce bol 59,06. Index ekonomického zaťaženia za celú populáciu obce bol 50,21.

Bývajúce obyvateľstvo podľa národnosti

Bývajúce obyvateľstvo podľa národnosti v roku 2021

Národnosť	Spolu	Podiel v %
Slovenská	696	99,17
Česká	1	0,14
Ukrajinská	1	0,14
Srbská	1	0,14
Iná	3	0,42
Nezistená	7	0,99
Spolu	709	100,00

Zdroj: Štatistický úrad SR

V národnostnej štruktúre obce Ovčiarско má takmer 100 percentné zastúpenie obyvateľstvo slovenskej národnosti.

Bývajúce obyvateľstvo podľa vzdelania

Vzdelanie populácie je významným indikátorom kvality pracovných síl. Vo vzťahu k disponibilite pracovných príležitostí a ich štrukturálnej ponuke môže vzdelanie obyvateľov pôsobiť ako stabilizačný,

resp. destabilizačný činiteľ, resp. iniciovať rozvoj aktivít, zodpovedajúcich vzdelanostnej úrovni obyvateľov.

Údaje za vzdelanostnú štruktúru obyvateľstva sa sledujú iba pri sčítaní obyvateľov. Uvádzame vzdelanostnú štruktúru obyvateľstva na základe podkladov zo sčítania obyvateľov domov a bytov v roku 2021.

Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva v roku 2021 podľa SODB 2021

Spolu	bez ukončeného vzdelania – osoby vo veku 0-14 rokov	základné vzdelanie	stredné odborné (učňovské) vzdelanie (bez maturity)	úplné stredné vzdelanie (s maturitou)	vyššie odborné vzdelanie	vysokoškolské vzdelanie	bez školského vzdelania – osoby vo veku 15 rokov a viac	nezistené
709	104	123	131	173	35	137	0	6
%	14,67	17,35	18,48	24,40	4,94	19,32	0,00	0,85

Zdroj: Štatistický úrad SR

V obci Ovčiarsko malo v roku 2021 najvyššie zastúpenie obyvateľstvo, ktorého najvyšší stupeň školského vzdelania úplné stredné vzdelanie (s maturitou) 24,4 %. Vysokoškolské vzdelanie má 19,3 % z celkového počtu obyvateľov. Základné vzdelanie má 17,3 % obyvateľstva.

Bývajúce obyvateľstvo podľa náboženského vyznania

Náboženské vyznanie obyvateľov obce Ovčiarsko v roku 2021 podľa SODB 2021

Spolu	bez náboženského vyznania	Rímskokaolícka cirkev	Evanjelická cirkev augsburského vyznania	Gréckokatolícka cirkev	Pravoslávna cirkev	Kresťanské zbory na Slovensku	budhizmus	ad hoc hnutia	iné	nezistené
709	110	564	10	4	3	1	2	3	1	11
%	15,51	79,55	1,41	0,56	0,42	0,14	0,28	0,42	0,14	1,55

Zdroj: Štatistický úrad SR

V roku 2021 sa v obci Ovčiarsko takmer 79,55 % obyvateľov hlásilo k rímskokatolíckemu vyznaniu. Bez vyznania bolo 15,51 % obyvateľov a 1,55 % obyvateľov neuviedlo náboženskú príslušnosť.

Ekonomicky aktívne obyvateľstvo a nezamestnanosť

Počet obyvateľov podľa súčasnej ekonomickej aktivity v obci Ovčiarsko k 1. 1. 2021

	Počet osôb	Podiel v %
pracujúci (okrem dôchodcov)	292	41,18
pracujúci dôchodca	33	4,65
osoba na materskej dovolenke	3	0,42
osoba na rodičovskej dovolenke	13	1,83
nezamestnaný	24	3,39
žiak strednej školy	43	6,06
študent vysokej školy	23	3,24
osoba v domácnosti	26	3,67
dôchodca	93	13,12
príjemca kapitálových príjmov	0	0,00
žiak základnej školy	96	13,54
dieťa do začatia povinnej školskej dochádzky	59	8,32
iná	0	0,00

nezistené	4	0,56
Spolu	709	100,00

Zdroj: Štatistický úrad SR

V roku 2021 žilo v obci Ovčiarsko 365 ekonomicky aktívnych osôb.

c)2. Bytový fond

V roku 2021 bolo na území obce Ovčiarsko 134 domov, z toho 106 obývaných domov. V obci bolo 137 bytov, z toho 108 trvalo obývaných bytov. Trvalo obývané byty predstavujú 78,83 % z celkového počtu bytov. Byty sú len v rodinných domoch.

Obývané domy podľa obdobia výstavby podľa SODB 2021

Spolu	210	100,00
pred rokom 1919	5	2,38
1919 - 1945	10	4,76
1946 - 1960	22	10,48
1961 - 1980	46	21,90
1981 - 2000	30	14,29
2001 - 2010	29	13,81
2011 - 2015	29	13,81
2016 a neskôr	36	17,14
nezistené	3	1,43

Zdroj: Štatistický úrad SR

V obci Ovčiarsko prevládajú domy postavené v období rokov 1946 až 1990 a tvoria 61,76 % z celkového počtu obývaných domov. Po roku 1991 sa tempo výstavby domov v obci výrazne spomalilo.

Počet domov podľa typu domu v obci Ovčiarsko k 1. 1. 2021

Štruktúra domov podľa typu domu						
Spolu	rodinný dom	bytový dom	ostatné budovy na bývanie	neskolaudovaný rodinný dom	ostatné	nezistený
210	203	0	1	1	4	1
%	96,67	0,00	0,48	0,48	1,90	0,48

Zdroj: Štatistický úrad SR

počet osôb na jeden byt	3,37
počet bytov na 1000 obyvateľov	296

Technická vybavenosť bytového fondu podľa SODB 2021

Vybavenie	Počet bytov	Byty v %
Spolu	210	100,00
Domy s vodovodnou prípojkou v dome z verejnej vodovodnej siete	11	5,47
Vodovod v byte so spoločného zdroja	189	90,00
Splachovací záchod v byte	200	95,24
Kúpeľňa (vaňa, sprchovací kút) v byte	201	95,71
Domy s plynovou prípojkou	94	46,77
Domy vykurované plynom	134	63,81
Domy s prípojkou na verejnú kanaliáciu	67	33,33
Obnovené domy	69	34,32
Ústredné kúrenie	170	80,95

Zdroj: Štatistický úrad SR

Bytový fond v obci z hľadiska technického vybavenia je vyhovujúci. V roku 2021 malo už 80,95% bytov ústredné kúrenie (r. 2011 - 51,85 %), plynofikovaných bolo 63,81 % bytov, napojených na verejný vodovod viac ako 90,00 % bytov. Chýba splašková kanalizácia.

Počet bytov podľa počtu obytných miestností v obci Ovčiarско k 1. 1. 2021

Spolu	210	100,00
1 obytná miestnosť	6	2,86
2 obytné miestnosti	11	5,24
3 obytné miestnosti	28	13,33
4 obytné miestnosti	80	38,10
5 obytných miestností	43	20,48
6 obytných miestností	21	10,00
7 obytných miestností	10	4,76
8 obytných miestností	7	3,33
9 obytných miestností a viac	1	0,48
nezistený	3	1,43

Zdroj: Štatistický úrad SR

Najvyššie zastúpenie majú štvorizbové byty (38,10 %) a najnižšie zastúpenie majú byty s jednou obytňou miestnosťou (2,86 %) a 9 obytných miestností a viac (0,48%).

Neobývané byty

Podiel obývaných bytov na súčasný a trvalý pobyt v obci Ovčiarско k 1. 1. 2021

	Počet bytov súčasný pobyt	Podiel v %	Počet bytov trvalý pobyt	Podiel v %
Obývaný	182	86,67	179	85,24
Neobývaný	28	13,33	31	14,76
Spolu	210	100,00	210	100,00

Zdroj: Štatistický úrad SR

Neobývané byty podľa evidencie na súčasný pobyt predstavujú až 13,33 % z celkového počtu bytov 210. Neobývané byty sú zväčša využívané na rekreáciu, alebo čakajú na rekonštrukciu.

Zhodnotenie demografického potenciálu a bytového fondu a prognóza vývoja

Na zhodnotenie vývoja obyvateľstva obce sme si zvolili východiskový rok 1970 ku ktorému sme vzťahovali vývoj počtu obyvateľov obce. Za 10 rokov od roku 2001 po rok 2011 narástol počet obyvateľov v obci Ovčiarско o 120 osôb (index rastu 153,19 %). Priemerný ročný prírastok odpovedal hodnote 12 osôb. Vyšší rast dosiahla obec iba medzi rokmi 2016-2021, kedy medziročný prírastok bol 15,8 obyvateľa (index rastu 188,56).

Obec Ovčiarско má výrazne progresívny typ populácie. Zastúpenie predproduktívneho veku je vyššie ako zastúpenie poproduktívneho veku a počet obyvateľov obce môže narastať prirodzenou menou. Index vitality má hodnotu 169,31.

Za predpokladu, že sa udrží trend ako medzi rokmi 1970-2021, návrh územného plánu obce Ovčiarско môže vychádzať z predpokladu, že v roku 2040 bude mať obec 900 - 1000 obyvateľov.

V roku 2021 mala obec Ovčiarско 709 obyvateľov a 210 bytov v rodinných domoch. Na jeden byt pripadalo 3,37 osôb. Tento ukazovateľ bol vyšší ako ukazovateľ za celú Slovenskú republiku kde na jeden byt pripadalo 2,43 a Žilinský kraj kde na jeden byt pripadalo 2,54 obyvateľov.

Predpokladáme, že v ďalšom období sa bude počet osôb na jeden byt znižovať. Odhadujeme, že do roku 2040 klesne tento ukazovateľ na hodnotu 3,00 obyvateľov na jeden byt.

Prognóza vývoja bytového fondu v roku 2040

Počet obyvateľov rok 2021	709
Počet obyvateľov v návrhovom roku 2040	1000
Počet trvalo obývaných bytov rok 2021	182
Odpad bytového fondu do r. 2040	10
Zostatok súčasného bytového fondu v r. 2040	172
Potreba bytov v r. 2040 pri obložnosti 3,0	300-333
Potreba výstavby nových bytov do r. 2040	128-161

Z uvedeného prehľadu je zrejmé, že s ohľadom na predpokladaný demografický vývoj a odpad súčasného bytového fondu bude potrebné v návrhovom období vytvoriť podmienky pre výstavbu cca 130 až 160 bytov, predovšetkým v rámci rodinných domov, ale aj v rámci nízkopodlažných bytových domov. S ohľadom na stupeň a podrobnosť spracovania obstarávanej ÚPD je však uvedený počet nových bytov potrebné považovať len za smerný.

d) RIEŠENIE ZÁUJMOVÉHO ÚZEMIA A ŠIRŠIE VZŤAHY

Obec Ovčiarsko - leží na západnom okraji Žilinskej kotliny v plochej úvaline. Katastrálne územie obce má rozlohu 489 hektárov. Nadmorská výška v strede obce je 430 m n.m. a pohybuje sa v rozmedzí 390 - 638 m n.m. Pôvodná obec sa prvýkrát spomína v roku 1289 ako OLCHARZK, v roku 1402 ako OVCSARSZKO, v roku 1469 ako OWČARSKO a v roku 1927 ako OVČIARSKO. Obec patrila k hradu Hričov a neskôr zemianskym rodinám Kožar, Dohnányi. V roku 1589 mala 19 domov, v roku 1720 mala 15 daňovníkov, v roku 1784 mala 26 domov, 31 rodín a 174 obyvateľov, v roku 1828 mala 29 domov a 271 obyvateľov. V súčasnosti má obec 179 domov. Miestne časti sa nazývajú Panský dvor a Pecisko. Pôvodným živobytím obyvateľov bol najmä chov oviec, poľnohospodárstvo, z remesiel sa darilo šindliarstvu.

Obec Ovčiarsko sa osamostatnila od spádovej obce Hôrky v roku 1989. K historickým pamiatkam obce patrí storočná kaplnka. O dvesto rokov staršia je vzácna lipa veľkolistá na miestnom cintoríne. Významným rodákom obce bol Mikuláš Dohnányi, významný národný buditeľ patriaci k štúrovcom, slovenský historik, prekladateľ, básnik, literárny kritik a redaktor Slovenských pohľadov.

Z hľadiska širších územných väzieb v rámci Žilinského kraja obec Ovčiarsko leží v aglomerácii mesta Žilina.

Krajské mesto Žilina je centrum osídlenia prvej skupiny, prvej podskupiny ako centrum celoštátneho významu. Žilina sa formuje ako centrum :

- administratívno-správne Žilinského kraja,
- hospodársko-ekonomické,
- vzdelávacie, ako sídlo vysokej školy,
- kultúrno-spoločenské,
- výstavno-nákupno-obchodné,
- cestovného ruchu a rekreácie,
- športu,
- ako najvýznamnejší dopravný uzol,

Katastrálne hraničí na severe so Žilinskou Lehotou, na severozápade s Dolným Hričvom, na juhozápade s Paštinou Zavadou a na juhu s Bitarovou a na východe s mestskou časťou Žiliny – Závodím.

Dopravné spojenie

Obec Ovčiarsko je prostredníctvom cesty III. triedy III/2099 napojená na nadradenú cestnú sieť I. triedy I/61 v katastri Dolného Hričova a meste Žilina na cesty I/11, I/64 a I/18. Katastrom obce priamo prechádza aj diaľnica D1 dvojrúrovňovým tunelom Ovčiarsko, ktorý má dĺžku 2367 m. V blízkosti obce sa tiež nachádza významná križovatka medzinárodných ciest európskeho významu v smere západ – východ a sever – juh prostredníctvom diaľnic D1 a D3.

Na cestu III/2099 sa napája sieť miestnych komunikácií. Absentujú chodníky pre peších a verejné priestranstvá.

Parkoviská v obci sú vybudované pri kultúrnom dome a obecnom úrade.

V obci sa nachádzajú dve autobusové zastávky a to Lány a Obecný úrad. Zastávka Lány je v súčasnosti len na znamenie. Dopravnú obsluhu obce uskutočňuje SAD Žilina, ktorá zabezpečuje spojenie Ovčiarska s okresnými mestami Žilina a Bytča.

Obec nemá priame napojenie na železničnú sieť. Najbližšia železničná stanica je v Dolnom Hričove a v Žiline. Stanica Žilina ako významný železničný uzol poskytuje možnosť využitia spojov v smere na Bratislavu, Košice, Banskú Bystricu a Čadcu. Možnosť využitia železničnej stanice Dolný Hričov je v dôsledku neexistencie regionálneho integrovaného dopravného systému len minimálna. (nadväznosti autobusových a železničných spojov)

Letisko Žilina sa nachádza v katastrálnom území obce Dolný Hričov, je vzdialené od obce Ovčiarsko asi 7,5 km.

Vodovody

Obec Ovčiarsko svojou polohou patrí do oblasti chudobnej na kvalitné zdroje pitnej vody. V roku 1967 bol v obci vybudovaný vodovod využívajúci miestny vodný zdroj s výdatnosťou 6 l/s. Súčasne bol aj vybudovaný vodojem s objemom 100 m³. V roku 2009 bol Vodojem Ovčiarsko prevedený do majetku spoločnosti SEVAK Žilina. V súčasnosti je zásobovanie pitnou vodou riešené napojením na skupinový vodovod Nová Bystrica – Čadca – Žilina, ktorý je v správe uvedenej spoločnosti.

Celková dĺžka vodovodného potrubia je cca 3 km a prípojok cca 0,5 km. Kapacitne je zásobovanie vody dostačujúce aj v budúcnosti. Potrebne budú len nové rozvody v priestoroch uvažovanej bytovej výstavby. V obci sa nachádza jedna čerpacia stanica s kapacitou 6 l/s.

Kanalizácia

V obci nie je zatiaľ vybudovaná kanalizácia. Rodinné domy a iné objekty sú odkanalizované do domových žump.

Pri riešení kanalizácie sa nepočíta so samostatnou čističkou odpadových vôd. Predpokladá sa napojenie kanalizačného zberača na ČOV v Dolnom Hričove.

Dažďové vody sú v súčasnosti odvádzané do prícestných rigolov a následne do recipientu. V budúcnosti bude potrebné ich zachytávanie v podzemných zásobníkoch a použitie pri zavlažovaní, čím sa znížia dopady na klimatické pomery a na životné prostredie obce.

Energetika – elektrická energia

Územím obce prechádzajú vzdušné siete VVN (2x110 kV), VN (22 kV) a NN. Potrebu elektrickej energie pre obec zabezpečuje VN linky 22 kV vedená do obce z priestoru Bitarovej. Na uvedené vedenie je napojená jedna stožiarová trafostanica s transformátorom o výkone 250 kV. Na VN odbočku sú napojené ďalšie dve stožiarové trafostanice, ktoré súčasne slúžia pre budovaný diaľničný cestný tunel.

Sekundárny NN rozvod je vedený vzdušnou sieťou po betónových stĺpoch, na ktorých je súčasne umiestnené aj verejné osvetlenie.

Súčasný spôsob zásobovania obce elektrickou energiou ako aj transformačná stanica pre súčasné odbery elektriny sú výkonovo postačujúce. Ich eventuálne rozšírenie bude podmienené výstavbou ďalších bytových jednotiek.

Energetika – plyn

Plynifikácie obce prebehla v období rokov 1995 – 1999. Juhozápadným okrajom obce prechádza trasa VTL plynovodu Žilina – Považská Bystrica. Pri vstupe do obce v smere od susednej obce Bitarová je vybudovaná regulačná stanica plynu.

V súčasnosti je obec plne plynifikovaná a z hľadiska kapacity je zásobovanie plynom postačujúce. V prípade novej zástavby bude potrebné dobudovanie len miestnych rozvodov.

V budúcnosti bude potrebné využívanie solárnej energie prostredníctvom solárnych kolektorov, resp. fotovoltaických panelov, využitie tepelných čerpadiel a iných obnoviteľných zdrojov energie.

Vzhľadom k množstvu náletových drevín a drevnej hmoty je možné uvažovať aj využitie biomasy s použitím drevných štiepok, resp. peletiek.

Cestovný ruch

Cestovný ruch ako významný socio-ekonomický fenomén súčasnej doby výraznou mierou sa môže podieľať na rozvoji obce i regiónu.

Pri charakterizovaní potenciálu cestovného ruchu v obci Ovčiarsko treba vychádzať z histórie, súčasnosti obce, ako aj jej prírodných daností. Cestovný ruch možno orientovať na využívanie prírodného potenciálu obce vo vzťahu k prírodným dannostiam okolia Súľovských vrchov. V súčasnosti obcou

prechádza len jedna červeno značená turistická trasa vedúca zo Žiliny - Strážova cez Ovčiarsko a Hričovské Podhradie do Považskej Teplej. Sprístupňuje tak turisticky atraktívne miesta ako je Hričovský hrad a štátne prírodné rezervácie Súľovské skaly až Manínsku tiesňavu. Existuje aj možnosť doplnenia uvedenej trasy južným smerom od Ovčiarska na Bitarovú, Brezany a Podhorie s napojením na modro značkovú trasu. Jej realizáciou by bol sprístupnený aj jeden z najväčších hradov na Slovensku Lietavský hrad a kúpeľné mesto Rajecké Teplice. Nie veľké výškové rozdiely umožňujú vykonávať nenáročnú turistiku po vyznačených trasách. Uvedené trasy sú vhodné aj na cykloturistiku, resp. v zime na bežecké lyžovanie s voľbou rôznej náročnosti.

Podmienky pre zjazdové lyžovanie nie sú a ani nebudú vytvorené.

Rybárstvo a vodné športy je možné realizovať na neďalekých rybníkoch pri Hričovskej priehrade. Niektoré časti obce majú predpoklady chalupárčenie a slúžia na víkendové, či prázdninové pobyty, oddych, či rekreáciu.

Obec má predpoklady pre rozvoj agroturistiky, hoci tento spôsob si len postupne získava svojich priaznivcov. V tejto oblasti existuje v obci chov koní. Hypoturistika môže zatriť obec i jej širšie okolie ale dôležitou podmienkou je kvalita poskytovaných služieb.

Obec nedisponuje ubytovacími zariadeniami a neexistujú možnosti stravovania. Uvedené fakty dávajú priestor na ich postupné budovanie, ale ďalší rozvoj v oblasti cestovného ruchu bez výraznejších finančných investícií je nemysliteľný. Obci chýba atraktivita v podobe silného motivačného stimulu pre návštevníkov, čo by vytvorilo podnikateľské prostredie aj pre rozvoj CR.

e) NÁVRH URBANISTICKEJ KONCEPCIE PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA

Hlavná funkcia obce je a bude obytná. V obci je základná občianska vybavenosť pre potreby obyvateľov. Výrobná funkcia je zastúpená poľnohospodárstvom a lesným hospodárstvom. Rozvoj rekreácie je limitovaný vzhľadom na rozsah a atraktivnosť katastrálneho územia. Územie sa využíva pre prímestskú rekreáciu obyvateľov Žiliny (turistika, cykloturistika).

Hlavná kompozičná os obce prechádza cestou III/2099. V centre obce je sústredená základná občianska vybavenosť: areál materskej školy, predajňa potravín COOP, Pohostinstvo, obecný úrad, kultúrny dom, detské ihrisko.

Zeleň je rozdrušená na malé a úzke plochy. Sú to brehovité porasty, verejná zeleň pri kultúrnom dome a popri ceste III/2099, vyhradená zeleň občianskej vybavenosti, zeleň na pozemkoch rodinných domov.

Z hľadiska priestorového usporiadania a funkčného využívania možno riešené územie rozdeliť na tieto priestory:

urbanizované územie	A - obytná časť obce
	B - plochy občianskej vybavenosti
	C - cintorín
	D - športový areál
	E – plochy výroby – Poľnohospodárska, priemyselná
voľná krajina	F - Poľnohospodárska krajina
	G - Lesné porasty

Tieto priestory tvoria ucelené a donedávna homogénne celky delené cestami, potokmi s brehovými porastami a samonáletom. Líniové prvky pomáhajú vytvárať mozaikový charakter ktorý sa postupne vytratil po združstevňovaní pozemkov a rozoraní remíz. S rozvojom nekontrolovanej urbanizácie sa vytráca kompaktný a malebný charakter malej učupenej obce medzi okolitými masívmi svahov využívaných ako pasienky a lesy. Doplnením urbanistickej štruktúry sa obec postupne preformuje na typický mestský obytný satelit tvorený prevažne rodinnými domami. V nižšie položených častiach obce pod ihriskom je územie vhodné aj pre nízkopodlažnú formu bytových domov. Toto všetko sa deje na úkor voľnej poľnohospodárskej krajiny.

Súčasný a navrhovaný funkčný využitie územia je dokumentované na výkrese č. 2 Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využívania územia s vyznačenou záväznou časťou riešenia a VPS v mierke M 1 : 10 000.

Budúce funkčné využitie územia zásadným spôsobom ovplyvňujú tieto faktory:

- ochrana poľnohospodárskej pôdy,

- prírodné podmienky v okrajových častiach obce (svažitosť),
- záujmy ochrany prírodných hodnôt,
- ochranné pásmo cesty III. triedy a diaľnice D1
- ochranné pásma inžinierskych sietí (400 kV, 110 kV a 22 kV elektrické vedenia, skupinový vodovod, VTL plynovod),
- ochranné pásma lesa,

Navrhované rozvojové zámery :

- výstavba bytových domov pod ihriskom
- výstavba hasičskej zbrojnice
- rozšírenie cintorína,
- výstavba rodinných domov, občianskej vybavenosti, rekreačných chát, záhradiek,
- budovanie miestnych ciest,
- rozšírenie verejného vodovodu,
- vybudovanie verejnej kanalizácie,
- rozšírenie plynovodu,

Potenciálne plochy pre rozvoj bývania, občianskej vybavenosti a rekreácie boli formované na základe spoločenských požiadaviek zistených v Prieskumoch a rozboroch, Zadaní a doplnených informácií v priebehu spracovania Návrhu ÚPN.

Spolu v celom správnom území obce Ovčiarsko je vymedzený priestor v grafickej časti Návrhu ÚPN disponibilný pre cca 160 bytov a 10 chát. Potreba výstavby bytov do roku 2040 je cca 128-161 v rodinných domoch prípadne aj v rámci nízkopodlažných bytových domov. Vymedzená plocha pre zástavbu prekračuje predpokladanú potrebu. Rozvoj bude prirodzeným spôsobom korigovaný finančnými zdrojmi investorov, ktoré budú navýšené o podmieňujúce investície do dopravnej a technickej infraštruktúry.

Zásady pre urbanistickú kompozíciu

Urbanistická kompozícia obce je založená na týchto zásadách:

- za hlavnú kompozičnú os obce považovať súčasnú trasu cesty III/2099 prechádzajúcu zastavaným územím obce v smere sever – juh
- za vedľajšie kompozičné osi obce považovať trasy miestnych komunikácií, ktorá sa napájajú v zastavanom území na hlavnú kompozičnú os
- za hlavný ťažiskový priestor obce považovať priestor pri Obecnom úrade, predajni a pohostinstve, ktorý je potrebné realizovať ako námestie s pobytovou funkciou a plochami verejnej zelene
- neuvažovať o výstavbe dominant v zastavanom území obce a na navrhovaných rozvojových plochách
- pri návrhu a formovaní novej výstavby v maximálnej miere rešpektovať prírodnú scenériu, priehľady na panorámu okolitej prírody a nenarušovať charakter krajiny
- zachovanie, obnova a revitalizácia brehových porastov pozdĺž vodných tokov
- zachovanie solitérnej a skupinovej zeleň vo voľnej poľnohospodárskej krajine
- rešpektovanie priehľadov na panorámu okolitej krajiny

Vymedzenie častí územia, ktoré je potrebné riešiť v podrobnosti ÚPN zóny

Po schválení ÚPN O Ovčiarsko nie je potrebné obstaráť územný plán zóny. Dopravné napojenie na existujúce cesty a spôsob zástavby v jednotlivých rozvojových lokalitách je možné v prípade potreby preveriť urbanistickými štúdiami.

f) NÁVRH FUNKČNÉHO VYUŽITIA ÚZEMIA

Súčasný funkčný využitie územia a plochy pre rozvoj jednotlivých funkcií sú dokumentované na výkrese č. 2 Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využívania územia s vyznačenou záväznou časťou riešenia a VPS v mierke 1 : 10 000.

Existujúce plochy sú vyznačené ako stav (plné plochy), nové funkčné plochy ako návrh (šrafované plochy), potenciálne plochy na zástavbu po návrhovom období ako výhľad (obrysom plochy).

K jednotlivým funkčným plochám sú priradené regulatívy, ktoré určujú prípustné funkcie, neprípustné funkcie a doplnujúce ustanovenia uvedené v kapitole r) Návrh záväznej časti.

Urbanistické regulatívy – funkčne plochy

A - rodinné domy individuálne
B – bytové domy
C - cintorín
L – lesy
OV - občianska vybavenosť
P - poľnohospodárska pôda
R – rekreácia s možnosťou zástavby
Š - športové plochy
PV – poľnohospodárska výroba, farmy,
V - výrobné prevádzky, sklady
T – technická vybavenosť
Z – záhrady v krajine, sady, verejná a ostatná zeleň

Pri spracovaní ÚPN-O Ovčiarsko sme vychádzali z predpokladu, že prioritne bude rozvoj obce založený predovšetkým na obytnej funkcii vo forme prevažne rodinných domov, ktorú považujeme za hlavnú funkciu s ohľadom na výhodnú polohu obce vo vzťahu ku krajskému mestu Žilina. Za nemenej dôležitú funkciu nadväzujúcu na bývanie považujeme základnú občiansku a technickú vybavenosť a ďalej rad doplnkových funkcií drobnej nezávadnej výroby, poľnohospodárstva, lesného hospodárstva a rekreácie lokálneho významu.

Katastrálne územie obce je možné s ohľadom na jednotlivé funkčne rozdielne priestory rozdeliť na urbanizované územie, voľnú poľnohospodársku krajinu a lesnú krajinu.

Riešenie ÚPN-O Ovčiarsko sa sústreďuje na urbanizovanú časť krajiny a jej príslušné okolie. Toto územie tvoria prioritne plochy bývania ako hlavnej funkcie, a funkcie občianskej vybavenosti ako doplnkovej funkcie.

Na navrhovaných plochách výroby pri západnom okraji cesty III/2099 a v časti bývalého hospodárskeho dvora PD Bánová navrhujeme prevádzky drobnej nezávadnej výroby a výrobných služieb. Tento návrh súvisí hlavne s požiadavkou na zachovanie kvality obytnej krajiny.

V poľnohospodárskej krajine navrhujeme funkciu poľnohospodárstva ako hlavnú funkciu a funkciu nenáročnej rekreácie, prípadne agroturistiky ako doplnkovú funkciu.

V lesnej krajine navrhujeme využitie pre lesnú hospodársku a ochrannú činnosť ako hlavnú funkciu a funkciu rekreácie ako doplnkovú funkciu, pri rešpektovaní hlavnej funkcie a zásad ochrany prírody a krajiny.

g) NÁVRH RIEŠENIA BÝVANIA, OBČIANSKEHO VYBAVENIA, VÝROBY A REKREÁCIE

g)1. Bývanie

Analýza súčasného stavu bytového fondu je spracovaná v kapitole c) Základné demografické, sociálne a ekonomické rozvojové predpoklady, na základe ktorej je stanovená smerná potreba výstavby 130 až 160 nových bytov v návrhovom období do r. 2040.

S ohľadom na charakter existujúcej zástavby obce sú možnosti výstavby v intraviláne k 1.1.1990 obmedzené a nepostačujú pre krytie potrieb novej obytnej výstavby s ohľadom na predpokladaný demografický vývoj a s ním súvisiaci rozvoj obce. Z uvedených dôvodov je potrebné väčšinu navrhovaných objektov bývania situovať na doposiaľ nezastavané územie vo väzbe na súčasné hranice intravilánu.

Pri návrhu ÚPN-O Ovčiarsko sme vychádzali zo schváleného Zadania, kde v súvislosti s predpokladanou potrebou bytového fondu bola definovaná požiadavka riešiť v návrhovom období výstavbu 130 až 160 nových bytov predovšetkým vo forme rodinných domov, prípadne nízko podlažnej bytovej výstavby. S ohľadom na stupeň spracováanej ÚPD je navrhovaný počet bytových jednotiek len smerný a bol pre potreby výpočtu energií upravený tak aby vyjadroval potenciál plôch vymedzených v grafickej časti dokumentácie. Do celkového potenciálu územia boli v súčasne zastavanom území obce započítané prieluky a ďalšie voľné plochy vhodné pre potreby bývania. Skutočný potenciál graficky vymedzeného rozvojového územia je väčší ako predpokladaná potreba bytov do roku 2040, ale vyjadruje iba možnosť pre výstavbu. Využitie tejto možnosti bude v rukách investorov a je podmienené mnohými

faktormi, ktoré môžu aj prípadne spomaliť, alebo znemožniť výstavbu v navrhovaných rozvojových územiach. Z tohto dôvodu má vymedzenie rozvojové územie väčší potenciál pre bývanie ako je predpokladaná potreba bytov do roku 2040. Nevyužité rozvojové plochy budú tvoriť rezervu po roku 2040.

Plocha nachádzajúca sa južne od futbalového ihriska je vymedzená v súlade so schválenými Zmenami a Doplnkami č. 4 aktuálne platného ÚPN-O Ovčiarско pre bývanie v nízko podlažných bytových domoch.

Podmienkou dobrého fungovania navrhovanej zástavby je dobrá cestná sieť (využitie obojstrannej zástavby), spolu s inžinierskymi sieťami. Pre plochy bývania je potrebné zabezpečiť dostatočný počet parkovacích miest pre motorové vozidlá, ktoré navrhujeme umiestniť na pozemkoch rodinných domov, prípadne na miestnych cestách za podmienky neobmedzenia premávky.

Orientačné počty bytov a obyvateľov v jednotlivých rozvojových lokalitách

Lokalita	Počet bytov	Počet obyvateľov
Zásečie	10	30
Kľuky	18	54
Predevsie	13	39
Prúty	27	81
Lány	24	72
Slatiny	18	54
Hriadky	3	9
Záhumnie I.	17	51
Záhumnie II.	6	18
Podháje	24	72
Spolu	160	480

Poznámka: Uvedený počet nových bytov a súvisiaci počet obyvateľov je potrebné považovať len za smerný a výpočet vyjadruje potenciál územia v prípade výstavby rodinných domov a nízkopodlažnej bytovej zástavby v lokalite Prúty. Tento potenciál bude naplnený v prípade splnenia množstva čiastkových podmienok a predstavuje časové obdobie od 15-30 rokov.

g)2. Občianske vybavenie

V obci sa nachádza Obecný úrad, Dom cirkevných obradov – kostol Nepoškvrneného srdca Panny Márie, materská škola s jednou triedou, kultúrny dom so spoločenskou sálou a knižnicou, futbalové ihrisko so šatňami a sociálnymi zariadeniami, predajňa potravinárskeho a zmiešaného tovaru, pohostinské zariadenie v budove kultúrneho domu a cintorín.

Pri návrhu ÚPN-O Ovčiarско sme vychádzali zo Zadania, kde sa požadovalo riešiť rozšírenie občianskej vybavenosti v rámci obytného územia obce v súvislosti s predpokladaným demografickým vývojom v návrhovom období do roku 2040. Občiansku vybavenosť navrhujeme primárne situovať k ťažiskovému priestoru centra obce a na navrhovaných rozvojových plochách. V súvislosti s predpokladaným rozvojom obce je problematika predškolských a školských zariadení riešená tak, aby pokrývala potreby obce v návrhovom období.

Problematica sociálnych služieb v súvislosti s predpokladaným demografickým vývojom v návrhovom období do roku 2040 bola vyhodnotená ako vyhovujúca a nevyžadujúca potenciálne aktivity ani po návrhovom roku.

Potreby kultúry a spoločenského života v obci sú uspokojivo pokryté v materiálno-technickom vybavení, pričom vyhovujú aj v návrhovom období. Navrhujeme realizovať modernizáciu existujúcich objektov a úpravy okolia obecného úradu formou revitalizácie zelene, kultiváciou spevnených plôch a osadením mobiliáru pre spoločenské kontakty.

Zariadenia občianskej vybavenosti predovšetkým v oblasti nevýrobných služieb, ale aj maloobchodu zameraných na pokrytie potrieb obyvateľov obce navrhujeme lokalizovať v administratívnej budove pri vstupe do bývalého areálu hospodárskeho dvora PD Bánová, prípadne v jeho areály postupnou revitalizáciou územia.

Drobné nezávadné prevádzky služieb charakteru živností je možné situovať aj obytnom území za podmienky, že negatívne neovplyvnia životné prostredie a obytné územie.

Štruktúra občianskej vybavenosti vo vzťahu k potrebám rozvoja obytného územia a rekreácie sa bude priebežne vyvíjať a obytné územie môže na tieto potreby flexibilne reagovať umiestnením občianskej vybavenosti aj obytnom území ako súčasť rodinných a bytových domov.

g)2.1 Školstvo

Materská škola v centre obce Ovčiarско je štátnou rozpočtovou organizáciou bez právnej subjektivity, ktorej zriaďovateľom je Obec Ovčiarско. MŠ je jednotriedna, počet detí v triede

zodpovedá aktuálne platnej legislatíve (23 detí v jednej triede). Budova materskej školy bola pôvodne základnou školou, neskôr materskou školou, ktorá bola koncom osemdesiatych rokov zatvorená. V roku 1990 bola činnosť školy obnovená, budova prešla viacerými stavebnými úpravami, rekonštrukčnými prácami a obnovou materiálneho vybavenia všetkých priestorov.

Materská škola má jednu dostatočne veľkú a svetlú triedu, jedáleň, spálňu, hygienické zariadenie, šatňu a priestory pre zamestnancov. Strava sa dováža zo školskej jedálne ZŠ s MŠ Hôrky. Striedavo na smeny v nej pracujú dve učiteľky. V rámci aktivít dopĺňa prevádzka kultúrno-duchovný život obce a podieľa sa na spoločenských, športových i kultúrnych podujatiach. Vlastné detské ihrisko sa nachádza na verejnom priestranstve pred kultúrnym domom.

V roku 2040 bude mať obec Ovčiarsko cca 900 až 1000 obyvateľov, čo predpokladá potrebu cca 40 detí v materskej škole. V budúcnosti je teda potrebné zvýšiť kapacitu materskej školy o jednu triedu.

Základná škola od školského roku 1977/78 bola v Ovčiarisku zrušená. V dôsledku tejto skutočnosti žiaci z Ovčiariska dochádzajú do Základnej školy vo Hôrkach. Potreba detí dochádzajúcich do ZŠ bude v roku 2040 približne 140-170. Podľa metodickéj príručky „Štandardy minimálnej vybavenosti obcí“ z roku 2009 (Urbion) obec do 1000 obyvateľov nemusí mať základnú školu. Vzhľadom na fakt, že obec je v dobrej dostupnosti ku krajskému mestu Žilina a predpokladáme jej rozvoj aj po roku 2040, navrhujeme rezervovať plochu pre výstavbu základnej školy vo výhlade. Do tej doby bude školskú dochádzku zabezpečovať Základná škola vo Hôrkach

g)2.2 Zdravotníctvo

V obci nie je prevádzkované zdravotné stredisko a ani lekáreň. Obyvatelia obce Ovčiarsko navštevujú ambulancie v Žiline. Vyššie zdravotnícke služby poskytuje nemocnica s poliklinikou v Žiline. Táto oblasť bude do roku 2040 pravdepodobne bez zmeny. Vzhľadom na predpokladaný počet obyvateľov do roku 2040 nenavrhujeme na území obce žiadne zdravotnícke zariadenie.

g)2.3 Sociálna starostlivosť

Obec nedisponuje sociálnym zariadením pre seniorov. Na základe vekového zloženia obyvateľstva tvorí poproduktívnu skupinu obyvateľov 12,42% obce, čo predstavuje cca 88-124 obyvateľov (roky 2021-2040). Na 1000 obyvateľov pripadá potreba cca 0,5-1,0 miesta v zariadení pre seniorov. Z uvedeného vyplýva, že do roku 2040 nie je potrebné v obci budovať zariadenie pre seniorov.

g)2.4 Kultúra

Obec nedisponuje vlastnou knižnicou. V prípade záujmu je k dispozícii Krajská knižnica v Žiline. Kultúrny dom sa nachádza v centre obce. Má veľkú sálu s javiskom, balkónom, zasadačkou, dvomi barmi a kuchynkou so skladoom. V jeho priestoroch je umiestnený aj obecný úrad, predajňa potravín a pohostinstvo. Kultúrny dom slúži na rôzne spoločenské aktivity ako oslavy, stretnutia spojené s programom, posedením, občerstvením, plesy a tanečné zábavy, prezentačné účely rôznych firiem spojené s predajom, športové podujatia (trojkráľový stolnotenisový turnaj obce), kary, svadby a iné.

Potreby kultúry a spoločenského života v obci sú uspokojivo pokryté v materiálno-technickom vybavení aj v návrhovom období do roku 2040. Navrhujeme realizovať modernizáciu existujúcich objektov a úpravy okolia formou revitalizácie zelene, kultiváciou spevnených plôch a osadením mobiliáru pre spoločenské kontakty.

V obci pôsobí aj detská tanečná skupina Babenky.

g)2.5 Telovýchova a šport

Obec má vlastné futbalové ihrisko. Má novovybudované šatne s kabínami a sociálnymi zariadeniami, pričom časť môže slúžiť aj na spoločenské podujatia.

Aktívny je tu Obecný futbalový klub (OFK) Ovčiarsko, ktorý pôsobí v III. triede. Popri dospelých má aj oddiel dorastencov a žiakov.

Okrem aktívneho futbalového klubu v obci pôsobí aj stolnotenisový oddiel mužov, ktorý hrá v VIII. lige regiónu Žilina

Základná športová vybavenosť pre potreby obce do roku 2040 je v celku postačujúca.

g)2.6 Obchod a pohostinstvo

V obci je 1 predajňa COOP Jednota a pohostinstvo umiestnené na prízemí kultúrneho domu. Kapacita pohostinstva je cca 40 stoličiek.

Táto oblasť vybavenosti v prípade zabezpečenia potravinami je vyhovujúca aj do roku 2040 a zariadenia pohostinstva a služieb ÚPN ponechaná na prirodzený vývoj. Podľa metodickéj príručky „Štandardy minimálnej vybavenosti obcí“ z roku 2009 (Urbion) obec do 1000 obyvateľov má odporúčanú predajnú plochu 100 m² na predajňu potravín a zmiešaný tovar.

V južnej časti k.ú. obce sa nachádza Záhradné centrum Lány, ktoré ponúka všetko do záhrady – od rastlín, cez náradie, hliny, mulčovacie materiály, doplnky do interiéru či exteriéru, ale aj milé darčeky pre milovníkov záhrady.

g)2.7 Verejné ubytovanie

V obci nie je zariadenie pre verejné ubytovanie. Ubytovanie je možné realizovať vo forme poskytovania chát a chalúp na pre verejné využitie. Do roku 2040 nie je potrebné budovať žiadne zariadenie pre verejné ubytovanie. Pre prípad mimoriadnej udalosti je vhodné, aby obec mala k dispozícii priestory využiteľné pre núdzové ubytovanie.

g)2.8 Verejná správa

Obecný úrad sa nachádza v kultúrnom dome. Rímskokatolícky farský úrad je v susednej obci Dolný Hričov.

Súčasný stav vybavenosti vyhovuje potrebám do roku 2040.

g)2.9 Služby

Hasičská zbrojnica:

Samostatná budova hasičskej zbrojnice v obci neexistuje. Pre účely požiarnej ochrany slúži provizórny objekt pri družstve (garáž). Obec má v pláne vytvoriť podmienky pre zriadenie dobrovoľného hasičského zboru vrátane výstavby nového objektu hasičskej zbrojnice. V prípade požiaru sú privolaní hasiči zo Žiliny.

Zariadenia občianskej vybavenosti predovšetkým v oblasti nevýrobných služieb, ale aj maloobchodu zameraných na pokrytie potrieb obyvateľov obce navrhujeme lokalizovať v administratívnej budove pri vstupe do bývalého areálu hospodárskeho dvora PD Bánová, prípadne v jeho areály postupnou revitalizáciou územia.

g)2.10 Cintorín

V obci sa nachádza cintorín. Ako Dom smútku od roku 2002 slúži Dom cirkevných obradov (kostol), ktorý je v majetku obce. V súčasnosti nie je akútnym problémom rozšírenie hrobových miest, napriek tomu je perspektívne uvažované s rozšírením cintorína.

g)2.11 Kostol

V obci Ovčiarsko je kostol (Dom cirkevných obradov) Nepoškvrneného srdca Panny Márie, ktorý bol postavený v rokoch 1995 - 2002. Farnosť Ovčiarsko spadá pod Farský úrad Dolný Hričov.

Súčasný stav vybavenosti vyhovuje pre potreby obce aj v návrhovom období.

g)3. Výroba

g)3.1 Priemyselná výroba

V obci Ovčiarsko v areáli bývalého družstva sa nachádza rodinná firma vyrábajúca drevodomy, niekoľko súkromných skladov a podnikateľ obchodujúci so zeminou. V južnej časti k.ú. Ovčiarsko prevádzkuje firma Strabag zariadenie na zber odpadov zo stavebných prác a sklad nepoužitého stavebného materiálu.

Nevyužitá a chátrajúca objekty v areáli bývalého družstva je vhodné využiť pre výrobné prevádzky, ktoré by nemali nepriaznivý vplyv na susedné obytné plochy a zariadenia občianskej vybavenosti predovšetkým v oblasti nevýrobných služieb.

V návrhovom období sa uvažuje s plošným rozšírením výrobných kapacít pozdĺž západného okraja cesty III/2099 o nové plochy drobnej nežiadnej výroby a výrobných služieb. Na plochách výroby a výrobných služieb nie je možné umiestňovať také prevádzky, ktoré by hlukom, vibráciami, zápachom, prašnosťou či produkciou škodlivých látok mohli nevhodne ovplyvniť kvalitu bývania v obci a pre zachovanie kvality navrhujeme plochy výroby dôsledne oddeliť od okolitého obytného územia plochami izolačnej zelene, ktorá je súčasťou výrobných areálov. Podmienkou pre umiestnenie konkrétnej výroby je zabezpečený dostatočný počet parkovacích miest pre motorové vozidlá zamestnancov, návštevníkov a prevádzkové vozidlá a ine dopravné prostriedky.

S ohľadom na polohu plôch výroby a dopravné napojenie aj cez obytné časti obce nie je vhodné umiestňovať v tomto území prevádzky s vysokými nárokmi na dopravu.

g)3.2 Poľnohospodárstvo

Rozvoj poľnohospodárstva je limitovaný najmä prírodnými podmienkami, a aj klimatickými a terénnymi obmedzeniami. Obec Ovčiarsko je súčasťou typu krajiny s krátkym vegetačným obdobím, trvalými trávnymi porastami a lesmi.

Poľnohospodársku pôdu v katastrálnom území Ovčiarsko obhospodaruje ZRNO FARM s.r.o. a drobní užívatelia.

ZRNO FARM s.r.o hospodári na väčšine lúk a pasienkov v katastri. Základ podnikania tvorí pestovanie obilnín (okrem ryže), strukovín a olejnatých semien.

Prehľad úhrnných hodnôt druhov pozemkov v riešenom území (rok 2016)

Druh pozemku	Výmera v m ²	Podiel v %
- orná pôda	730 645	14,93
- trvalý trávny porast	1 863 235	38,08
- záhrady	138 702	2,83
- lesné pozemky	1 733 896	35,44
- vodné plochy	14 309	0,29
- zastavanú plochu a nádvoria	268 792	5,49
- ostatnú plochu	143 367	2,93
Spolu	4 892 946	100,00

Zdroj: Štatistický úrad Žilina

Z uvedených výmer vyplýva, že prevažnú časť katastra obce zaberajú trvalé trávne porasty na ktoré pripadá 38,07 % a lesné pozemky 35,43 %. Orná pôda zaberá 14,93 %, zastavané plochy a nádvoria 5,51 %, ostatné plochy 2,93 %, záhrady 2,83 % a zvyšok 0,29 pripadá na vodné plochy.

Prírodné podmienky predurčujú zameranie poľnohospodárstva na živočíšnu výrobu, najmä na chov hovädzieho dobytku a oviec. Časť poľnohospodárskej pôdy je možné využívať pre rastlinnú výrobu - pestovanie obilnín, krmovín. Časť svažitých a neobrábaných pozemkov so samonáletom je vhodné previesť do lesného pôdneho fondu.

Medzi najkvalitnejšie pôdy v katastrálnom území obce Ovčiarsko patria poľnohospodárske pôdy označené kódom bonitovanej pôdno-ekologickej jednotky (BPEJ): 0711002 0769212 0769412 0811002 0869412. Aktualizácia Nariadenia vlády SR č. 58/2013 z 13. marca 2013 o odvodoch za odňatie a neoprávnený záber poľnohospodárskej pôdy s účinnosťou od 1.6.2025 zrušila zoznam najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôdy uvedenej v prílohe č.2.

Návrh:

Poľnohospodársku výrobu navrhujeme aj naďalej orientovať na rastlinnú výrobu, zameranú na obhospodarovanie TTP a ornej pôdy. Na území obce neuvažujeme s ustajnením hospodárskych zvierat v kontakte s obytným a rekreačným územím s výnimkou pre agroturistické využitie s nízkymi kapacitami zvierat. Prípustné je košarovanie a pasenie oviec po obvode zastavaného územia.

g)3.3 Lesné hospodárstvo

Významnú časť v katastrálnom území obce Ovčiarsko tvoria lesy. Lesné pozemky majú výmeru 1 733 896 m². Organizačne sú lesy v k.ú. obce Ovčiarsko zaradené do LHC Dubeň, ktoré susedí s LHC Súľov, Marček, Čadca, Varín a Turie. Lesy sú zamerané na hospodárske využitie a v súčasnosti sú zo značnej časti vo fáze uzdravovania. Pri spracovaní územného plánu je potrebné dbať na ochranu lesných pozemkov a postupovať v súlade s § 5 zákona 326/2005 Z. z. o lesoch v zn. neskorších predpisov.

Najväčším lesohospodárskym podnikom sú Lesy SR, štátny podnik, ďalšími vlastníkami sú Urbárska obec Ovčiarsko a súkromní vlastníci lesov.

Zastúpenie hlavných druhov drevín

Druh dreviny	Podiel v %
Buk (%)	32.2
Dub (%)	0.8
Smrek (%)	47.5

Jedľa (%)	3.6
Borovica (%)	8.3
Ostatné dreviny (%)	7.5

Poľovníctvo:

Územie obce Ovčiarsko spadá do poľovného revíru Hubertus

Číslo rozhodnutia: LÚ-1397/1/1994-26/Sk

Dátum rozhodnutia: 23.06.1995

Okres: Žilina

Poľovná oblasť: J III. Strážovská hornatina

Užívateľ: Poľovnícke združenie Hubertus

Užívanie od: 13.10.2015

Užívanie do: 12.10.2030

Všetky činnosti a zásahy v lesoch sa musia riadiť PSL schváleným na roky 2016 až 2026 pre LHC Dubeň. V katastri obce Ovčiarsko spadajú lesné pozemky do kategórie hospodárskych lesov. Z pohľadu drevinovej skladby sú tu zastúpené porasty s pôvodnou drevinovou skladbou aj porasty ľudskou činnosťou zmenené na nepôvodné monokultúry smreka. Plošné zastúpenie jednotlivých lesných porastov nebolo presne zistené.

V súčasnosti prebieha ťažba dreva aj z dôvodu ozdravenia lesa. Prírodné podmienky sú vhodné pre lesné hospodárstvo. Pri obnove porastov sa postupne mení dominantné zastúpenie smreka v prospech pôvodných drevín (buk, javor, smrekovec).

Návrh:

Východiskom pre riešenie lesného hospodárstva je platný PSoL pre LC Dubeň schválený na roky 2016 až 2026, v ktorom sú rešpektované hlavné funkcie lesa (hospodárska, ochranná a ekologická).

V návrhu rozvoja obce Ovčiarsko do roku 2040 neuvažujeme so zábermi lesných pozemkov a vychádzame aj zo snahy pri návrhu novej výstavby rešpektovať ochranné pásmo lesa 50 m od hranice lesných pozemkov v súlade s ustanovením § 10 ods. 1) zákona č.326/2005 Z. z..

V grafickej časti vyznačené plochy bývania a rekreácie v kontakte s lesnými pozemkami sa vzájomne dotýkajú pričom ale platí, že na plochách je povolená výstavba až za hranicou ochranného pásma lesa, alebo minimálne 25 m od hranice lesného pozemku.

Pri aplikácii ÚPN-O Ovčiarsko v stavebnej praxi je potrebné dodržiavať zásady ochrany lesných pozemkov a všeobecné záujmy lesného hospodárstva. Pre potreby hospodárenia na lesných pozemkoch je nevyhnutné zabezpečenie prístupu k lesným porastom.

g)4. Rekreácia

Katastrálne územie obce Ovčiarsko má vzhľadom na veľkosť a nízku atraktivnosť obmedzené možnosti pre rozvoj cestovného ruchu. Pri hranici s lesnými porastami vo vyšších a menej dostupných polohách je plánovaná výstavba rekreačných domov a chat. V súčasnej dobe prevládajú pohybové aktivity - turistika a cykloturistika a pobyt v chalupách. Lesy a lúky v k.ú. majú potenciál pre rodinnú rekreáciu, pobyt v prírode, turistiku, cykloturistiku, v zime ak bude dostatok snehu bežeké lyžovanie. Riešené územie je pre svoju dostupnosť zaujímavé pre prímestskú rekreáciu obyvateľov Žiliny. Územím prechádza značková turistická trasa č. 0880a trasa: Žilina Strážov – Ovčiarsko – Súľov-Hradná - Vrch Teplá.

Návrh

Rekreácia a cestovný ruch ako významný socio-ekonomický fenomén súčasnej doby sa môže výraznou mierou podieľať na rozvoji obce i regiónu.

Pri charakterizovaní potenciálu cestovného ruchu v obci Ovčiarsko treba vychádzať z histórie, súčasnosti obce, ako aj jej prírodných daností. Cestovný ruch možno orientovať na využívanie prírodného potenciálu obce vo vzťahu k prírodným dannostiam okolia Súľovských vrchov. V súčasnosti obcou prechádza len jedna červeno značená turistická trasa vedúca zo Žiliny - Strážova cez Ovčiarsko a Hričovské Podhradie do Považskej Teplej. Sprístupňuje tak turisticky atraktívne miesta ako je Hričovský hrad a štátne prírodné rezervácie Súľovské skaly a Manínsku tiesňavu. Existuje aj možnosť doplnenia uvedenej trasy južným smerom od Ovčiarska na Bitarovú, Brezany a Podhorie s napojením na modro značkovánú trasu. Jej realizáciou by bol sprístupnený aj jeden z najväčších hradov na Slovensku Lietavský hrad a kúpeľné mesto Rajec Teplice. Nie veľké výškové rozdiely umožňujú vykonávať

nenáročnú turistiku po vyznačených trasách. Uvedené trasy sú vhodné aj na cykloturistiku, resp. v zime na bežecké lyžovanie s voľbou rôznej náročnosti.

Podmienky pre zjazdové lyžovanie nie sú a ani nebudú vytvorené vzhľadom na súčasný priebeh klimatických zmien.

Rybárstvo a vodné športy je možné realizovať na neďalekých rybníkoch pri Hričovskej priehrade. Niektoré časti obce majú predpoklady chalupárčenie a slúžia na víkendové, či prázdninové pobyty, oddych, či rekreáciu (hlavne vyššie položené časti obce v blízkosti lesa). Navrhujeme tento trend v obci podporiť.

Obec má predpoklady pre rozvoj agroturistiky, hoci tento spôsob si len postupne získava svojich priaznivcov. V tejto oblasti existuje v obci chov koní. Hypoturistika môže atraktívniť obec i jej širšie okolie ale dôležitou podmienkou je kvalita poskytovaných služieb v kde sú zatiaľ rezervy.

Obec nedisponuje ubytovacími zariadeniami a neexistujú možnosti stravovania. Uvedené fakty dávajú priestor na ich postupné budovanie, ale ďalší rozvoj v oblasti cestovného ruchu bez výraznejších finančných investícií je nemysliteľný. Obci chýba atraktivita v podobe silného motivačného stimulu pre návštevníkov, čo by vytvorilo podnikateľské prostredie aj pre rozvoj CR.

Funkčné plochy rekreácie je možné situovať na vymedzených územiach zobrazených v grafickej časti tejto ÚPD. Pre účel individuálnej rekreácie je možné využiť aj plochy prioritne určené na bývanie. Agroturistické zariadenia vyžadujú primeraný odstup od obytnej zástavby, aby sa predišlo nežiadúcim dopadom na obytné územie (hluk, zápach, hmyz).

Pre výstavbu rekreačných objektov, chát, a iných stavieb vyžadujúcich prístup stavebných strojov počas výstavby a následne motorových vozidiel počas užívania bude podmienkou v povoľovacom konaní vysporiadaný prístup v šírke minimálne 4 m medzi pevnými prekážkami a 3 m vo voľnom teréne. Pre bývanie musí byť splnená požiadavka na prístup záchranných zložiek, hasičskej techniky a zimnej údržby. V prípade, že jedna z podmienok nebude splnená nebude môcť byť stavba povolená.

Vychádzkové trasy pre peších a lyžiarske bežecké trate v poľnohospodárskej a lesnej krajine je možné realizovať po lesných a poľných cestách po dohode s ich vlastníckmi a užívateľmi. Pozdĺž vychádzkových trás je vhodné zriadiť oddychové miesta, lavičky v polohách, kde sú možné výhľady do krajiny, v dosahu vodné prvky a hodnotné priestory. Tieto vychádzkové trasy pre peších musia rešpektovať existujúce turistické trasy a cyklistické trasy, prípade ich dopĺňať a spájať s obytným územím obce. Vhodné je aby cyklotrasy nekolidovali s vychádzkovými trasami pre peších, s vodnými tokmi, ich prítokmi a sprievodnou drevinovou vegetáciou.

Hlavnou zásadou pri lokalizácii rekreačných aktivít bolo rešpektovať záujmy ochrany prírody, vlastníkov a užívateľov poľnohospodárskej pôdy, lesných pozemkov a vodných tokov v riešenom území. Úseky vychádzkový, cyklistických a bežeckých trás vyznačené v grafickej časti ÚPN musia byť pri samotnej realizácii podrobené povoleniam vlastníkov dotknutých pozemkov a to aj v prípade, že sa k ich vedeniu nevyjadřili v procese prerokovania.

Pre výstavbu chat sú vymedzené funkčné plochy v lokalite Zásečie kde je možné realizovať približne 10 chat, alebo rekreačných zariadení (prípadne aj agroturistický areál).

h) VYMEDZENIE ZASTAVANÉHO ÚZEMIA OBCE

Územný plán obce Ovčiarsko navrhuje do roku 2040 rozšírenie v súčasnosti zastavaného územia o navrhované plochy na rozvoj obytnej funkcie, občianskeho vybavenia a rekreácie v nadväznosti na súčasne zastavané územie obce. Skutočne zastavané územie navrhované do roku 2040 je vymedzené na výkrese č.2 a v schéme záväzných častí červenou dvojbodko-čiarkovanou čiarou.

i) VYMEDZENIE OCHRANNÝCH PÁSIEM A CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ PODĽA OSOBNÝCH PREDPISOV

V katastrálnom území obce Ovčiarsko sú vymedzené chránené územia a ochranné pásma:

Oprávnenia pri správe vodných tokov - pobrežné pozemky, § 49, ods. 2 zákona 364/2004 Z.z.

Pri výkone správy vodného toku a správy vodných stavieb alebo zariadení môže správca vodného toku užívať pobrežné pozemky. Pobrežnými pozemkami, v závislosti od druhu opevnenia brehu a druhu vegetácie, sú pri vodohospodársky významnom vodnom toku pozemky do 10 m od

brehovej čiaru a pri drobných vodných tokoch do 5 m od brehovej čiaru, pri ochrannej hrádzi vodného toku do 10 m od vzdušnej a návodnej päty hrádze.

Chránené územia a ochranné pásma v k.ú. obce Ovčiarsko

Chránené územie Ochranné pásmo	Stav, návrh	Legislatívny predpis
Diaľnica D1 (vrátane tunela)	100 m od osi priľahlého jazdného pásu	zák. č. 135/61 Zb. v znení zák. č. 524/2003 Z.z.
cesta III. triedy	20 m (od osi mimo intravilánu)	zák. č. 135/61 Zb. v znení zák. č. 524/2003 Z.z.
vodovod do DN 500 mm vrátane	1,8 m (od osi potrubia)	zák. č. 442/2002 Z.z., § 19
Kanalizácia do DN 500 mm vrt.	1,8 m (od osi potrubia)	zák. č. 442/2002 Z.z., § 19
ostatné drobné vodné toky	4 m	v zmysle § 49 zákona č. 364/2004 Z. z.
VN 22 kV elektrické vedenie vzdušné vodiče bez izolácie	10 m (od krajného vodiča) 7 m v lesných priesekoch	§ 43, zák. č. 251/2012 Z.z
VN 22 kV elektrické vedenie vzdušné vodiče s izoláciou	4 m (od krajného vodiča) 2 m v lesných priesekoch	§ 43, zák. č. 251/2012 Z.z
VN 22 kV elektrické vedenie káblové, zemné	1 m (od krajného vodiča)	§ 43, zák. č. 251/2012 Z.z
VTL DN do 500 PN 6,3 MPa - ochranné pásmo	8 m (od osi potrubia)	zák. č. 251/2012 Z.z.
VTL DN do 500 PN 6,3 MPa - bezpečnostné pásmo	150 m (od osi potrubia)	zák. č. 251/2012 Z.z.
VTL DN do 150 PN 6,3 MPa - ochranné pásmo	4 m (od osi potrubia)	zák. č. 251/2012 Z.z.
VTL DN do 150 PN 6,3 MPa - bezpečnostné pásmo	50 m (od osi potrubia)	zák. č. 251/2012 Z.z.
VTL DN do 350 PN 2,5 MPa - ochranné pásmo	4 m (od osi potrubia)	zák. č. 251/2012 Z.z.
VTL DN do 350 PN 2,5 MPa - bezpečnostné pásmo	20 m (od osi potrubia)	zák. č. 251/2012 Z.z.
STL - ochranné pásmo	1 m (od osi potrubia)	zák. č. 251/2012 Z.z.
STL - bezpečnostné pásmo vo voľnom teréne	10 m (od osi potrubia)	zák. č. 251/2012 Z.z.
Technologické objekty - OP	8 m	zák. č. 251/2012 Z.z.
Technologické objekty - BP	50 m	zák. č. 251/2012 Z.z.
NTL v zastavanom území - OP	1 m	zák. č. 251/2012 Z.z.
elektronických komunikačných vedení	1,5 m od osi na každú stranu , hlĺbka a výška 2,0 m od úrovne zeme a okruh 2,0 m pri nadzemnom vedení	zák. č.. 656/2004 Z.z.
ochranné pásmo lesa	50 m (od hranice lesného pozemku)	zák. č.. 326/2005 Z.z.)
ochranné pásmo cintorína	obec určí vo všeobecne záväžnom nariadení	Zákon č. 131/2010 Z. z. o pohrebníctve
melioračný kanál	5 m od brehovej čiaru kanála	zákon č. 364/2004 o vodách

Vysvetlivky: BP – bezpečnostné pásmo, OP – ochranné pásmo

Ochranné pásma letiska Žilina

Celé katastrálne územie Ovčiarsko sa nachádza v ochranných pásmach Letiska Žilina, určených rozhodnutím Dopravného úradu č. 2452/2017/ROP-120-OP/9575 zo dňa 29.03.2017 a v ochranných pásmach vizuálnych leteckých pozemných zariadení na letisku Žilina, z ktorých vyplývajú pre územie obce nasledovné obmedzenia. ktoré je pri návrhu priestorového usporiadania a funkčného využitia územia nutné rešpektovať, a to:

Výškové obmedzenie stavieb, nestavebnej povahy (vrátane stavebných a iných zariadení mechanizmov) a pod., ktoré je stanovené:

- ochranným pásmom vnútornej vodorovnej roviny s výškovým obmedzením 355 m n.m.Bpv,
- ochranným pásmom kužeľovej plochy s obmedzujúcou výškou objektov v rozmedzí nadmorských výšok 355 - 390 m n.m. Bpv, pričom obmedzujúca výška stupa v sklone 1:20 / 5 %/ v smere od letiska.

Terén na celom území obce Ovčiarsko presahuje výšky stanovené ochrannými pásmami Letiska Žilina, tzn. tvorí leteckú prekážku. Vzhľadom na úroveň terénu, existujúce prekážky a s cieľom zjednodušiť proces posudzovania jednotlivých objektov. boli v rozhodnutí o určení ochranných pásiem letiska na terénnych prekážkach stanovené výškové obmedzenia v časti katastrálneho územia Ovčiarsko, kde už terén tvorí prekážku je obmedzujúca výška stavieb a zariadení nestavebnej povahy **15 m** nad pôvodným terénom, zároveň však objekt s touto výškou nesmie presiahnuť nadmorskú výšku **570 m n.m.**
Bpv.

Ďalšie obmedzenie je stanovené:

- ochranným pásmom bez laserového žiarenia. V tomto ochrannom pásme nesmie úroveň vyžarovania prekročiť hodnotu 50 nW/cm^2 , pričom Žiarenie nesmie zapríčiniť vizuálne rušenie letovej posádky lietadla,
- kritickým ochranným pásmom proti laserovému žiareniu V tomto ochrannom pásme sa zakazuje najmä umiestňovať, prevádzkovať a používať laserové zariadenie ktoreho úroveň vyžarovania je vyššia ako $5\mu\text{W/cm}^2$ ak by takéto zariadenie mohlo spôsobiť doznievanie zrkového vnemu alebo oslepenie prudkým jasom pilota a mohla byť ohrozená bezpečnosť leteckej prevádzky.

V zmysle leteckého zákona je Dopravný úrad na území obce dotknutým orgánom v povoľovacom procese stavieb letísk, osobitných letísk, heliportov a stavieb pre letecké pozemné zariadenia a ďalej uvedených stavieb a využitia územia, pre ktoré sa vyžaduje súhlas Dopravného úradu. Súhlas na zhotovenie, umiestnenie alebo užívanie stavby, zariadenia nestavebnej povahy alebo vykonávanie činností alebo využívanie územia, ktoré by svojimi vlastnosťami mohli ohroziť bezpečnosť leteckej prevádzky, sa vyžaduje ak:

- by svojou výškou, prevádzkou alebo použitím stavebných a iných mechanizmov mohli narušiť alebo narušia obmedzenia určené ochrannými pásmami Letiska Žilina,
- sa ich najvyšší bod nachádza vo výške 40 m a viac nad terénom,
- môžu rušiť funkciu leteckých palubných prístrojov alebo leteckých pozemných zariadení, najmä zariadenia priemyselných podnikov, vedenie veľmi vysokého napätia 110 kV a viac, veterné turbíny, energetické zariadenia alebo vysielacie stanice,
- sú ich súčasťou veterné turbíny s rotujúcimi lopatkami alebo sú na nich umiestnené veterné turbíny s rotujúcimi lopatkami,
- môžu ohroziť let lietadla, najmä zariadenia na generovanie alebo zosilňovanie elektromagnetického žiarenia, klamlivé svetlá alebo silné svetelné zdroje a nadzemné elektrické vedenia s napätím viac ako 1000 V vedúce ponad údolia alebo v blízkosti diaľnic, rýchlostných ciest a ciest I. triedy,
- sú umiestnené alebo vykonávané do vzdialenosti 13 km od vzťažného bodu verejného letiska určeného na prevádzku prúdových lietadiel, a mohli by zvýšiť aktivitu voľne žijúcich živočíchov, ktorá by mohla byť nebezpečná pre prevádzku takýchto lietadiel

j) NÁVRH RIEŠENIA ZÁUJMOV OBRANY ŠTÁTU, POŽIARNEJ OCHRANY, OCHRANY PRED POVODŇAMI

j) 1. Záujmy obrany štátu

V riešenom území sa nenachádzajú objekty Ministerstva obrany SR, ktoré by bolo potrebné pri návrhu územného plánu rešpektovať. Riešené územie nie je záujmovým územím MO SR. Vo všeobecnosti je stanovená požiadavka na zabezpečenie trvalej priechodnosti ciest tretej triedy tak, aby bol umožnený pohyb motorových vozidiel i vojenskej techniky v prípade mimoriadnych udalostí v oboch smeroch.

j) 2. Požiarna ochrana

Požiarnu ochranu zabezpečuje Hasičský a záchranný zbor (HaZZ) v Žiline v spolupráci s príslušníkmi Dobrovoľného hasičského zboru.

Zdrojom požiarnej vody je rozvodná sieť verejného vodovodu v obci a odber povrchovej vody z potokov Bitarovský potok, Ovčiarský potok. Podrobnosti pre zabezpečenie požiarnej vody stanovuje STN

92 0400 a Vyhláška Ministerstva vnútra SR č. 699/2004 Z.z. o zabezpečení stavieb vodou na hasenie požiarov.

Z hľadiska požiarnej ochrany je potrebné :

- akceptovať požiadavky protipožiarnej bezpečnosti vyplývajúce z platných predpisov na úseku ochrany pred požiarmi podľa zákona NR SR č. 314/2001 Z.z. o ochrane pred požiarmi v znení neskorších predpisov a vyhlášky Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. 121/2002 Z.z. o požiarnej prevencii v znení neskorších predpisov,
- v súlade s vyhláškou č. 699/2004 Z.z. viesť trasovanie vodovodu tak, aby na ňom bolo možné vytvoriť odberné miesta s týmito parametrami:
 - minimálny hydrostatický pretlak 0,25 MPa (§ 9 ods. 2 vyhl. č. 699/2004 Z.z.),
 - maximálna vzdialenosť od stavieb na bývanie a ubytovanie skupiny A (definované v § 94 ods. 3 vyhl. MV SR č. 94/2004 Z.z.) 200 m, od ostatných stavieb 80 m (§ 8 ods. 9 vyhl. č. 699/2004 Z.z.),
- najmenšiu dimenziu potrubia, resp. prietok v závislosti od druhu zástavby stanoviť podľa prílohy č. 1 vyhl. 699/2004 Z.z., resp. tabuľky 2 STN 92 0400 Požiarna bezpečnosť stavieb

Zásobovanie vodou na hasenie požiarov,

- rešpektovať ustanovenia vyhlášky MV SR č. 94/2004 Z.z., ktorou sa ustanovujú technické požiadavky na protipožiarnu bezpečnosť pri výstavbe a pri užívaní stavieb.
- Pri navrhovaní prístupových komunikácií je nutné riešiť požiadavky protipožiarnej bezpečnosti vyplývajúce z vyhlášky MV SR číslo 94/2004, ktorou sa ustanovujú technické požiadavky na protipožiarnu bezpečnosť pri výstavbe a pri užívaní stavieb v znení neskorších predpisov. Napr. je potrebné riešiť v súlade s § 82 cit. vyhlášky Prístupové cesty v nových sídelných útvaroch. Pri neprejazdných jednopruhových prístupových cestách dlhších ako 50 m na konci cesty riešiť slučkový objazd alebo plochu umožňujúcu otáčanie požiarneho vozidla v zmysle §82 ods.5 cit. vyhlášky.
- Pri riešení sietí verejného vodovodu uplatniť požiadavky na zabezpečenie stavieb vodou na hasenie požiarov, ktoré ustanovuje vyhláška MV SR č.669/2004 Z.z. o zabezpečení stavieb vodou na hasenie požiarov a STN 920400 Zásobovanie vodou na hasenie požiaru.

j) 3. Ochrana pred povodňami

Hydrograficky územie spadá do povodia Váhu. Riečna sieť je v katastri reprezentovaná sústavou siete miestnych potokov. Odvodňované je Ovčiarskym potokom smerujúcim do k.ú. Dolný Hričov tvoriacim ľavostranný prítok Lehotského potoka a Bitarovským potokom, ktorý je ľavostranným prítokom Rajčanky.

Vodný režim patrí k stredohorskej oblasti s maximálnymi prietokmi v marci a apríli (v dobe topenia snehu) a minimálnymi prietokmi v zimných mesiacoch. Úhrn zrážok je 700 – 1000 mm s maximom prevažne v júni a minimom v decembri až februári.

Návrh

Problematika ochrany pred povodňami je v podmienkach Slovenskej republiky (SR) legislatívne ošetrená zákonom č. 364/2004 Z.z. o vodách a č. 7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami, ktorý upravuje organizáciu ochrany pred povodňami, pôsobnosť orgánov štátnej správy ochrany pred povodňami, práva a povinnosti právnických a fyzických osôb pri činnostiach súvisiacich s poskytovaním pomoci pri ochrane pred povodňami a pri koordinácii týchto činností a ustanovuje sankcie za ich porušenie, resp. neplnenie. Protipovodňová ochrana je problém globálny a legislatívne je podchytený aj v rámci Európskej únie (EÚ). 23. októbra 2007 bola schválená smernica Európskeho parlamentu a Rady 2007/60/ES o hodnotení a manažmente povodňových rizík, ktorou sa novelizuje smernica 2000/60/ES z 23. októbra 2000. Jej úlohou je v Európskom spoločenstve (ES) ustanoviť efektívny právny rámec na hodnotenie a manažment povodňových rizík s cieľom znížiť nepriaznivé dôsledky povodní na ľudské zdravie, životné prostredie, kultúrne dedičstvo a hospodársku činnosť.

V rámci Plánov manažmentu povodňového rizika čiastkového povodia Váhu a Predbežného hodnotenia povodňového rizika (II. cyklus), nie sú miestne potoky zaradené medzi vodné toky s potenciálne významným povodňovým rizikom. Obec teda nie je zaradená medzi územia povodňového rizika a povodňového ohrozenia. Dôvodom je konfiguráciu terénu a poloha obce voči veľkosti plochy územia, ktoré odvodňujú miestne potoky prechádzajúce jej zastavaným územím.

Hoci miestne vodné toky nemajú potenciál pre vznik povodní, napriek tomu s ohľadom na klimatické zmeny a výskyt extrémnych lokálnych zrážok navrhujeme, aby na území obce boli realizované

preventívne opatrenia na spomalenie odtoku a zadržanie vody v území. Vybudovanie suchých retenčných nádrží na Bitarovskom a Ovčiarskom potoku by znížilo riziko vybreženia v dolnej časti tokov, v mieste prechodu cez zastavané územie. Primárnou potrebou pri navrhovaní a realizácii výstavby je rešpektovanie inundačné územia tokov.

Udržiavaním kultúrnej krajiny, kosením, spásaním poľnohospodárskych pozemkov, ponechaním vsakovacích pásov okolo vodných tokov, zamedzením holorubov v lesoch sa dá významnou mierou prispieť k spomaleniu odtoku zrážkovej vody a tým zníženiu rizika záplav.

j)3.1 Opatrenia proti povodňam

Pri návrhu územného plánu na úseku ochrany územia pred povodňami sme vychádzali z nasledovných požiadaviek, ktoré navrhujeme dodržať aj v etape aplikácie ÚPN O:

- Rešpektovať zákon o vodách č. 364/2004 Z.z., zákon č. 7/2010 o ochrane pred povodňami a príslušné platné normy STN 75 2102 "Úpravy riek a potokov" a pod.
- Križovanie inžinierskych sietí s vodnými tokmi technicky riešiť v súlade s STN 73 6822 "Križovanie a súběhy vedení a komunikácií s vodnými tokmi".
- V zmysle § 49 zákona č. 364/2004 Z.z. (Vodný zákon) a vykonávacej normy STN 73 2102 zachovať ochranné pásmo miestnych vodných tokov v šírke min. 4 m od brehovej čiary obojstranne.
- V ochrannom pásme, ktoré ponechať bez trvalého oplotenia, nie je prípustná orba, stavanie objektov, zmena reliéfu ťažbou, navážkami, manipulácia s látkami škodiacimi vodám, výstavba súbežných inžinierskych sietí.
- Osadenie stavieb, oplotenie samotného pozemku resp. akékoľvek stavebné objekty v dotyku s vodným tokom umiestňovať za hranicou ochranného pásma.
- Je nutné zachovať prístup mechanizácie správcu vodného toku k pobrežným pozemkom z hľadiska realizácie opráv, údržby a povodňovej aktivity.
- Pri výkone správy vodného toku a správy vodných stavieb alebo zariadení môže správca vodného toku užívať pobrežné pozemky. Pobrežnými pozemkami v závislosti od druhu opevnenia brehu a vegetácie pri drobných vodných tokoch do 5 m od brehovej čiary; pri ochrannej hrádzi vodného toku do 10 m od vzdušnej a návodnej päty hrádze.
- V prípade situovania stavebných objektov v blízkosti vodných tokov bude potrebné jednotlivé stavby umiestňovať v dostatočnej vzdialenosti od vodných tokov nad hladinou Q100 (súvislá zástavba, priemyselný areál, významné líniové stavby a objekty a pod.) resp. Q50 (chatová zástavba, rekreácia, jednostranná zástavba a pod.)
- Stavby situované v blízkosti vodných tokov osádzať s úrovňou prízemí min. 0,5 m nad rastlým terénom, bez budovania pivničných priestorov.
- Potenciálnu protipovodňovú ochranu navrhovaných rozvojových zámerov si musí žiadateľ - investor zabezpečiť na vlastné náklady, spolu s príslušnou projektovou dokumentáciou. Protipovodňová ochrana nesmie negatívne ovplyvniť odtokové pomery nižšie položených úsekov vodných tokov.
- V rámci odvádzania dažďových vôd a vôd z povrchového odtoku je potrebné realizovať opatrenia na zadržanie pridaného odtoku v území tak, aby odtok z daného územia nebol zvýšený voči stavu pred realizáciou navrhovanej zástavby a aby nebola zhoršená kvalita vody v recipiente (retencia dažďovej vody a jej využitie, infiltrácia dažďových vôd a pod.).
- Na zníženie rizika záplav je potrebné:
 - vytvárať podmienky pre prirodzené meandrovanie vodných tokov,
 - vytvárať podmienky pre spomaľovanie odtoku povrchových vôd z územia,
 - odtokové pomery v povodí realizovať s dôrazom na spomalenie odvedenia povrchových vôd z územia v súlade s ekologickými limitmi využívania územia a ochrany prírody – návrhom suchých retenčných zariadení, ktoré vo vytypovaných miestach spomalia odtok dažďových vôd z územia
 - vytvárať podmienky a budovať potrebné protipovodňové opatrenia s dôrazom na ochranu intravilánu obce,
 - minimalizovať zásahy do režimu povrchových vôd, vodných tokov a technických diel na nich,
 - vytvárať územno-technické predpoklady na úpravu odtokových pomerov, protipovodňových opatrení a revitalizáciu vodných tokov,
 - podporovať inovačné postupy a technológie zabezpečujúce vsakovanie dažďových vôd do územia,
 - obmedziť vypúšťanie dažďových vôd a vôd z povrchového odtoku do vodných tokov,
 - akúkoľvek investorskú činnosť a výsadbu porastov v blízkosti vodných tokov a ich ochranného pásma odsúhlasiť so správcom toku.

k) NÁVRH OCHRANY PRÍRODY A TVORBY KRAJINY A NÁVRH OCHRANY KULTÚRNO-HISTORICKÝCH HODNÔT

k) 1. Ochrana prírody a tvorba krajiny

Územnou ochranou prírody sa v zmysle zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny rozumie osobitná ochrana prírody a krajiny v legislatívne vymedzenom území v druhom až piatom stupni ochrany. Rozsah obmedzení sa so zvyšujúcim stupňom ochrany zväčšuje.

Katastrálne územie obce Ovčiarsko sa nachádza na území, kde podľa zákona 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov platí prvý stupeň ochrany a uplatňujú sa tu ustanovenia o všeobecnej ochrane prírody a krajiny.

Podľa RÚSES Žilina do katastrálneho územia obce zasahuje:

- nadregionálny biokoridor NRBk5 - prepojenie Súľovské skaly – L'adonhora
- EVSK 3 Ovčiarsko – Bôrky - Zarastajúce zvyšky pôvodných terás s teplomilnou trávinnobylinnou vegetáciou a chránenými druhmi rastlín.
- Mokrad' regionálneho významu - 6 Niva bezmenného potoka pod kótou Viešky (539 m) s výmerou cca 2 000 m² . (Všetky mokrad'ové územia zaradené do sústavy Natura 2000 (ÚEV a CHVÚ pre vodné vtáky) spĺňajú kritériá medzinárodnej významnosti aj z hľadiska Ramsarského dohovoru).

Okrem toho na území obce Ovčiarsko je v zmysle RÚSES okresu Žilina potrebné:

- zachovať krajinné prvky ako sú mokrade, remízky, významné solitérne rastúce stromy, jestvujúce brehové porasty - uvedené opatrenie smeruje k udržaniu ÚSES,
- rozvojové aktivity spojené s výstavbou navrhovať v nadväznosti na zastavané územie obce,
- pri navrhovaní rozvojových plôch rešpektovať sprievodnú vegetáciu vodných tokov tak, aby boli ponechané územia v šírke min. 5m na oboch brehoch vodných tokov v intraviláne a min. 10 m v extraviláne pre existujúce brehové porasty, prípadne pre obnovu v miestach, kde absentujú,
- v miestach, kde absentuje sprievodná drevinová vegetácia vodných tokov, navrhujeme zabezpečiť obnovu a výsadbu drevín okolo vodných tokov, potrebné je dodržať prirodzené druhové zloženie,
- nevyhnutné zásahy do vodných tokov riešiť tak, aby úpravy smerovali k revitalizácii vodných tokov a nedochádzalo k zhoršeniu existenčných podmienok bioty,
- uprednostňovať netechnické riešenia protipovodňových úprav, pri zásahoch do verejnej zelene sa riadiť normou STN 83 7010 ošetrovanie, udržiavanie a ochrana stromovej vegetácie,
- pri výstavbe alebo rekonštrukcii elektrických vedení uprednostniť vedenie v zemnom kábli, v prípade nutnosti použiť vzdušné elektrické vedenia použiť také technické riešenie, ktoré bráni usmrcovaniu vtákov,
- nevytvárať podmienky pre rozširovanie invázných a nepôvodných druhov rastlín (skládokovanie prebytočného stavebného odpadu, zeminy štrku a pod') a zabezpečiť ich odstraňovanie,
- zabezpečiť likvidáciu nelegálnych skládok odpadu.

k) 1.1 Územia siete NATURA 2000

V katastrálnom území obce Ovčiarsko sa nenachádzajú chránené vtáčie územia (CHVÚ) a územia európskeho významu (SKUEV).

k) 1.2 Biotopy európskeho významu a národného významu

Podľa Zákona NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny a vyhlášky Ministerstva životného prostredia SR č. 24/2003 Z. z., prílohy č. 1 - Zoznam a spoločenská hodnota biotopov národného významu, biotopov európskeho významu a prioritných biotopov (§1 vyhlášky) sa v území nenachádzajú biotopy národného a európskeho významu.

k) 1.3 Chránené stromy

V riešenom území sa nenachádzajú chránené stromy.

k) 1.4 Územný systém ekologickej stability (ÚSES)

Pre riešené územie je platný dokument „Aktualizácia prvkov regionálneho územného systému ekologickej stability okresu Bytča, Žilina a Kysucké Nové Mesto“ (SAŽP 2006), kde boli zohľadnené aj závery, vyplývajúce z Aktualizácie GNÚSES pre KURS 2001.

Územný systém ekologickej stability (ÚSES) predstavuje takú celopriestorovú štruktúru navzájom prepojených ekosystémov, ich zložiek a prvkov, ktorá zabezpečuje rozmanitosť podmienok a foriem života v krajine. Základnými štrukturálnymi elementmi ÚSES sú biocentrá, biokoridory, interakčné prvky a genofondovo významné lokality.

Biocentrá - predstavujú ekosystémy alebo skupiny ekosystémov, ktoré vytvárajú trvalé podmienky na rozmnožovanie, úkryt a výživu živých organizmov a na zachovanie a prirodzený vývoj ich spoločenstiev.

Biokoridory - predstavujú priestorovo prepojený súbor ekosystémov, ktoré spájajú biocentrá a umožňujú migráciu a výmenu genetických informácií živých organizmov a ich spoločenstiev, na ktoré priestorovo nadväzujú interakčné prvky.

Lokality, ktoré v súčasnosti nespĺňajú požiadavky na ich zaradenie medzi genofondovo významné lokality boli v aktualizovanom RÚSES Žilina prekategORIZOVANÉ na ekologicky významné segmenty krajiny. Medzi ne patrí aj ZA 43 Ovčiarsko – Bôrky

NRBk 5 Prepojenie Súľovské skaly – L'adonhora

Kategória: Biokoridor nadregionálneho významu

Dĺžka/šírka: existujúca 11,5 km/168-834 m, navrhovaná 9,96 km/187-832m

Stav: čiastočne vyhovujúci

Príslušnosť k ZUJ (k. ú.): Dolný Hričov, Ovčiarsko, Žilina, Divinka

Charakteristika a trasa biokoridoru: významný terestrický biokoridor, ktorý umožňuje šírenie teplomilných druhov na južných stráňach zlepcov a bradiel. Dôležitý je i z hľadiska migrácie veľkých šeliem, najmä rysa ostrovida (*Lynx lynx*). Predstavuje prepojenie medzi Strážovskými vrchmi, Žilinskou kotlinou s Javorníkmi a Kysuckou vrchovinou. Biokoridor vedie lesnými spoločenstvami a pri meste Žilina križuje Vodnú nádrž Horný Hričov cestnú komunikáciu a železniciu, čo predstavuje výraznú bariéru pre šírenie druhov.

Legislatívna ochrana, genofondové lokality: GL 7 Chlmecké skalky (mimo k.ú. Ovčiarsko)

Ohrozenia, konfliktne uzly:

- intenzívne lesné hospodárstvo (nešetrné zásahy do lesných porastov, nadmerná ťažba drevnej hmoty, zmena druhového zloženia porastov, zmena porastovej štruktúry, zánik prirodzených štruktúr, ťažba starých porastov nad 100 rokov, chemizácia, znečisťovanie odpadmi rôzneho druhu, budovanie lesných ciest, erózia, úmyselné rozširovanie alebo spontánny prienik nepôvodných druhov, ...),
- rozširujúca sa urbanizácia v bezprostrednej blízkosti prvkov RÚSES,
- nelegálne skládky odpadov,
- rozširovanie invázných druhov,
- konfliktne uzly predstavujú bariéry: Vodná nádrž Horný Hričov v meste Žilina, železničná trať, elektrické vedenie, cesta č. I/61, diaľnica D3 a diaľničný most cez VdN Hričov v meste Žilina a cestná komunikácia č. II/507 prechádzajúca obcou Divinka.

Manažmentové opatrenia:

- uplatňovať prírode blízke hospodárenie v lesoch, zabezpečiť ťažbu a obnovu lesných porastov šetrnými metódami (uplatňovať iné ako veľkoplošné hospodárske spôsoby – maloplošný skupinový, výberkový a účelový), šetrné spôsoby sústreďovania drevnej hmoty (kone, lanovky, ...), predlžovať obnovnú dobu, zvyšovať rubnú dobu, ponechávať stromy a drevnú hmotu v porastoch (odumreté stojace stromy a ležaniny, skupiny stromov na dožitie), zachovať alebo cielene obnoviť geograficky pôvodné druhové zloženie lesných porastov, zvyšovať podiel prirodzenej obnovy a postupne znižovať zastúpenie stanoviskovo nepôvodných druhov drevín, optimalizovať ekologické podmienky v bylinnej etáži (napr. presvetlenie znižovaním zápoja) z dôvodu výskytu chránených alebo ohrozených druhov rastlín, optimalizovať výstavbu lesnej cestnej siete a jej systematickou údržbou minimalizovať vodnú eróziu, prednostne chrániť prirodzené lesy, pri rúbaňovom spôsobe hospodárenia minimalizovať veľkosť obnovovaných plôch a zvoliť nesymetrické tvary obnovovaných prvkov, ochranné lesy ponechať na samovývoj (bezzásah),
- zachovať nelesnú a sprievodnú vegetáciu – solitéry, líniové a skupinové porasty,
- zabezpečiť špeciálny manažment poľnohospodárskych plôch z titulu ochrany živočíšnych druhov (kosba od stredu a pod.), pravidelne pásť pri dodržiavaní maximálneho zaťaženia počtom chovaného dobytku, VDJ na ha, s častým prekladaním košíarov a vykášať buriny a nedopasky,
- kontrolovať, zamedziť rozširovaniu a odstraňovať invázne druhy,

- zmierňovať bariérový efekt a zamedziť výstavbe nových bariér, pre zabezpečenie migrácie živočíchov, ktorá spočíva v preplávaní vodnej plochy, budovať na oboch brehoch polostrovy so sprievodnou vegetáciou, ktoré by zver naviedli na najužšie miesto vodnej plochy,
- neurbanizovať plochy vymedzených prvkov RÚSES (vrátane zariadení stacionárnej rekreácie a CR), minimalizovať dopady rozširujúcej sa urbanizácie v bezprostrednej blízkosti prvkov RÚSES, regulovať existujúce aktivity (bývanie, infraštruktúra, rekreácia, výroba),
- zabrániť znečisťovaniu a tvorbe nelegálnych skládok odpadov a zabezpečiť ich odstraňovanie.

EVSK 3 Ovčiarsko – Bôrky - Zarastajúce zvyšky pôvodných terás s teplomilnou trávinnobylinnou vegetáciou a chránenými druhmi rastlín. Zdroj fytofenofonu uprostred kultúrnej krajiny

Mokrad' regionálneho významu - 6 Niva bezmenného potoka pod kótou Viešky (539 m) s výmerou cca 2 000 m². (Všetky mokrad'ové územia zaradené do sústavy Natura 2000 (ÚEV a CHVÚ pre vodné vtáky) spĺňajú kritériá medzinárodnej významnosti aj z hľadiska Ramsarského dohovoru).

k) 1.5 Ochrana prírodných zdrojov

Ochrana lesných zdrojov

V riešenom katastrálnom území sa nachádzajú lesné porasty, ktoré sú zaradené do kategórie hospodárskych lesov. Ich ochrana je definovaná v rámci platného PSL (2016-2025).

Ochrana vodných zdrojov

Katastrálne územie obce Ovčiarsko sa nenachádza v žiadnej chránenej vodohospodárskej oblasti (CHVO).

Ochrana prírodných liečivých a termálnych zdrojov

Podľa prieskumu minerálnych a kúpeľných prameňov, pasportizácie a inventarizácie prameňov na Slovensku nemá obec Ovčiarsko evidované žiadne minerálne pramene:

Ochrana prírodných liečebných kúpeľov a klimatických podmienok priaznivých na liečenie

V riešenom území ani v jeho okolí nie sú registrované liečebné ani klimatické kúpele.

Ochrana pôdných zdrojov

V katastrálnom území obce boli v zmysle Nariadenia vlády č. 58/2013 Z. z. Slovenskej republiky o odvodoch za odňatie a neoprávnený záber poľnohospodárskej pôdy vyčlenené najkvalitnejšie pôdy s kódom bonitovanej pôdnoekologickej jednotky 0711002, 0769212, 0769412, 0811002, 0869412. Aktualizáciou uvedeného Nariadenia vlády SR č. 58/2013 z 13. marca 2013 bol s účinnosťou od 1.6.2025 zrušený zoznam najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôdy uvedenej v prílohe č.2.

Ekologicky významné segmenty

Ekologicky významné segmenty v širšom zmysle sú všetky pozitívne pôsobiace krajinné prvky, ako sú napr. lesy, bralá, lúky a pasienky, prirodzené vodné toky a plochy, extenzívne sady a záhrady, ktoré prispievajú k ekologickej stabilite územia (nachádzajú sa na nich napr. lokality výskytu chránených druhov, mokrade, významné biotopy a pod.). V užšom slova zmysle sú to prírodné aj poloprírodné prvky, na ktoré sa viažu ekostabilizačné funkcie, alebo ktoré utvárajú charakteristický vzhľad krajiny (napr. významné krajinné dominanty).

Krajinná scenéria s koncentrovanou zástavbou obce v úvaline Žilinskej kotliny s okolitými svahmi a ostatkami mozajkovej štruktúry poľnohospodárskej krajiny predstavujú prírodné a kultúrno-historické prvky krajinného scenéria. Pôvodne učopená dedina pod masívmi zelených kopcov postupne vstáva a zástavbou sa šplhá do okolitých masívov, pričom sa mení jej historický obraz. Krajinnú scéneriu nebude možné dlhodobo zachovať a jej obraz už bude iba nostalgickou spomienkou na malebnú dedinku učopenú pod prstencom zelených kopcov. Masívna výstavba rodinných domov na horšie dostupných svahoch bude z tohto obrazu uberať, ale vytvorí novú scéneriu, ktorej by mali stále dominovať vrcholky porastené lesmi a pod nimi izolované rodinné domy s bohatou zeleňou. Dôležitým krajinnotvorným prvkom budú neužívané časti krajiny, strže, úvaliny, remízky, medze, ktoré porastené vysokou zeleňou vytvoria spolu s kosenými lúkami lánmi polí neopakovateľný príjemný obraz krajiny.

k) 1.6 Návrh ochrany prírody – všeobecne platné zásady

Pre ochranu prírody a krajiny navrhujeme dodržať niekoľko základných zásad:

- rešpektovať prvky ÚSES v riešenom území dokumentované v grafickej a textovej časti územného plánu a navrhované manažmentové opatrenia
- na vymedzených prvkoch R ÚSES okresu Žilina nerealizovať také činnosti a aktivity, ktoré by negatívne ovplyvňovali uvedené územia
- rozvoj obce realizovať aditívne v nadväznosti na súčasne zastavané územie
- zachovať krajinné prvky ako sú mokrade, remízky, významné solitérne rastúce stromy, skupinovú a líniovú nelesnú drevinnú vegetáciu a jestvujúce brehové porasty
- podporovať doplnenie mimo lesnej drevinovej vegetácie a jej rovnomerné rozmiestnenie v krajine tak, aby umožňovala prepojenie jednotlivých významných krajinných prvkov a umožňovala migráciu živočíšnych druhov medzi nimi
- revitalizovať a chrániť vodné toky v zastavanej i otvorenej krajine, rekonštruovať brehové porasty pôvodnými domácimi druhmi, eliminovať ich znečistenie TKO a splaškami pre udržanie alebo zlepšenie ich stavu
- nevyhnutné zásahy do vodných tokov realizovať tak, aby úpravy smerovali k revitalizácii vodných tokov a nedochádzalo k zhoršeniu existenčných podmienok bioty, rešpektovať ochranné pásma vodných tokov
- na plochách, ktoré nie sú určené na zástavbu a poľnohospodárske a rekreačné využitie, vylúčiť devastčné zásahy, ktoré by mohli spôsobiť zhoršenie existenčných podmienok a biotickej integrity rastlín a živočíchov týchto ekosystémov (napr.: jazdenie motorovými vozidlami mimo poľných ciest)
- chrániť a budovať plochy sídelnej zelene v zastavanom území obce, pri zásahoch do verejnej zelene sa riadiť normou STN 83 7010 Ošetrovanie, udržiavanie a ochrana stromovej vegetácie
- v prípade nevyhnutnosti vykonania obmedzených zásahov do územia biotopov postupovať podľa príslušných ustanovení zákona č. 543/2002 Z. z.
- pri výstavbe alebo rekonštrukcii elektrických vedení uprednostniť vedenie v zemnom kábli, v prípade nutnosti použiť vzdušné elektrické vedenia použiť také technické riešenie, ktoré bráni usmrcovaniu vtákov
- nevytvárať podmienky pre rozširovanie invázných a nepôvodných druhov rastlín a zabezpečiť ich odstraňovanie.

k) 2 Návrh ochrany kultúrohistorických hodnôt

k) 2.1 Vznik a vývoj obce

Obec sa prvý krát spomína v roku 1289 pod názvom Olcharzk. Patrila k hradu Hričov, neskôr zemianskym rodinám Kožiar, Dohnányi. Sídliiskové nálezy z mladšej doby bronzovej, sídlisko a žiarový hrob lužickej kultúry, či púchovské sídlisko, ako aj na severnej strane temena Viešky objavené stopy osídlenia zo staršej doby rímskej poukazujú na to, že obec bola obývaná už podstatne skôr.

V roku 1598 mala 19 domov, v roku 1784 26 domov a 174 obyvateľov a v roku 1828 29 domov a 271 obyvateľov. Obyvatelia sa prevažne zaoberali poľnohospodárstvom, keď popri chove dobytka, ošípaných, oviec, kôz a hydiny pestovali najmä obilniny, strukoviny, pohánku, kapustu, ľan, konope a krmoviny, a výrobou šindľov. Obyvatelia si domy budovali sami, hlavne svojpomocou. Zariadenie bolo jednoduché, ale funkčné V 19. stor. tu bola pálenica. Poľnohospodársky charakter si obec zachovala až do nedávna.

k) 2.2 Kultúrne pamiatky, zaujímavé objekty, archeologické lokality

Na území obce sa nenachádzajú pamiatkové územia ani národné kultúrne pamiatky (ďalej len NKP), zapísané Ústrednom zozname pamiatkového fondu SR (ďalej len ÚZPF).

Na základe údajov dostupnej evidencie nálezísk - CEANS sa v katastrálnom území Ovčiarsko nachádza evidovaná archeologická lokalita :

- Ovčiarsko – poloha „Pieskový 539“, mladšia doba kamenná, pravdepodobne ide o kopec Viešky alebo jeho okolie

Na základe dostupnej odbornej literatúry, historických prameňov a terénnych názvov je možné na území obce Ovčiarsko vyčleniť nasledujúce archeologické, resp. potenciálne archeologické náleziská:

- a) Ovčiarsko, poloha, južná časť obce, pozemok a stavba reg. CKN parc. č. 11/1" _ novovek, historický kamenný dom -tzv. Panský dvor, 2.polovica 18. - koniec 18. stor., (bod č.483),
- b) Ovčiarsko, poloha „dom č. 41, pozemok o stavba reg. CKN parc. č. 27/2" nález keramických črepov z 10 - 11. stor., 14. a 16. stor., (bod č.481),

- c) Ovčiarsko, poloha „severozápadná strana ulice M. Dohnányho“- novovek, zaniknutá drevená kaplnka alebo Božia muka, (bod č. 499),
- d) Ovčiarsko, poloha „Podhubočie“ - mladšia doba železná, sídlisko, (bod č. 484 – podľa archeologickej lokalizácie pre neznáme miesto nálezu bod umiestnený orientačne do centra obce),
- e) Ovčiarsko, poloha „Predevsie“ - novovek, historická malá stavba, Božie muky, (bod č. 498),
- f) Ovčiarsko, poloha „Viešky“ - datovanie - ?, podľa názvu možné zaniknuté historické sídlo (bod č.470)
- g) Ovčiarsko, poloha „Lány“ - mladšia doba železná, stredovek, novovek, sídlisko, archeologické nálezisko sa skúmalo v súvislosti s výstavbou diaľnice D1, je však možné, že jeho rozsah je väčší preskúmaná ako plocha, (polygón č. 485),
- h) Ovčiarsko, poloha „Malé hradisko“ datovanie - ?, podľa názvu možné zaniknuté historické opevnenie, (bod č.471),
- i) Ovčiarsko, poloha „Pod Hájom“ - mladšia a neskorá doba bronzová, nález súboru bronzových ihlíc, (bod č. 409),
- j) Ovčiarsko, poloha, južný svah vrchu Háj, - datovanie - ?, mohylník, (bod č. 482)
- k) Ovčiarsko, poloha „Háj“ - datovanie - ?, podľa názvu možné pohanské (slovanské) pohrebisko, (bod č.472).

Ako plochy s predpokladaným značným výskytom archeologických nálezov a nálezísk treba považovať aj historickú časť chatára obce Ovčiarsko, kde je predpoklad archeologických nálezov aj v interiéroch a exteriéroch existujúcich domov.

Uvedené archeologické náleziská nie sú evidované ako národné kultúrne pamiatky. Avšak v budúcnosti, pod vplyvom nových poznatkov, môže dôjsť k vyhláseniu niektorého archeologického náleziska za národnú kultúrnu pamiatku. Národné kultúrne pamiatky podliehajú osobitnej ochrane podľa pamiatkového zákona a preto nie je možné ich územie využívať na akékoľvek stavebné zámery. Podľa § 40 ods. 4 pamiatkového zákona a § 127 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov v prípade zistenia, resp. narušenia archeologických nálezov počas stavby musí nálezca alebo osoba zodpovedná za vykonávanie prác ihneď ohlásiť nález Krajskému pamiatkovému úradu Žilina. Nález sa musí ponechať bez zmeny až do obhliadky krajským pamiatkovým úradom alebo ním poverenou odborne spôsobilou osobou. Do obhliadky krajským pamiatkovým úradom je nálezca povinný vykonať všetky nevyhnutné opatrenia na záchranu nálezu, najmä zabezpečiť ho proti poškodeniu, znehodnoteniu, zničeniu a odcudzeniu, pokiaľ o ňom nerozhodne stavebný úrad po dohode s krajským pamiatkovým úradom. Podľa § 40 pamiatkového zákona archeologický nález môže vyzdvihnúť a premiestniť z pôvodného miesta a z nálezových súvislostí iba oprávnená osoba metódami archeologického výskumu.

Vzhľadom na ochranu prípadných archeologických nálezov, nájdených mimo povoleného pamiatkového výskumu sa uplatňuje postup podľa § 40 ods. 2 - 3 pamiatkového zákona v spojitosti s § 127, ods. 1) a 2) zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov.

Podľa § 2 ods. 6 zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov a úprav (ďalej len „pamiatkový zákon“): „Archeologické nálezisko je nehnuteľná vec na topograficky vymedzenom území s odkrytými alebo neodkrytými archeologickými nálezmi v pôvodných nálezových súvislostiach“ pričom podľa § 2 ods. 5 je „archeologický nález... hnutelná vec, ktorá je dokladom o živote človeka a o jeho činnosti od najstarších dôb do roku 1918...“

Archeologickým nálezom je tiež zbraň, munícia, strelivo, súčasť uniformy, vojenská výstroj alebo iný vojenský materiál... a pochádza pred rokom 1946.“ Súčasný vedecký trend v archeológii pritom však považujú za archeologické nálezisko a archeologický nález už aj nehnuteľné objekty a hnutelné predmety pred rokom 1946.

Na základe vyššie uvedeného možno konštatovať, že obec Ovčiarsko má bohatý archeologický potenciál a vzhľadom k tomu, že v jej katastri sa doteraz nerealizoval systematický archeologický prieskum je veľký predpoklad, že sa tu nachádzajú doteraz neevidované a nám neznáme archeologické náleziská, ktoré môžu byť narušené akoukoľvek stavebnou činnosťou. Z uvedeného dôvodu je nevyhnutné, aby v územných a stavebných konaniach akejkoľvek stavby, pri ktorej sa predpokladá zásah do terénu (zakladanie stavieb všetkého druhu, líniové podzemné vedenia, komunikácie, hrubé terénne úpravy, rekultivácie a pod.), musí byť oslovený Krajský pamiatkový úrad Žilina, ktorého záväzné stanovisko bude podkladom pre vydanie územného rozhodnutia a stavebného povolenia. V opodstatnených prípadoch – predovšetkým na vyznačenom území archeologického potenciálu Krajský pamiatkový úrad Žilina stanoví požiadavku na zabezpečenie archeologického výskumu.

Podľa § 41 ods. 4 pamiatkového zákona krajský pamiatkový úrad v spolupráci s príslušným stavebným úradom zabezpečuje podmienky ochrany archeologických nálezov a nálezísk. V súvislosti so stavebnou činnosťou, resp. zemnými prácami v územných konaniach, stavebných konaniach, resp. zlúčených územných a stavebných konaniach podľa stavebného zákona je dotknutým orgánom Krajský

pamiatkový úrad Žilina z dôvodu zabezpečenia podmienok ochrany archeologických nálezov. Podmienkou pre vydanie územného rozhodnutia a stavebného povolenia bude vydanie záväzného stanoviska podľa § 30 ods. 4 pamiatkového zákona.

Zároveň podľa § 30. ods. 4 pamiatkového zákona sa záväzné stanovisko krajského pamiatkového úradu vyžaduje ku všetkým rozhodnutiam iných orgánov štátnej správy a orgánov územnej samosprávy, ktorými môžu byť dotknuté záujmy chránené týmto zákonom (hospodárska činnosť, výstavba lesných ciest...). Orgán štátnej správy a orgán územnej samosprávy, ktorý vedie konanie, v ktorom môžu byť dotknuté záujmy ochrany pamiatkového fondu, môže vo veci samej rozhodnúť až po doručení právoplatného rozhodnutia alebo záväzného stanoviska orgánu štátnej správy na ochranu pamiatkového fondu.

Väčšina uvedených archeologických nálezísk nie je evidovaných ako národné kultúrne pamiatky. Avšak v budúcnosti, pod vplyvom nových poznatkov, môže dôjsť k vyhláseniu niektorého archeologického náleziska za národnú kultúrnu pamiatku. Národné kultúrne pamiatky podliehajú osobitnej ochrane podľa pamiatkového zákona a preto nie je možné ich územie využívať na akékoľvek stavebné zámery.

Vzhľadom na ochranu prípadných archeologických nálezov, nájdených mimo povoleného pamiatkového výskumu sa uplatňuje postup podľa § 40 ods. 2 – 3 pamiatkového zákona v spojitosti s § 127, ods. 1) a 2) zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov.

Podľa § 40 ods. 2 pamiatkového zákona a § 127 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov v prípade zistenia, resp. narušenia archeologických nálezov počas stavby musí nálezca alebo osoba zodpovedná za vykonávanie prác ihneď ohlásiť nález Krajskému pamiatkovému úradu Žilina. Nález sa musí ponechať bez zmeny až do obhliadky krajským pamiatkovým úradom alebo ním poverenou odborne spôsobilou osobou. Do obhliadky krajským pamiatkovým úradom je nálezca povinný vykonať všetky nevyhnutné opatrenia na záchranu nálezu, najmä zabezpečiť ho proti poškodeniu, znehodnoteniu, zničeniu a odcudzeniu, pokiaľ o ňom nerozhodne stavebný úrad po dohode s krajským pamiatkovým úradom. Podľa § 40 ods. 3 pamiatkového zákona archeologický nález môže vyzdvihnúť a premiestniť z pôvodného miesta a z nálezových súvislostí iba oprávnená osoba metódami archeologického výskumu a podľa § 40 ods. 4 nález, ktorým je strelivo alebo munícia pochádzajúca pred rokom 1946, môže vyzdvihnúť iba pyrotechnik Policajného zboru, ktorý je povinný krajskému pamiatkovému úradu predložiť do 30 dní od vyzdvihnutia nálezu oznámenie; oznámenie obsahuje základné údaje o mieste nálezu, type nálezu a fotodokumentáciu nálezu.

I) NÁVRH VEREJNÉHO DOPRAVNÉHO A TECHNICKÉHO VYBAVENIA

I) 1. Doprava a dopravné zariadenia

Juhozápadným okrajom riešeného územia vedie trasa diaľnice D1. Podstatná časť diaľnice na území obce je vedená v tuneli Ovčiarsko.

Základnú kostru cestnej dopravy v riešenom území tvorí cesta III/2099 prechádzajúca zastavaným územím obce v smere sever – juh. Prostredníctvom uvedenej cesty je obec napojená na nadradený cestný dopravný systém. Hromadnú dopravu osôb zabezpečuje SAD a. s. Žilina prostredníctvom prímestských liniek.

Územím obce neprechádzajú železničné dráhy ani sa tu nenachádzajú zariadenia železníc. Najbližšia železničná stanica sa nachádza v obci Dolný Hričov na dvojkoľajnej elektrifikovanej železničnej trati I. kategórie č. 120.

V obci sa nenachádza letisko, ale uplatňujú sa obmedzenia vyplývajúce z ochranných pásem letiska Žilina ležiaceho v susednom katastri obce Dolný Hričov.

Cyklistická doprava miestneho významu využíva existujúce miestne cesty obce Ovčiarsko. Katastrom obce Ovčiarsko neprechádzajú žiadne značené cyklotrasy.

Cestná doprava, organizácia dopravy v obci, dopravný systém

Katastrálnym územím obce Ovčiarsko prechádza diaľnica D1 v úseku Hričovské Podhradie – Lietavská Lúčka ako diaľničný obchvat Žiliny. Súčasťou diaľnice je aj diaľničný dvojrúrový tunel Ovčiarsko s dĺžkou 2360 m. Kategória diaľnice D 26,5/100, kategória tunela 2T 8/100.

Komunikačný skelet nadradenej dopravy obce Ovčiarsko tvorí cesta III/2099 Dolný Hričov – Ovčiarsko, ktorá začína na ceste I/61 v blízkosti Motela Borina a končí napojením na miestnu cestu v mimoúrovňovej križovatke ciest I/60 a miestnej cesty (estakada Rondel).

Cesta III/2099 v zmysle ÚPN VÚC ŽK sa má stať vo výhľadovom období koridorom pre homogenizáciu navrhovanej cesty II. triedy v trase a úsekoch križovatka s diaľničným privádzačom diaľničnej križovatky D1 Hôrky v územnej rezerve - Bitarová - Ovčiarsko - križovatka s cestou I/61 Dolný Hričov v kategórii C 9,5/60 alebo MZ 12,0/50, (úsek v trase súčasnej cesty III/2099).

Cesta III. triedy, ktorá tvorí kostru cestnej dopravy v riešenom území je v území stabilizovaná a predstavuje v intraviláne obce miestnu zbernú cestu, funkčnej skupiny MZ, funkčnej triedy MZ3 (pôvodne B3), z ktorej sa vykonáva aj dopravná obsluha príľahlej zástavby. Stavebná kategória cesty III/2099 – hlavná miestna cesta.

Hlavnú komunikačnú os obce Ovčiarsko dopĺňa sieť obslužných ciest funkčnej skupiny MO, funkčnej triedy MO3 (pôvodne C3), ktoré umožňujú priamu obsluhu územia a objektov pri vylúčení tranzitnej dopravy. Povrchovú úpravu ciest tvorí asfalt alebo štrk. Šírka ciest sa pohybuje v rozmedzí cca 3,0 - 6,0 m podľa priestorových možností (obstavané cesty). Cesty tak svojou smerovou, šírkovou a povrchovou úpravou nie vždy vyhovujú kladeným požiadavkám. Preto doporučujeme uvažovať o ich rekonštrukcii v období do roku 2040. Výškové vedenie existujúcich obslužných ciest kopíruje svažitosť terénu i za cenu prekročenia max. pozdĺžneho sklonu v zmysle STN. Niektoré cestné nedostatky nie je možné uspokojivo odstrániť.

Existujúce miestne cesty, ktoré svojimi šírkovými parametrami nevyhovujú obojsmernej premávke a s ohľadom na okolitú zástavbu nemôžu byť ďalej rozširované, môžu byť zjednosmernené. V prípade, že takéto cesty budú naďalej používané ako obojsmerné, bolo by vhodné ich opatriť výhybňami (podľa priestorových možností danej lokality).

Na sieť obslužných ciest sa napájajú účelové, poľné a lesné cesty, ktoré umožňujú sprístupnenie extravilánu obce.

Obslužné cesty so živičnou úpravou sú v malej miere miestami rozrušené rozkopávkami a prekopávkami z kladenia inžinierskych sietí, preto z hľadiska životnosti vozovky by bolo potrebné tieto cesty opraviť alebo zrekonštruovať.

Poznámka:

Pôvodné označovanie funkčných tried C3 a B3 na miestnych cestách bolo zmenené v zmysle novelizácie „STN 73 6110 Projektovanie miestnych ciest“ s účinnosťou od 04/2024 na MO3 a MZ3.

Návrh:

Z hľadiska koncepcie rozvoja cestnej siete ÚPN O Ovčiarsko rešpektuje nadradenú ÚPD Žilinského kraja, a mimo zastavaného územia navrhuje rezervovať koridor pre výhľadové šírkové usporiadanie cesty tretej triedy v kategórii C7,5/70 v zmysle STN 73 6101.

V zastavanom území je potrebné realizovať výhľadové šírkové usporiadanie ciest tretej triedy v kategórii MZ 8,5/50, MZ 8,0/50, vo funkčnej triede MZ3 (STN 73 6110, 04/2024, pôvodne B3) v zmysle STN 73 6110.

Nové miestne cesty navrhujeme ako dvojpruhové, obojsmerné, vzájomne zokruhované alebo ako cesty slepé s otáčacím kladivom. V prípade stiesnených priestorových pomerov cesty môžu byť realizované ako jednopruhé, obojsmerné s výhybňami alebo jednopruhé, jednosmerné.

Uvažované kategórie miestnych ciest definujú šírkové usporiadanie a návrhovú rýchlosť v rozvojových územiach - cesty miestne obslužné (MO), funkčnej triedy MO3, napr. kategórie MO 6,5/30 (2 x 2,75 m jazdný pruh + 2 x 0,50 m bezpečnostný odstup) alebo kategórie MOK 7,0/30 (2 x 2,75 m jazdný pruh + 2 x 0,75 m krajnica), alebo MOK 6,5/30 (modifikované - 2 x 2,75 m jazdný pruh + 2 x 0,50 m krajnica).

V prípade realizácie oplotenia súkromných pozemkov, oplotenie bude zhotovené až za bezpečnostným odstupom, t.j. 0,5 m od okraja cesty. Minimálna šírka obslužnej cesty musí byť zabezpečená v rozmeroch MOK 4,0/30 (1 x 3,00 m jazdný pruh + 2 x 0,50 m krajnica). Pre túto cestu je potrebné ponechať čistý priestor medzi plotmi 4,0 m, čo je podmienka pre prístup hasičskej techniky, záchranných zložiek a vozidiel zabezpečujúcich odvoz TKO. V prípade že tento rozmer nie je dodržaný nie je možné zabezpečiť všetky služby v území obsluženom takouto cestou. Sklon obslužných ciest musí byť v limite do 12%. V prípade, že je tento sklon väčší nie je možné danú komunikáciu považovať za obslužnú a zabezpečiť jej plnohodnotnú zimnú údržbu.

Samostatnú kategóriu ciest tvoria lesné cesty. Pri využívaní územia je nutné aby boli zachované pôvodné prístupové trasy na lesné pozemky za účelom obhospodarovania lesa a nezabránilo sa tak riadnemu hospodáreniu v zmysle zákona o lesoch t.j. ponechať preluky v rámci lokalít a nezastávať tak celý priestor popod lesné porasty najmä na existujúcich približovacích trasách.

Všetky príjazdové účelové cesty k riešeným lokalitám navrhujeme upraviť spevnením pomocou asfaltom obalovanej štrkodrvy, alebo iným prírodným materiálom. Spevnenie musí zahŕňať aj odvodnenie, aby sa zamedzilo rýchlemu odvádzaniu vody z územia a degradácii povrchu ciest.

Zlepšením stavu prízjazdových ciest sa zlepši dostupnosť pozemkov a vzhľadom na charakter krajiny aj obhospodarovanie poľnohospodárskych a lesných pozemkov.

Riešené lokality, ktoré majú vybudovanú uspokojivú cestnú sieť môžu byť zastavované po splnení ostatných legislatívnych podmienok.

Pre prízjazdové cesty k navrhovaným funkčným plochám je potrebné zabezpečiť prístup hasičskej techniky, záchranných zložiek a prípadne zvozových vozidiel na odpad. Cesty musia splniť nasledujúce podmienky:

- (1) Prístupová cesta na zásah musí viesť aspoň do vzdialenosti 30 m od stavby a od vchodu do nej, cez ktorý sa predpokladá zásah; ak prístupová komunikácia vedie k rodinnému domu, táto vzdialenosť môže byť najviac 50 m.
- (2) Prístupová cesta nemusí byť vybudovaná k samostatne stojacej stavbe, ak náklady na jej vybudovanie by boli neúmerne vysoké alebo ak sa nachádza v ťažko prístupnom mieste alebo na odľahlom mieste. To ale neplatí pre rodinné domy, chaty, chalupy pre rekreačné využitie.
- (3) Prístupová komunikácia musí mať trvale voľnú šírku najmenej 3 m a jej únosnosť na zaťaženie jednou nápravou vozidla musí byť najmenej 80 kN; do trvale voľnej šírky sa nezapočítava parkovací pruh.
- (4) Vjazdy na prístupové cesty a prejazdy na nich musia mať šírku najmenej 3,5 m a výšku najmenej 4,5 m.
- (5) Každá neprejazdná jednopruhovú prístupová cesta dlhšia ako 50 m musí mať na konci slučkový objazd alebo plochu umožňujúcu otáčanie vozidla.

Pre cesty v riešenom území je potrebné rešpektovať ustanovenia STN 73 6108 - Lesná dopravná sieť, a STN 73 6110 Projektovanie miestnych komunikácií. Na základe STN 736110 sa upravuje označovanie kategórií ciest pôvodne „C“ na kategóriu „MC“ a určuje jej šírkové usporiadanie a návrhovú rýchlosť. Označuje sa zlomkom obsahujúcim:

v čitateli príslušné písmenové označenie (MZ, MO a pod.) a šírku hlavného dopravného priestoru v metroch - v menovateli návrhovú rýchlosť v kilometroch za hodinu; „napr. **MOK 4/30 - 4** = hlavný dopravný priestor aj s krajinou t.j. **jazdný pruh je 3,0 m + bezpečnostný odstup 2 x 0,5 m, 30 =** návrhová rýchlosť km/h;“

Vo výhlade odporúčame vytvárať územnotechnické podmienky pre alternatívne spôsoby dopravy hlavne so zameraním na elektrodopravu a s tým súvisiacu sieť nabíjacích staníc pre elektromobily alebo hybridné automobily. Lokalizácia týchto zariadení bude predmetom komerčnej podnikateľskej sféry, pričom vhodné sú polohy vo väzbe na cestu III/2099.

Hromadná doprava

Hromadnú autobusovú dopravu v obci Ovčiarsko zabezpečuje SAD Žilina formou prímestskej hromadnej dopravy. Na autobusových zastávkach bez zastávkového pruhu sú umiestnené prístrešky pre cestujúcich. V obci sú lokalizované 2 autobusové zástavky (Ovčiarsko - Lány a Ovčiarsko - Obecný úrad). Prímestská hromadná doprava osôb v rámci obce premáva výlučne po ceste III. triedy (III/2099).

Izochróna pešej dostupnosti od existujúcich autobusových zastávok s polomerom 500 m pokrýva dostupnosť autobusových zastávok v rámci intravilánu obce.

V období do roku 2040 nie je potrebné dopĺňať zastávky SAD v obci. Vzhľadom na množstvo navrhovaných obytných plôch odporúčame vo výhlade uvažovať a chrániť priestory pre zariadenia verejnej hromadnej dopravy (spolu s izochrónou pešej dostupnosti) aj v rozptýlenom osídlení v ktorom sa zdržuje väčší počet ľudí, alebo v území kde je v dohľadnom časovom horizonte plánovaná nová zástavba vytvárajúca predpoklad na zvýšený dopyt po službách verejnej hromadnej dopravy. Z najväčšou pravdepodobnosťou sa jedná o územie pri ceste III/2099 v blízkosti lokality Prúty, kde sa plánuje výstavba bytových domov.

Zastavovanie autobusov je potrebné realizovať (rekonštruovať) mimo jazdných pruhov cestnej infraštruktúry, v zmysle aktuálne platnej STN 73 6425 (Stavby pre dopravu. Autobusové, trolejbusové a električkové zastávky a prestupné uzly). Zastávky odporúčame vybaviť čakacím priestorom pre cestujúcich s bezbariérovou úpravou a prvkami pre imobilných a nevidiacich;

Železničná doprava

Najbližšie železničné stanice sa nachádzajú v obciach Dolný Hričov a Žilina. Stanica Žilina ako významný železničný uzol poskytuje možnosť využitia spojov v smere na Bratislavu, Košice, Banskú Bystricu a Čadcu. Možnosť využitia železničnej stanice Dolný Hričov je v dôsledku neexistencie regionálneho integrovaného dopravného systému minimálna. Nadväznosti autobusových a železničných spojov neexistujú. V budúcnosti bude potrebné priblížiť hromadnú dopravu širšej verejnosti vytvorením integrovaného systému dopravy minimálne v rámci aglomerácie mesta Žilina.

Letecká doprava

V riešenom území sa nenachádza žiadne letisko, heliport ani letecké pozemné zariadenie. Do riešeného územia zasahujú ochranné pásma Letiska Žilina.

Letisko Žilina sa nachádza v katastrálnom území obce Dolný Hričov, je vzdialené od obce Ovčiarsko asi 7,5 km.

Pešie trasy a verejné priestranstvá

O doprave pešej ako samostatnom druhu dopravy sa hovoriť nemôže. Chodec je vo väčšine prípadov vedený v rámci miestnych ciest. Jedinú výnimku tvorí chodník v centrálnej časti obce v dotyku s cestou III/2099. V budúcnosti sa uvažuje s predĺžením chodníka na oba smery (Dolný Hričov a Bitarová) v paralele s cestou III. triedy.

Podľa dopravného-územného určenia a významu je chodník miestna nemotoristická cesta - cesta pre chodcov zaradená do funkčnej skupiny MN, funkčnej triedy MN3 (pôvodne D3). Minimálna prípustná voľná šírka chodníka je 1,50 m + bezpečnostný odstup od cesty 0,50 m + odstup 0,25 m od pevnej prekážky (plot). V prípade, že chodník bude vedený samostatne voľne v teréne, jeho min. šírka bude 1,5 m.

Návrhom pešej dopravy by sa mala vytvoriť sieť, ktorá zabezpečí možnosť plynulého a bezpečného pohybu chodcov a zabezpečiť ich bezpečný prístup k najbližším zastávkam verejnej hromadnej dopravy (VHD).

Statická doprava, parkovanie a odstavovanie vozidiel

Odstavovanie vozidiel v individuálnej bytovej výstavbe je zabezpečené na vlastných pozemkoch v garážach alebo na spevnených plochách pod prístreškom alebo bez prístrešku.

Parkovanie vozidiel pri objektoch občianskeho vybavenia je riešené formou spevnených plôch parkovísk alebo spevnených plôch, ktoré sú súčasťou uličného priestoru.

V návrhu riešenia dopravy v ÚPN O Ovčiarsko sa uvažuje, že potrebné nápočty a situovanie odstavňových a parkovacích stojísk pre uvažované objekty bývania a vybavenosti budú riešiť projektové dokumentácie pre konkrétne objekty. Nápočty je potrebné realizovať v zmysle „STN 73 6110 Projektovanie miestnych komunikácií“ pre výhľadový stupeň automobilizácie.

Odstavovanie vozidiel v rozvojových územiach obce v individuálnej bytovej výstavbe bude zabezpečené na vlastných pozemkoch (v garážach alebo na spevnených plochách pod prístreškom alebo bez prístrešku) v počte min. 2 stojísk na 1 rodinný dom v zmysle STN 736110.

Vodná doprava

V katastrálnom území obce Ovčiarsko sa nenachádza vodná cesta.

Značené turistické trasy

Katastrom obce Ovčiarsko prechádza červenou značkou označená turistická trasa č. 0880a trasa: Vrchteplá – Súľov, parkovisko – Lúka pod hradom, prh. – Sedlo pod Bradou – Pod Roháčom – Pod hradom Hričov – Hričovské Podhradie – ponad tunel Ovčiarsko – **Ovčiarsko, centrum** – Žilina, Strážov.

Značené cyklistické trasy

Cyklistická doprava miestneho významu využíva existujúce miestne cesty obce Ovčiarsko. Katastrom obce Ovčiarsko neprechádzajú žiadne značené cyklotrasy. Najbližšia cyklomagistrála evidovaná v rámci cyklostratégie ŽSK prechádza severne od k.ú. Ovčiarsko s ev. č. 002 Vážska cyklomagistrála (najstaršia cykloturistická trasa na Slovensku, ktorá prechádza 3 krajmi - Trnavským, Trenčianskym a Žilinským. Momentálne má trasa v celej dĺžke cca 162 km).

Katastrálnym územím obce prechádza cyklotrasa "Hričovský singel" (mapy.cz): Hričovské Podhradie, Komíny – ponad tunel Ovčiarsko – pod Senkov vrch (v trase červenej turistickej trasy č. 0880a).

Doplnenie siete cyklotrás :

V rámci dokumentu Stratégia udržateľného rozvoja dopravy a mobility ŽSK sa uvádza, že medzi návrhové projekty 2048 je zaradená cyklotrasa „Cyklotrasa Žilina – Hôrky – Brezany – Bitarová – Ovčiarsko“ (21 Stredný gravitačný variant GV10).

Dopravné zariadenia

V katastrálnom území obce Ovčiarsko sa nachádzajú obslužné dopravné zariadenia, ktoré sú zastúpené vo forme autobusových zastávok, parkovísk pri objektoch občianskeho vybavenia a autoservisu SPIN, s.r.o.

Vplyv dopravy na územie obce

Doprava má na obytné územie obce negatívny vplyv hlavne z dôvodu produkcie hluku a exhalátov. Intenzita dopravy na ceste III. triedy, ktorá čiastočne realizuje malý tranzit Žilina – Dolný Hričov, pravdepodobne len o málo prekračuje intenzitu prijateľnú z pohľadu životného prostredia. Hladina hluku vo vonkajšom priestore je stanovená podľa vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z.z., ktorým sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v hodnotách 50 dB pre dennú dobu, 50 dB pre večer a 45 dB pre noc (22:00 - 06:00).

Ochranné pásma

Mimo zastavaného územia, alebo územia určeného k zastavaniu, sú na ochranu ciest a premávky na nich určené ochranné pásma definované v Zákone o pozemných komunikáciách - Zákon č. 135/61 Z.z. v znení zákona č. 524/2003 Z.z. V prípade obce Ovčiarsko sa uplatnia tieto ochranné pásma :

- cesta III. triedy - 20 m od osi cesty na obe strany cesty
- diaľnica – 100 m od osi príslušného jazdného pásu (vrátane trasy v tunely)

Ochranné pásma Letiska Žilina :

Celé katastrálne územie Ovčiarsko sa nachádza v ochranných pásmach Letiska Žilina, určených rozhodnutím Dopravného úradu č. 2452/2017/ROP-120-OP/9575 zo dňa 29.03.2017 a v ochranných pásmach vizuálnych leteckých pozemných zariadení na letisku Žilina, z ktorých vyplývajú pre územie obce nasledovné obmedzenia. ktoré je pri návrhu priestorového usporiadania a funkčného využitia územia nutné rešpektovať, a to:

Výškové obmedzenie stavieb, nestavebnej povahy (vrátane stavebných a iných zariadení mechanizmov) a pod., ktoré je stanovené:

- ochranným pásmom vnútornej vodorovnej roviny s výškovým obmedzením 355 m n.m.Bpv,
- ochranným pásmom kužeľovej plochy s obmedzujúcou výškou objektov v rozmedzí nadmorských výšok 355 - 390 m n.m. Bpv, pričom obmedzujúca výška stupa v sklone 1:20 / 5 %/ v smere od letiska.

Terén na celom území obce Ovčiarsko presahuje výšky stanovené ochrannými pásmami Letiska Žilina, tzn. tvorí leteckú prekážku. Vzhľadom na úroveň terénu, existujúce prekážky a s cieľom zjednodušiť proces posudzovania jednotlivých objektov. boli v rozhodnutí o určení ochranných pásiem letiska na terénnych prekážkach stanovené výškové obmedzenia v časti katastrálneho územia Ovčiarsko, kde už terén tvorí prekážku je obmedzujúca výška stavieb a zariadení nestavebnej povahy **15 m** nad pôvodným terénom, zároveň však objekt s touto výškou nesmie presiahnuť nadmorskú výšku **570 m n.m. Bpv.**

Ďalšie obmedzenie je stanovené:

- ochranným pásmom bez laserového žiarenia. V tomto ochrannom pásme nesmie úroveň vyžarovania prekročiť hodnotu 50 nW/cm^2 , pričom Žiarenie nesmie zapríčiniť vizuálne rušenie letovej posádky lietadla,
- kritickým ochranným pásmom proti laserovému žiareniu V tomto ochrannom pásme sa zakazuje najmä umiestňovať, prevádzkovať a používať laserové zariadenie ktorejkoľvek úroveň vyžarovania je vyššia ako $5 \mu\text{W/cm}^2$ ak by takéto zariadenie mohlo spôsobiť doznievanie zrkovitého vnemu alebo oslepenie prudkým jasom pilota a mohla byť ohrozená bezpečnosť leteckej prevádzky.

V zmysle leteckého zákona je Dopravný úrad na území obce dotknutým orgánom v povoľovacom procese stavieb letísk, osobitných letísk, heliportov, letiskových stavieb a stavieb pre letecké pozemné zariadenia a ďalej uvedených stavieb a využitia územia, pre ktoré sa vyžaduje súhlas Dopravného úradu.

Súhlas na zhotovenie, umiestnenie alebo užívanie stavby, zariadenia nestavebnej povahy alebo vykonávanie činností alebo využívanie územia, ktoré by svojimi vlastnosťami mohli ohroziť bezpečnosť leteckej prevádzky, sa vyžaduje, ak:

- by svojím charakterom alebo prevádzkou mohli narušiť alebo narušia obmedzenia určené ochrannými pásmami Letiska Žilina,
- sa ich najvyšší bod nachádza vo výške 40 m a viac nad terénom,
- sú ich súčasťou veterné turbíny s rotujúcimi lopatkami alebo sú na nich umiestnené veterné turbíny s rotujúcimi lopatkami,
- môžu rušiť funkciu leteckých palubných prístrojov alebo leteckých pozemných zariadení, najmä zariadenia priemyselných podnikov, vedenia veľmi vysokého napätia 110 kV a viac, a energetické zariadenia alebo vysielacie stanice,
- môžu ohroziť let lietadla, najmä zariadenia na generovanie alebo zosilňovanie elektromagnetického žiarenia, klamlivé svetlá alebo silné svetelné zdroje a nadzemné elektrické

vedenia s napätím viac ako 1 000 V vedúce ponad údolia alebo v blízkosti diaľnic, rýchlostných ciest a ciest 1. tried,

- sú umiestnené alebo vykonávané do vzdialenosti 13 kilometrov od vzťažného bodu verejného letiska určeného na prevádzku prúdových lietadiel a mohli by zvýšiť aktivitu voľne žijúcich živočíchov, ktorá by mohla byť nebezpečná pre prevádzku takýchto lietadiel."

Zásady rozvoja dopravy

- rešpektovať trasu diaľnice D1 vrátane jej ochranné pásma podľa zákona č. 135/1961 Zb.
- rešpektovať existujúcu trasu, výhľadovú kategóriu, ako aj rozvojové zámery cesty III. triedy číslo III/2099, vrátane ochranného pásma mimo zastavaného územia v zmysle zákona č. 135/1961 Zb. a vykonávacej vyhlášky č. 35/1984 Zb.
- pri realizácii miestnych obslužných ciest dosiahnuť navrhnuté a vo výkrese dopravy vyznačené funkčné triedy a výhľadové kategórie ciest v zmysle STN 736101 a STN 736110
- mimo zastavaného územia rezervovať koridor pre výhľadové šírkové usporiadanie ciest tretej triedy v kategórii C7,5/70 v zmysle STN 73 6101.
- v zastavanom území realizovať výhľadové šírkové usporiadanie ciest tretej triedy v kategórii MZ 8,5/50, MZ 8,0/50, vo funkčnej triede MZ3 (STN 73 6110, 04/2024,) v zmysle STN 73 6110.
- nové miestne cesty realizovať ako dvojpruhové, obojsmerné, vzájomne zokruhované alebo ako cesty slepé s otáčacím kladivom. V prípade stiesnených priestorových pomerov cesty môžu byť realizované ako jednopruhové, obojsmerné s výhybňami alebo jednopruhové, jednosmerné.
- za účelom ochrany vodohospodárskych záujmov je nutné minimalizovať križovania s vodným tokom a navrhovať obsluhu územia pomocou jednej cesty v súbehu, s vodným tokom pre väčšiu oblasť (urbanistický okrsk, obytný súbor a pod.) jedným križovaním vodného toku vo vhodnom profile pripojiť na ostatné obslužné cesty, pričom je potrebné prednostne využiť už vybudované mostné objekty ak existujú,
- na jestvujúcom cestnom systéme priebežne odstraňovať zistené závady na technickom stave cestného telesa,
- pri budovaní cestného komunikačného systému postupovať v zmysle zvolenej koncepcie urbanistického riešenia a pri formovaní križení ciest dbať na zaistenie rozhľadových trojuholníkov vo vzťahu k oplateniam pozemkov.
- existujúce miestne cesty v zastavanom území obce, ktoré svojimi šírkovými parametrami nevyhovujú obojsmernej premávke a s ohľadom na okolitú zástavbu nemôžu byť ďalej rozširované, využívať ako jednosmerné, vzájomne zokruhované, prípadne ako obojsmerné s výhybňami
- dopravné napojenie navrhovaných ciest realizovať v súlade s STN 73 61 10 a STN 73 61 02
- zníženie škodlivých vplyvov dopravy eliminovať vhodnou výsadbou zelene a prípadne inými doplnkovými protihlukovými opatreniami
- polohu autobusových zastávok je vhodné zachovať a v miestach, kde to priestorová situácia umožňuje, zriadiť samostatné zástavkové pruhy s bezpečným prístupom peších k zastávkam tj. vybudovať pešie chodníky popri ceste III/2099
- rešpektovať povinnosť zabezpečiť plochy pre statickú dopravu pri jednotlivých navrhovaných, ale aj existujúcich funkciách v území v zmysle STN 736110, vyžadovať na prevádzkovateľoch zariadení, kde sa predpokladajú parkovacie miesta
- výpočty parkovacích stojísk pre objekty bývania a vybavenosti riešiť v projektových dokumentáciách pre konkrétne objekty v zmysle STN 73 6110 pre výhľadový stupeň automobilizácie 1: 2,5,
- odstavovanie vozidiel v rozvojových územiach obce v individuálnej bytovej výstavbe (RD) zabezpečiť na vlastných pozemkoch (v garážach alebo na spevnených plochách pod prístreškom alebo bez prístrešku) v počte min. 2 stojiská na 1 rodinný dom s jednou bytovou jednotkou v zmysle STN 736110,
- zaradiť do plánu obce rozvojové podmienky pre cyklistickú dopravu v nadväznosti na existujúce a navrhované cyklotrasy a postupovať v súlade s Národnou stratégiou rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v SR schválenou uznesením vlády SR č. 223/2013
- pri formovaní cyklistickej a pešej dopravy vytvárať vzájomne prepojenú sieť, ktorá zabezpečí možnosť plynulého a bezpečného pohybu chodcov a cyklistov
- cyklochodníky a cyklotrasy, podľa možnosti, navrhovať mimo telies ciest a šírkové usporiadanie cyklotrás realizovať v zmysle STN 736110

I) 2. Vodné hospodárstvo

ÚPN -O Ovčiarско v oblasti vodného hospodárstva rešpektuje:

- Závazné regulatívy územného rozvoja ÚPN VÚC Žilinského kraja,
- Všeobecne záväzné nariadenie Žilinského samosprávneho kraja číslo 6/2005 o záväzných častiach zmien a doplnkov Územného plánu veľkého územného celku Žilinského kraja,
- Zákon o vodách č. 364/2004 Z.z. v znení neskorších predpisov
- Vyhlášku MŽP SR č. 684/2006 Z.z. zo dňa 14.11.2006,
- Príslušné normy a predpisy.

I) 2.1. Zásobovanie pitnou vodou

Širšie vzťahy

V roku 1967 bol pre obec vybudovaný vodovod využívajúci miestny vodný zdroj s výdatnosťou 0,6 l/s. Súčasne bol vybudovaný vodojem s objemom 100 m³ a vybudovaný prívod vody DN 125 od prameňa k vodojemu. Rozvodná vodovodná sieť je vybudovaná prevažne z profilov DN 80 a 100.

V súčasnosti je zásobovanie pitnou vodou riešené napojením obecného vodovodu na SKV Nova Bystrica - Čadca - Žilina, ktoré bolo zrealizované súčasne s vybudovaním rozvodov II. tlakového pásma pre pokrytie vyššie situovanej zástavby. Zásobovanie vodou sa uskutočňuje z prerušovacieho vodojemu Lietava (300 m³) s využitím vodojemu v Ovčiarско 100 m³ (497,7/494,0 m n.m). Prívodné vedenie s napojením na SKV Nova Bystrica - Čadca - Žilina je vybudované z profilov DN 200.

Koncepcia zásobovania pitnou vodou v obci Ovčiarско rešpektuje jestvujúci systém zásobovania pitnou vodou a nadradené vodárenské zariadenia:

- VDJ Ovčiarско 1x100 m³
- prerušovací vodojem Lietava 300 m³
- napojenie na SKV Nova Bystrica - Čadca – Žilina
- kostru vodovodnej siete

Súčasný stav

Obec Ovčiarско disponuje vodojemom s kapacitou 100 m³ umiestneným v hornej časti k.ú. Ovčiarско na kóte (497,7/494,0 m n.m).. Rozvodná vodovodná sieť je vybudovaná prevažne z profilov DN 110. Územie na hranici katastra Ovčiarско a Bitarová je zásobované pitnou vodou potrubím DN 110 mm z obce Bitarová, ktorá je napojená z prívodného vodovodného vedenia z vodojemu Lietava.

Okrem rozvodných potrubí VV toho času prechádza aj prívodné potrubie VV OC DN 200 mm v správe spoločnosti SEVAK, a.s., Žilina.

Požiarná voda

Na jednotlivých trasách vodovodu sú požiarné hydranty. Umiestnené sú tak, aby zároveň plnili aj prevádzkové požiadavky určené pre vodovodnú sieť. Každá dimenzia potrubia má svoje kapacitné parametre pre zabezpečenie požiarnej vody.

Vnútnú potrebu požiarnej vody majú vybrané objekty zabezpečenú podľa platných legislatívnych predpisov formou hasiacich prístrojov resp. vnútorných požiarnych hydrantov.

Zásobovanie úžitkovou vodou

Zdrojmi úžitkovej vody sú vlastné zdroje, prípadne vodné toky v území. Podmienkou využívania vôd je dodržiavanie globálnych ekologických limitov, ktoré predstavujú medznú hodnotu, pod ktorú nesmie poklesnúť prirodzený prietok v povrchovom toku. Doporučená hodnota limitu $MQ_{eko} = /0,65-0,7/x Q_{364d}$, (podľa - „ General ochrany a racionálneho využívania vôd „).

Návrh

Potreba pitnej vody

Pre výpočet potreby vody predpokladáme, že na verejný vodovod bude v roku 2040 napojených 1000 obyvateľov (100% - maximálny odhadovaný počet obyvateľov v roku 2040), zariadenia občianskej vybavenosti (100%). Rekreačia je uvažovaná v individuálne chatovej zástavby. Nepredpokladáme napojenie na verejný vodovod. Zásobovanie je uvažované na celé riešené územie na zastavanie bývaním, výrobou a občianskou vybavenosťou.

Výpočet potreby pitnej vody pre návrhové obdobie (rok 2040)

Výpočet potreby pitnej vody (podľa Vyhlášky MŽP SR č. 684/2006 zo dňa 14.11.2006):
Pre obyvateľstvo (návrh pre 100% zásobovaného obyvateľstva)

- pre bytový fond ($k_d = 2,0$, $k_h = 1,8$) – pre veľkosť územia do 1000 obyvateľov – špecifická potreba vody je závislá od vybavenia bytov, navrhujeme 110 l.obyv⁻¹. deň⁻¹
- pre základnú občiansku a technickú vybavenosť navrhujeme 10 l.obyvateľ⁻¹.deň⁻¹.
- pre výrobu odhadujeme počet zamestnancov, rekreáciu a poľnohospodárstvo neuvažujeme, nakoľko nepredpokladáme jej zapojenie sa do odberu vody z verejného vodovodu.

Potreba vody pre k.ú. Ovčiarsko (2/3)

Názov lokality	Počet obyvateľov a úč.j. v roku 2040	Qd priemerná m ³ .d ⁻¹	Qd max m ³ .d ⁻¹	Qd max l.s ⁻¹	Qh l.s ⁻¹
Bývanie	1000	110,0	220,0	0,0025	2,2917
Občianska vybavenosť	1000	10,0	20,0	0,0002	0,2083
Priemysel	25	2,5	5,0	0,0001	0,0521
Potreba pitnej vody celkom		122,50	245,0	0,0028	2,5521

Poznámka: Potreba vody pre rekreáciu a poľnohospodárstvo nebola špecifikovaná, lebo nie je predpoklad zásobovania vodou. Z počtu obyvateľov v roku 2040 cca 150, predstavuje približný počet osôb zásobovaných z obce Bitarová (lokalita Lány na hranici katastrov Ovčiarsko - Bitarová). Vo výpočte uvažujeme, že lokalita Lány bude tiež zásobovaná z VDJ Ovčiarsko.

Z predchádzajúcej tabuľky vyplýva celková potreba vody pre k.ú. Ovčiarsko v roku 2040:

Priemerná denná spotreba: $Q_p^{obv} = 122\,500 \text{ l.deň}^{-1} \Rightarrow 1,59 \text{ l.s}^{-1}$

Posúdenie vodojemu Ovčiarsko (VDJ 100 m³ (497,7/494,0 m n.m))

Potrebná minimálna akumulácia vody je 60 % z maximálnej dennej potreby.

$V_{\min}$, potrebné = min ($0,6 \times Q_m$) = min ($0,6 \times Q_{d,\max}$) = $0,6 \times 245,00 = \min. 147,00 \text{ m}^3$

Z posúdenia vyplýva, že pre potreby stavu obyvateľstva pre obdobie do roku 2040 pri 100% zásobovaní obyvateľstva by bol jestvujúci vodojem 1x100 m³ nedostačujúci. Posúdenie je v súlade s STN 75 5302 a STN 92 0400. Navrhujeme v budúcnosti rozšíriť kapacitu vodojemu o minimálne 50 m³, čo sa predpokladá po roku 2040. Horný koniec zástavby k.ú Ovčiarsko je v nadmorskej výške od 500 do 516 m.n.m., čo nevyhovuje pre zásobovanie vodou z daného vodojemu bez použitia tlakových staníc. V grafickej časti je navrhnutá nová ATS pod vodojemom (na kóte cca 465 m.n.m.) slúžiaca pre horný koniec obce v lokalite Podháje. ATS tvorí druhé tlakové pásmo. Tlakové pomery v lokalitách Záseče a Kluky je v najvyššie položených častiach dostatočný len pre jednopodlažné objekty.

Rozvodná vodovodná sieť

Rozšírenie rozvodnej vodovodnej siete navrhujeme realizovať z materiálu HDPE DN80, DN100 a DN 110 vo väzbe na uvažovaný územný rozvoj. Verejný vodovod navrhujeme prednostne ako zokruhovaný a tak, aby na koncových hydrantoch navrhovaného rozšírenia, bol hydrodynamický pretlak min. 0,25 MPa. V lokalitách s tlakom nižším ako 0,25 MPa navrhujeme vo výhlade uvažovať s vybudovaním VDJ. Tento stav sa týka lokality Podháje, kde je nadmorská výška odberných miest vody vyššia ako úroveň hladiny vodojemu. Nad touto lokalitou, navrhujeme vybudovať vo výhlade vodojem Podháje na kóte 541 m.n.m. s kapacitou 20 m³. Prívod vody do tohto vodojemu môže byť z existujúceho vodojemu Ovčiarsko pomocou čerpadiel, prípadne aj z iných vodných zdrojov. Spodné časti lokality Podháje môžu byť dočasne zásobované pomocou ATS. Po vybudovaní vodojemu bude ATS zrušená.

Existujúca vodovodná sieť je rozsahom dostatočná a rozšíriteľná, vytvára vhodné podmienky aj pre plánovaný nárast výstavby. Navrhované rozvody vody korešpondujú so súčasnou, resp. budúcou zástavbou. Pre navrhované nové vetvy vodovodov je uprednostnené trasovanie v komunikáciách a verejnej zeleni v snahe vyhnúť sa súkromným pozemkom s problémami vstupov pre výstavbu a obsluhu. Vodovodný systém je v čo najväčšej možnej miere navrhovaný ako zokruhovaný, čím sa docieli vyššia kvalita dodávanej pitnej vody ako i dostupnosť dodávky v prípade porúch na vodovodnom potrubí.

Pri návrhu zástavby sú rešpektované trasy existujúcich a navrhovaných vodovodných potrubí a poloha vodohospodárskych objektov, vrátane ich ochranných pásiem (zákon č. 442/2002 Z.z.). Pre všetky riešené lokality je navrhovaný verejný vodovod pre zabezpečenie vody pre pitné účely.

Rozšírenia inžinierskych sietí v konkrétnej lokalite je potrebné vopred odkonzultovať so spoločnosťou SEVAK a.s..

Jednotlivé navrhované nehnuteľnosti v lokalitách budú napojené na verejný vodovod prostredníctvom vodovodných prípojk, na ktorých bude osadená vodomerná zostava spolu s fakturačným vodomermom. Vybudovaná vodovodná sieť musí byť v súlade s platnými normami a predpismi. Kvalita pitnej vody musí zodpovedať príslušnému Nariadeniu vlády SR č. 354/2006 Z.z.

Z hľadiska zásobovania pitnou vodou navrhujeme:

- rešpektovať existujúce vodné zdroje na území obce
- rešpektovať trasy existujúcej a navrhovanej vodovodnej siete a polohu vodohospodárskych objektov, vrátane ich ochranných pásiem v zmysle zákona č. 442/2002 Z. z.
- rozšíriť rozvody vody do navrhovaných plôch, tak že budú situované vo verejných pozemkoch v koridore obslužných komunikácií s možnosťou ich zokruhovania, dodržať STN 736 005
- vybudovať rozvody kanalizácie v existujúcich a navrhovaných plochách, tak že budú situované vo verejných pozemkoch v koridore obslužných komunikácií s možnosťou ich zokruhovania, dodržať STN 736 005
- pri realizácii stavieb je potrebné rešpektovať zákon o vodách č. 364/2004 Z. z. a príslušné platné STN 736822, 752102 atď.

Návrh zásobovania pitnou vodou je zakreslený v grafickej časti ÚPN-O Ovčiarsko vo výkrese č. 4. Výkres verejného technického vybavenia - vodné hospodárstvo. Navrhované vodovodné zariadenia sú špecifikované ako verejnoprospešné stavby a sú uvedené v príslušnom článku Záväznej časti ÚPN-O Ovčiarsko.

Potreba požiarnej vody

Voda z verejného vodovodu prioritne slúži pre hromadné zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou. Na rozvodoch verejného vodovodu navrhujeme uvažovať s osadením iba podzemných hydrantov, ktoré budú primárne slúžiť na prevádzkové účely – odkalenie a odvzdušnenie vodovodného potrubia. V súlade s ustanovením § 17, odsek 1, písmeno f) zákona č. 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách je však prevádzkovateľ verejného vodovodu povinný umožniť prístup k verejnému vodovodu a umožniť odber vody hasičským jednotkám pri požiarnej zásahu a teda využiť v takejto situácii podzemné hydranty ako odberné miesto v súlade s ustanovením § 8, odsek 1, písmeno b) vyhláška Ministerstva vnútra SR č. 699/2004 Z.z..

V prípade nezabezpečenia dostatku požiarnej vody z verejného vodovodu bude tento nedostatok vody kompenzovaný odberom povrchovej vody z Bitarovského a Ovčiarskeho potoka. Minimálny profil vodovodného potrubia, na ktorom sú umiestnené hydranty je daný typom zástavby. Pre obytné zóny s nízkou rodinnou zástavbou je min. profil DN 80, odporúča sa používať min. profil DN 100.

Vnútná potreba požiarnej vody bude pre vybrané objekty zabezpečená podľa platných legislatívnych predpisov formou hasiacich prístrojov resp. vnútorných požiarnych hydrantov.

I) 2.2. Odvádzanie odpadových a dažďových vôd

Súčasný stav

Splašková kanalizácia

Obec nemá vybudovanú splaškovú kanalizáciu. Obec uvažuje vybudovať kanalizačný systém splaškovej kanalizácie s napojením do kanalizácie v obci Dolný Hričov a následne prečerpávanú do spoločnej čistiarne odpadových vôd (SČOV) Horný Hričov. Splašková kanalizácia v obci by mohla byť vybudovaná aj v smere na Bitarovú s napojením na kanalizačný systém v Žiline. Obidve možnosti sú realizovateľné. V oboch prípadoch budú vody čistené v SČOV Horný Hričov.

Splašková stoková sieť by mala byť budovaná z potrubia DN 300, materiál PVC a trasovanie mimo cestných komunikácií a chodníkov v zelených pásoch, tam kde to priestorová situácia umožňuje.

Vypúšťané odpadové vody do verejnej splaškovej kanalizácie musia byť v súlade s prevádzkovým poriadkom kanalizačnej siete, ktorého limitné hodnoty znečistenia vypúšťaných do kanalizácie stanovuje vyhláška MŽP SR č. 55/2005 Z.z.

Dažďová kanalizácia

V obci nie je vybudovaná dažďová kanalizácia. Dažďové vody sú odvádzané rigolmi do recipientov, prípadne vsakovaním do podlažia. Vzhľadom na geologické zloženie je vsakovanie do podlažia veľmi riskantné. Vsakovaním do podlažia môžu vzniknúť šmykové polia a svahové zosuvy.

Limitné hodnoty pre vypúšťanie do podzemných resp. povrchových vôd stanovuje nariadenie vlády SR č. 269/2010 Z.z.

Návrh

Splašková kanalizácia

Obec Ovčiarsko je konfiguráciou terénu rozdelená na dve časti. Severná časť katastra svojim spádovaním inklinuje k územiu Dolného Hričova a južná časť k Bitarovej. Obec Bitarová plánovala výstavbu vlastnej ČOV (projektová dokumentácia vypracovaná Ekospolom a.s. Žilina – 1992). Obec bude napojená splaškovou kanalizáciou na zberač skupinovej kanalizácie Žilina - Bánova podľa ÚPN M Žilina - spoločný i pre obec Brezany s čistením odpadových vôd na S ČOV Žilina v Hornom Hričove, ktorá má dostatočnú kapacitu.

Územný plán obce Ovčiarsko navrhuje vybudovať splaškovú kanalizačnú sieť v zastavanom území a navrhovaných lokalitách a podľa časového horizontu a ekonomických možností celú obec pripojiť na zberač skupinovej kanalizácie Žilina – Bánova. Toto riešenie predpokladá koordináciu s obcou Bitarová a mestom Žilina a vybudovanie prečerpávacej stanice v dolnej časti lokality Zásenie.

V prípade, že tento model riešenia nebude možné v prijateľnom časovom horizonte naplniť, je možné priame pripojenie obce do kanalizačného zberača v k. ú. Dolný Hričov a následne po prečerpaní do SČOV Horný Hričov. Priame pripojenie si vyžiada vybudovanie cca 1,9 km kanalizačného potrubia prechádzajúceho popri ceste III/2099 a vybudovanie prečerpávacej stanice v dolnej časti lokality Lány.

Obidve riešenia sa javia ako realizovateľné. Rozhodnutie, ktoré z nich bude nakoniec realizované bude predmetom posúdenia hlavne z ekonomického hľadiska, ktoré zároveň odráža aj technické podmienky realizácie. Vo výkresovej časti je dokumentované napojenie kanalizácie na mesto Žilina.

Trasy kanalizácie sú navrhované tak, aby korešpondovali s navrhovanou zástavbou a boli prispôsobené danostiam terénu. Potrubie jednotlivých navrhovaných vetiev je navrhované profilu DN 300, šachty betónové, resp. plastové. Celé riešenie kanalizácie je prioritne navrhované ako gravitačné. Jednotlivé nehnuteľnosti budú napojené na verejnú kanalizáciu pomocou kanalizačných prípojk, ktoré budú ukončené na hranici parcely (vo vnútri parcely) revíznou šachtou.

V lokalite Zásenie bude potrebné vybudovať čerpaciu stanicu a severnú časť obce prečerpávať do kanalizačného zberača smerujúceho do Bitarovej. Prečerpávanie navrhujeme realizovať z jedného miesta pri ceste III/2099 a čerpaciu stanicu ČS umiestniť tak, aby bol k nej dopravný prístup a spevnená plocha pre prípady technickej údržby, aby nedochádzalo k omedzeniu premávky. Čerpadlá musia mať dostatočný výkon pre minimálny výškový rozdiel 30 m (od ČS po ŠK). Tlakové kanalizačné potrubie bude ukončené v kanalizačnej šachte ŠK a odtiaľ budú odpadové vody gravitačne odvedené do kanalizácie v obci Bitarová.

Cieľom riešenia odkanalizovania odpadových vôd je prispieť k zlepšeniu životného prostredia a dosiahnuť aby celé obytné územie obce Ovčiarsko bolo odkanalizované.

V prípade výstavby prevádzok, kde môžu vznikať odpadové vody s obsahom tuku, bude potrebné takéto vody pred zaústením do splaškovej kanalizácie prečistiť v lapači/odlučovači tukov.

Vypúšťané odpadové vody do verejnej splaškovej kanalizácie musia byť v súlade s prevádzkovým poriadkom kanalizačnej siete, ktorého limitné hodnoty znečistenia stanovuje vyhláška MŽP SR č. 55/2005 Z.z.

Základné zásady odkanalizovania obce Ovčiarsko:

ÚPN obce Ovčiarsko z hľadiska odvádzania a zneškodňovania odpadových vôd navrhuje:

- pre odvádzanie odpadových vôd využiť kanalizačný systém skupinovej kanalizácie mesta Žilina
- splaškovú kanalizačnú sieť realizovať v minimálnom profile DN 300
- v rekreačných lokalitách splaškové vody zachytávať v nepriepustných žumpách,
- odvádzanie a čistenie odpadových vôd musí zohľadňovať požiadavky na čistenie odpadových vôd v zmysle Zákona o vodách č. 364/2004 Z.z. a NV SR č. 269/2010 Z.z..
- v urbanizovanom území so súvislou zástavbou neuvažovať s budovaním malých domových čistiarní odpadových vôd
- splaškovú kanalizačnú sieť situovať do verejných pozemkov v koridore obslužných ciest
- pri navrhovaných kanalizačných potrubíach rešpektovať ich ochranné pásma
- navrhované stokové siete splaškovej kanalizácie riešiť gravitačne so zaústením do kanalizačných zberačov, tam keď to nedovolí výškové pomery, navrhovať kanalizačné prečerpávacie stanice

Návrh splaškovej kanalizácie je zakreslený v grafickej časti ÚPN O Ovčiarsko vo výkrese č. 4. Výkres verejného technického vybavenia - vodné hospodárstvo. Budovanie splaškovej kanalizácie, vrátane príslušenstva, je špecifikovaná ako verejnoprospešná stavba v príslušnom článku Záväznej časti ÚPN O Ovčiarsko.

Dažďová kanalizácia

V obci nie je vybudovaný systém dažďovej kanalizácie. Odvádzanie vôd z povrchové odtoku (padnuté na strechy - t.j. vody neznečistené) navrhujeme primárne zachytávať v nádržiach a späťne využívať na zavlažovanie záhrad iba prebytky likvidovať lokálne, v mieste ich vzniku do geologického podložia vsakovaním. Presný návrh vsakovania pre väčšie územné celky je potrebné vykonať na základe podrobného hydrogeologického posudku. Súčasnosti vody z povrchového odtoku sú zväčša zaústené do miestnych vodných tokov resp. systému cestných rigolov. Tento spôsob je síce prijateľný, ale vzhľadom na klimatické zmeny a extrémnu lokálnu zrážkovú činnosť vzniká riziko lokálnych záplav. Preto navrhujeme v rámci odvádzania dažďových vôd realizovať opatrenia na zadržanie povrchového odtoku v území tak, aby odtok z daného územia do miestnych recipientov nebol zvýšený voči stavu pred realizáciou navrhovanej zástavby a aby nebola zhoršená kvalita vody v recipiente (retencia dažďovej vody a jej využitie v území, predčistenie a pod.).

V rámci riešenia odvádzania povrchových vôd navrhujeme realizovať vsakovacie podzemné objekty alebo podzemné nádrže na zachytenie vôd s objektov a spevnených plôch v správe obce. Podobné riešenie vyžadovať aj pri novostavbách, pričom treba brať do úvahy geologickú stavbu územia a vsakovanie do podmoku realizovať len na základe hydrogeologického posúdenia.

Limitné hodnoty pre vypúšťanie do povrchových a podzemných vôd stanovuje nariadenie vlády SR č. 269/2010 Z.z. V prípade požiadavky príslušného vodohospodárskeho orgánu navrhnúť odlučovače ropných látok pre cesty resp. spevnené plochy na parkovanie.

I) 2.3. Vodné toky

Hydrograficky územie spadá do povodia Váhu. Riečna sieť je v katastri reprezentovaná sústavou siete miestnych potôčikov. Katastrálnym územím obce Ovčiarsko preteká drobný vodný tok Bitarovský potok. Územie odvodňujú drobné vodné toky Lehotský potok, Ovčiarsky potok a dva bezmenné prítoky.

Vodný režim patrí k stredohorskej oblasti s maximálnymi prietokmi v marci a apríli (v dobe topenia snehu) a minimálnymi prietokmi v zimných mesiacoch.

Úhrn zrážok je 700 – 1000 mm s maximom prevažne v júni a minimom v decembri až februári. Podobne ako v iných častiach Slovenska aj tu prevládajú vetry severného a severozápadného smeru

Riešené územie sa nenachádza v žiadnej CHVO definovanej Nariadením vlády Slovenskej republiky podľa § 19 zákona č.527 z 20. decembra 2023, ktorým sa ustanovili hranice chránených oblastí prirodzenej akumulácie vôd a zákonom 305/2018 o chránených oblastiach prirodzenej akumulácie vôd o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 517/2022 Z. z..

Ochrana územia pred povodňami

V rámci Plánov manažmentu povodňového rizika čiastkového povodia Váhu a Predbežného hodnotenia povodňového rizika (II. cyklus), nie sú zaradené miestne potoky medzi vodné toky s potenciálne významným povodňovým rizikom.

Pri realizácii navrhovaných rozvojových lokalít v obci je potrebné:

- zabezpečiť preventívnu ochranu územia pred povodňami (zákon č. 364/2004 a 7/2010 Z.z.),
- križovanie inžinierskych sietí s vodnými tokmi riešiť v zmysle STN 73 6822,
- zachovať ochranné pásmo vodných tokov (zákon č. 364/2004 Z.z. § 49 a STN 75 2102) od brehovej čiary obojstranne min. 4 m pre drobné vodné toky,
- rešpektovať obmedzenia vyplývajúce s ochranných pásem (nepripustná orba, stavanie objektov, zmena reliéfu koryta ťažbou resp. navážkami, manipulácia s látkami škodiacimi vode, výstavba súbežných inžinierskych sietí),
- v ochrannom pásme toku je potrebné zabezpečiť prístup mechanizácie správcu toku k pobrežným pozemkom (bez trvalého oplotenia) pre potreby realizácie opráv, údržby a povodňovej aktivity,
- pri výkone správy vodného toku a správy vodných stavieb alebo zariadení (zákon č. 364/2004 Z.z. § 49) môže správca užívať pobrežné pozemky. Pobrežnými pozemkami sú, v závislosti od druhu opevnenia a druhu vegetácie, pri drobných vodných tokoch pozemky do 5 m od brehovej čiary,
- navrhovanú výstavbu umiestniť nad hladinu Q_{100} a mimo zistené inundačné územie (súvislá zástavba, významné líniové stavby a objekty a pod.),
- navrhovanú výstavbu tam, kde nie sú spracované protipovodňové mapy umiestňovať taktiež nad hladinu Q_{100} a mimo zistené inundačné územie. Za týmto účelom bude nutné vypracovať a doložiť hydrotechnické posúdenie; v prípade potreby zabezpečiť protipovodňovú ochranu na náklady investora ešte pred zahájením výstavby,

- vytvárať podmienky pre prirodzené meandrovanie vodných tokov,
- zabezpečiť spomaľovanie odtoku vôd z povrchového odtoku z návrhového územia.

Vodné toky v obci neboli zaradené medzi toky s potenciálne významným povodňovým rizikom. Napriek tomu s ohľadom na klimatické zmeny a výskyt extrémnych lokálnych zrážok navrhujeme, aby plochy v blízkosti vodných tokov (do 50 m od toku s ohľadom na konfiguráciu terénu, ich polohu a výšku od toku) boli pred výstavbou posúdené z hľadiska povodňového rizika (hydrotechnické posúdenie na prietok Q100 - ročnej vody) a v prípade potreby navrhnuté a realizované protipovodňové opatrenia. Spomalenia odtoku a udržania vody v území je potrebné zabezpečiť pri všetkých novostavbách.

I) 2.4. Zásady v oblasti vodného hospodárstva a ochrana vodohospodárskych záujmov

V rámci riešenia ÚPN O Ovčiarso navrhujeme uplatniť nasledovné zásady a opatrenia.

- rekonštruovať nevyhovujúcu rozvodnú vodovodnú sieť s priemerom menším ako DN 100 a rozšíriť vodovodnú sieť HDPE DN100 a DN 110 vo väzbe na uvažovaný územný rozvoj
- ново navrhované vodovodné potrubia v zastavanom území situovať do verejných pozemkov v koridore obslužných komunikácií s možnosťou ich zokruhovania,
- vybudovať systém odvádzania odpadových vôd z riešeného územia primárne gravitačným spôsobom, min. DN 300
- odvádzanie vôd z povrchového odtoku (dažďové vody) zo zastavaného územia realizovať primárne zachytením v mieste spádu a prebytočné odvieť deleným systémom odvádzania odpadových vôd
- rešpektovať pobrežné pozemky
- rešpektovať zákon o vodách č. 364/2004 Z. z. a príslušné platné STN 736822, 752102 atď.
- rešpektovať ochranné pásmo drobných tokov v šírke min. 4,0 m od brehovej čiary, resp. vzdušnej päty hrádze obojstranne
- zabezpečiť ochranu inundačného územia vodných tokov (pozn.:nie je pre územie obce vyhlásené)
- akúkoľvek investorskú činnosť a výsadbu porastov v dotyku s vodnými tokmi odsúhlasiť so správcou toku
- zachovať prístup mechanizácie správcu vodného toku k pobrežným pozemkom z hľadiska realizácie opráv, údržby a povodňovej aktivity, pobrežné pozemky sú vymedzené v závislosti od druhu opevnenia a pobrežnej vegetácie u drobných tokov do 5 m od brehovej čiary a pri ochrannej hrádzi vodného toku do 10 m od vzdušnej a návodnej päty hrádze.
- rešpektovať prirodzené meandrovanie vodných tokov, zabezpečiť spomaľovanie odtoku povrchových vôd z predmetného územia v súlade s ekologickými limitami využívania územia a ochrany prírody
- v rámci využitia územia minimalizovať zásahy do režimu povrchových vôd, vodných tokov a technických diel na nich
- nové dopravné a technické riešenie územia, miestne cesty resp. dopravné vybavenie akéhokoľvek druhu, ktoré budú križovať vodný tok, navrhovať:
 - ako jednotnú zbernú komunikáciu pre ucelenú oblasť (urbanistický obvod, lokalitu a pod.) v súbehu s vodným tokom a s následným (jedným spoločným) križovaním vodného toku, umiestneným vo vhodnom profile vodného toku
 - ako dopravné a technické riešenie, ktoré bude prednostne využívať už vybudované mostné objekty
 - križovanie s vodnými tokmi technicky riešiť v súlade s STN 73 6822 „Križovanie a súbehy vedení a komunikácií s vodnými tokmi“ a v súlade s STN 73 6201 „Projektovanie mostných objektov“
- v rámci odvádzania dažďových vôd a vôd z povrchového odtoku je potrebné realizovať opatrenia na zadržanie pridaného odtoku v území tak, aby odtok z daného územia nebol zvýšený voči stavu pred realizáciou navrhovanej zástavby a aby nebola zhoršená kvalita vody v recipiente
- obmedziť vypúšťanie dažďových vôd a vôd z povrchového odtoku do vodných tokov
- odvádzanie a čistenie odpadových vôd z rozvojových lokalít musí zohľadňovať požiadavky na čistenie odpadových vôd v zmysle Zákona o vodách č.364/2004 Z. z. a NV SR č. 269/2010 Z. z.
- v prípade realizácie úprav koryta miestnych tokov a doplnenia protipovodňových opatrení (retencie, poldre) dodržať požiadavky správcu toku a ekologické postupy
- rešpektovať ciele a opatrenia vodnej politiky zadefinované v strategickom dokumente "Konceptia vodnej politiky Slovenskej republiky do roku 2030 s výhľadom do roku 2050", ktorý bol spracovaný v roku 2022 Ministerstvom životného prostredia Slovenskej republiky.

- s) prípadné negatívne vplyvy na vodné pomery je potrebné eliminovať dôsledným uplatňovaním a rešpektovaním platnej legislatívy zákona č.364/2004 Z.z. o vodách a o zmene zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon),
- t) korytá tokov je potrebné udržiavať v dobrom technickom stave a dbať hlavne na jarnú údržbu brehovej zelene, aby spoľahlivo plnili funkciu odvedenia zvýšených prietokov,
- u) vylúčiť vypúšťanie čistiarenskeho kalu a obsahu žump do povrchových vôd a podzemných vôd.
- v) rešpektovať brehové porasty pozdĺž vodných tokov ako významný prirodzený stabilizačný prvok toku, ktorý plní okrem vodohospodárskej aj ekologickú funkciu.

I) 2.5 Ochranné pásma:

- vodovodu a kanalizácie v šírke min. 1,8m (do DN500) a min.3,0m (od DN500) od osi potrubia na obe strany VV a VK v zmysle Zákona č.442/2002 Z.z. o verejných vodovodoch a kanalizáciách §19 odst.2. Existujúce vodovodné potrubia musia aj naďalej ostať prístupné pre veľké mechanizmy v prípade opráv a údržby.

I) 3. Zásobovanie elektrickou energiou

Širšie vzťahy

Katastrálnym územím obce Ovčiarsko prechádza VVN 2x110 kV nadzemné elektrické vedenie z transformovne v Hornom Hričove do transformovne v Lietavskej Lúčke, ktoré prevádzkuje Slovenská elektrizačná prenosová sústava, a.s. v zmysle zákona č. 251/20012 Z.z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Riešené územie

Potrebu elektrickej energie pre obec zabezpečuje VN linky 22 kV vedená do obce z priestoru Bitarovej. Na uvedené vedenie je napojená jedna stožiarová trafostanica s transformátorom o výkone 250 kV. Na VN odbočku sú napojené ďalšie dve stožiarové trafostanice, ktoré súčasne slúžia pre budovaný diaľničný cestný tunel.

Sekundárny NN rozvod je vedený vzdušnou sieťou po betónových stĺpoch, na ktorých je súčasne umiestnené aj verejné osvetlenie.

Súčasný spôsob zásobovania obce elektrickou energiou ako aj transformačná stanica pre súčasné odbery elektriny sú výkonovo postačujúce. Ich eventuálne rozšírenie bude podmienené výstavbou ďalších bytových jednotiek v navrhovaných lokalitách.

Transformačné stanice

Odberatelia elektrickej energie sú zásobovaní z troch trafostaníc. (T – tunel, T1 – stred obce, T2- Zásečie). Výkony trafostaníc Stredoslovenská distribučná, a.s. neposkytla.

Návrh

Zásobovanie obce Ovčiarsko po 22 kV vedení je v súčasnosti vyhovujúce. Predpokladaná nová zástavba bude vyžadovať zvýšenie výkonu existujúcich trafostaníc a doplnenie nových. Nové trafostanice sú navrhnuté ako kioskové do kapacity 630 kVA. Návrh umiestnenia nových trafostaníc vychádzal z podmienky aby NN vývody z trafostanice nepresahovali dĺžku 450 m.

Prípojky k trafostaniciam v zastavanej časti obce navrhujeme realizovať ako zemné káblové. Pre budúcu novú výstavbu navrhujeme NN sieť realizovať káblami v zemi s prepojením na príľahlé susedné NN rozvody z dôvodu zabezpečenia spoľahlivosti a plynulosti dodávky elektrickej energie. V zastavanom území navrhujeme aj postupnú výmenu vzdušných NN a VN vedení za káblové.

Pre nápočet elektrického príkonu pre boli použité tieto merné ukazovatele:

merné ukazovatele :

bývanie v rodinných domoch	3,5 kW/RD
rekreácia, chata, chalupa	2,5 kW/chata
občianska vybavenosť - cca 5% z potreby bytov)	
výroba, priemysel	cca 200 kW/ha

Vzhľadom na zanedbateľný počet bytov v bytových domoch vo výpočte aplikujeme potreby energie ako pre byty v rodinných domoch.

Nápočet elektrického príkonu pre potreby obce Ovčiarsko v roku 2040

Druh spotreby	Počet MJ	merný ukazovateľ	kW
Bývanie - súčasný stav + návrh do roku 2040	333	3,5	1165,5
Občianska vybavenosť - súčasný stav + návrh do roku 2040 (5% z potreby bytov)	16	3,5	56,0
Výroba - súčasný stav + návrh do roku 2040 (ha)	5,7	200	1140,0
Rekreácia súčasný stav + návrh do roku 2040	25	2,5	62,5
Spolu			2424,0
Sudobosť 0,8			1939,2

Poznámka: Potreba výroby je iba odhad a môže sa líšiť od skutočnej požiadavky na odberný výkon.

Potreba elektrického príkonu pre rozvojové územia (výpočet vyjadruje potenciál plôch graficky zobrazených vo výkresovej časti ÚPN-O Ovčiarsko)

Lokalita	byty	chaty	výroba	kW	Sudobosť 0,8	zásobovanie
Zásečie	10	10	0	60	48	Navrhovaná T4 (160 kVA)
Kľuky	18	0	0	63	50,4	Navrhovaná T4 (160 kVA)
Predevsie	13	0	0	45,5	36,4	Existujúca T1
Prúty	27	0	3,9	874,5	699,6	Existujúca T-tunel
Lány	24	0	0	84	67,2	Navrhovaná T5 (160 kVA)
Slatiny	18	0	0	63	50,4	Navrhovaná T5 (160 kVA)
Hriadky	3	0	0	10,5	8,4	Existujúca T1
Záhumnie I.	17	0	0	59,5	47,6	Navrhovaná T6 (100 kVA)
Záhumnie II.	6	0	0	21	16,8	Existujúca T2
Podháje	24	0	0	84	67,2	Navrhovaná T3 (100 kVA)
Spolu	160	10	3,9	1365	1092	

Poznámka: Na základe predchádzajúcej tabuľky a vyplývajúcej zvýšenej potreby elektrickej energie sa dajú pre zásobovanie elektrickou energiou využiť aj existujúce trafostanice. Návrh umiestnenia nových trafostaníc vychádzal z podmienky aby NN vývody z trafostanice nepresahovali dĺžku 450 m. Výkon trafostaníc je orientačný a akékoľvek úpravy výkonov a umiestnenia sú plne v kompetencii správcu distribučnej siete.

VN vedenia

Pri realizácii stavieb je potrebné dodržať ochranné pásmo existujúcich VN vzdušných a podzemných vedení v zmysle zákona č. 251/2012 Z.z.. VN prípojky k trafostaniciam v zastavanej časti obce navrhujeme realizovať ako zemné káblové.

Transformačné stanice

Odberatelia elektrickej energie budú aj naďalej zásobovaní z existujúcich trafostaníc. Výkony trafostaníc budú postupne v priebehu postupu výstavby prehodnocované a aktualizované. V prípade potreby bude výkon zvýšený, aby bola zabezpečená požadovaná úroveň zásobovania elektrickou energiou. Do systému zásobovania vstupujú aj individuálni výrobcovia elektriny (fotovoltaické zariadenia na rodinných domoch) z radov občanov, čo môže ovplyvniť v budúcnosti aj potreby elektrickej energie.

Navrhovaný plošný rozvoj obce do roku 2040 si vyžiada zvýšenie potreby elektrickej energie a výstavbu nových kioskových trafostaníc T-3 100kVA, T4 160kVA, T5 160 kVA, T6 100kVA. Ich umiestnenie je navrhnuté tak, aby NN vývody z trafostanice nepresahovali dĺžku 450 m. V grafickej časti výkresu č.5 Výkres riešenia verejného technického vybavenia územia - zásobovanie energiami je znázornený dosah vývodov NN z trafostaníc.

Sekundárna sieť

Sekundárna sieť obce vyhovuje pre potreby zásobovania obce do roku 2040, ale v rámci modernizácie obytného prostredia navrhujeme NN vedenia postupne nahrádzať za zemné káblové zokruhované z dôvodu zabezpečenia spoľahlivosti a plynulosti dodávky elektrickej energie. Pri výstavbe iných zemných inžinierskych sietí dodržať ochranné pásmo od zemného káblového vedenia a manipulačný priestor od podporných bodov 1 m a neporušenie ich stability. Elektromerové rozvádzače plánovanej zástavby je nutné realizovať na verejne prístupnom mieste.

Ochranné pásma

Ochranné pásmo vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia je vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie od krajného vodiča. Vzdialenosť oboch rovín od krajných vodičov je pri napätí:

od 1 kV do 35 kV vrátane:

- pre vodiče bez izolácie 10 m; v súvislých lesných priesekoch 7 m,
- pre vodiče so základnou izoláciou 4 m; v súvislých lesných priesekoch 2 m,
- pre zavesené káblové vedenie 1 m,

od 35 kV do 110 kV vrátane 15 m

V ochrannom pásme vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia a pod elektrickým vedením je zakázané:

- zriaďovať stavby, konštrukcie, skládky,
- vysádzať a pestovať trvalé porasty s výškou presahujúcou 3 m,
- vysádzať a pestovať trvalé porasty s výškou presahujúcou 3 m vo vzdialenosti do 2 m od krajného vodiča vzdušného vedenia s jednoduchou izoláciou,
- uskladňovať ľahko horľavé alebo výbušné látky,
- vykonávať činnosti ohrozujúce bezpečnosť osôb a majetku,
- vykonávať činnosti ohrozujúce elektrické vedenie a bezpečnosť a spoľahlivosť prevádzky sústavy.

I) 4. Zásobovanie plynom

V katastrálnom území obce sa v súčasnosti nachádza distribučná sieť prevádzkovaná SPP-D. VTL s maximálnym prevádzkovým tlakom /OP do 2,5 MPa/, STL1 distribučná sieť s maximálnym prevádzkovým tlakom /OP do 100 kPa/. Obec Ovčiarsko je zásobovaná zemným plynom z VTL plynovodu PL Dolný Hričov – Hôrky 1 DN 300 PN25 /OP do 2,5 MPa/. Prívod zemného plynu do regulačnej stanice je zabezpečený cez VTL pripojovací plynovod PR Ovčiarsko DN100 PN 25 /OP do 2,5 MPa/.

Distribučná sieť v obci Ovčiarsko je budovaná z materiálu oceľ, PE. Zdrojom zásobovania obce zemným je regulačná stanica RS Ovčiarsko 2,5 MPa/100 kPa, výkon 2000 m³/h. Z RS Ovčiarsko sú zásobované zemným plynom obce Brezany, Bitarová a Ovčiarsko.

V obci Ovčiarsko je zrealizovaná celoplošná plynifikácia. Plyn ako vykurovacie médium využíva cca 147 bytov, čo predstavuje 70,00%, byty vykurované plynom 134 čo predstavuje 63,89%. Celé zastavané územie je zásobované plynom s pretlakom 0,1 MPa. Miestne distribučné plynovody sú budované z ocele a polyetylénu.

Jednotlivé nehnuteľnosti sú na distribučný plynovod napojené pomocou pripojovacieho plynovodu (plynovodnej prípojky). Tento je spravidla ukončený skrinkou merania a regulácie (MaR), kde je umiestnený hlavný uzáver plynu (HUP), regulátor a plynomer. Skrinka je osadená na hranici parcely odberateľa tak, aby bol k nej prístup z verejnej parcely pre účely údržby, resp. odčítania plynomerov.

Distribučné plynovody v území sú v správe a vlastníctve SPP-distribúcia a.s., Bratislava. Plánované zámery na SPP - Distribúcia neboli evidované žiadne. Príslušná výkresová dokumentácia je spracovaná na základe podkladov od správcu siete - SPP-d.

Návrh zásobovanie plynom

Existujúca plynovodná sieť je rozsahom dostatočná pre existujúce rodinné domy a objekty občianskej vybavenosti. Územný plán navrhuje rozšírenie plynovodov do navrhovaných rozvojových lokalít. Vzhľadom na súčasný vývoj energetiky v oblasti zásobovania plynom uvažuje sa, že v roku 2040 bude asi 80 % obývaných domov zásobovaných plynom (súčasnosť 70%, na vykurovanie 63,89%). Občiansku vybavenosť navrhujeme vykurovať plynom (100%) a výrobné haly navrhujeme použitie plynu iba na vykurovanie.

Zemný plyn sa navrhuje na vykurovanie, prípravu teplej úžitkovej vody a na varenie.

Základné údaje pre nápočet potreby plynu:

- hodinová potreba plynu pre 1 RD je 1,6 m³
- ročná spotreba plynu pre 1 RD je cca 2425 m³
- pre súčasnú a navrhovanú občiansku vybavenosť cca 5% z potreby bytov,
- hodinová potreba plynu pre výrobu 20 - 40 m³/ha/hod
- ročná spotreba plynu pre výrobu 20 000 m³/ha

Vzhľadom na zanedbateľný počet bytov v bytových domoch vo výpočte aplikujeme potreby energie ako pre byty v rodinných domoch.

Výpočet potreby plynu pre obdobie do roku 2040 (počet všetkých bytov 333)

Druh spotreby	Počet bytov	merné jednotky zásobované plynom	hodinová potreba plynu m ³ /h	ročná spotreba plynu v m ³
Bývanie - súčasný stav + návrh do roku 2040	333	266	425,6	645050
Občianska vybavenosť - súčasný stav + návrh do roku 2040 (5% z potreby RD)	16	16	25,6	38800
Výroba - stav + návrh do roku 2040	-	5,7	228	114000
Spolu			679,2	797850

Poznámka: Potreba výroby je iba odhad a môže sa líšiť od skutočnej požiadavky na odberný výkon. Rekreačné objekty nie uvažované na zásobované plynom, preto nie sú súčasťou výpočtu.

Potreba plynu pre rozvojové územia (výpočet vyjadruje potenciál plôch graficky zobrazených vo výkresovej časti ÚPN-O Ovčiarско)

Lokalita	byty	výroba	hodinová potreba plynu m ³ /h	ročná spotreba plynu v m ³
Zásečie	10	0	16	24250
Kľuky	18	0	28,8	43650
Predevsie	13	0	20,8	31525
Prúty	27	3,9	199,2	143475
Lány	24	0	38,4	58200
Slatiny	18	0	28,8	43650
Hriadky	3	0	4,8	7275
Záhumnie I.	17	0	27,2	41225
Záhumnie II.	6	0	9,6	14550
Podháje	24	0	38,4	58200

Poznámka: Na základe predchádzajúcej tabuľky a vyplývajúcej zvýšenej potreby plynu sa dá predpokladať, že bude potrebné priebežne monitorovať skutočnú spotrebu plynu a v prípade potreby prehodnotiť kapacitu RS Ovčiarско.

Kapacita existujúcich plynárenských zariadení RS Ovčiarско s výkonom 2000 m³/h pre vypočítanú potrebu zemného plynu obce (679,2 m³/h) je na prvý pohľad postačujúca. Výpočet však nepočíta s nárastom spotreby v k.ú. Brezany a k.ú. Bitarová. Toto posúdenie je v kompetencii SPP-distribúcia a.s., Bratislava.

V prípade, že obec Ovčiarско nebude realizovať zásobovanie plynom naraz, ale postupne po jednotlivých lokalitách, predpokladáme, že SPP-distribúcia, a.s. vie zabezpečiť zásobovanie zemným plynom do kapacity existujúcej RS Ovčiarско a prepravnej kapacity STL1 distribučnej siete pri splnení technických a obchodných podmienok SPP-distribúcia, a.s., po prekročení bude potrebné realizovať zvýšenie výkonu existujúcej regulačnej stanice tak, aby boli splnené technické a obchodné podmienky SPP-distribúcia, a.s.

Ochranné pásma

Je to priestor v bezprostrednej blízkosti priameho plynovodu alebo plynárenského zariadenia vymedzený vodorovnou vzdialenosťou od osi priameho plynovodu alebo od pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia meraný kolmo na os plynovodu alebo na hranu pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia. Vzdialenosť na každú stranu od osi plynovodu alebo od pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia je:

- 4 m pre plynovod s menovitou svetlosťou do 200 mm
- 8 m pre plynovod s menovitou svetlosťou od 201 do 500 mm,
- 1 m pre plynovod, ktorým sa rozvádza plyn na zastavanom území obce s prevádzkovaným tlakom nižším ako 0,4 MPa,
- 8 m pre technologické objekty

Bezpečnostné pásmo

Je to priestor vymedzený vodorovnou vzdialenosťou od osi plynovodu alebo od pôdorysu plynárenského zariadenia meraný kolmo na os alebo na pôdorys. Vzdialenosť na každú stranu od osi plynovodu alebo od pôdorysu plynárenského zariadenia je:

- 20 m pri plynovodoch s tlakom do 4 MPa s menovitou svetlosťou do 300 mm,
- 50 m pri regulačných staniach, filtračných staniach, armatúrnych uzloch,
- 10 m pri plynovodoch s tlakom nižším ako 0,4 MPa prevádzkovaných na voľnom priestranstve a na nezastavanom území,

- pri plynovodoch s tlakom nižším ako 0,4 MPa, ak sa nimi rozvádza plyn v súvislej zástavbe bezpečnostné pásmo určí prevádzkovateľ siete.
- v lokalitách, kde dochádza k styku plynárenskými sieťami bude potrebné stanoviť technické podmienky pre umiestnenie stavby v bezpečnostnom a ochrannom pásme plynárenského zariadenia v zmysle TPP 90601.

I) 5. Zásobovanie teplom

Obec Ovčiarsko má decentralizovaný systém zásobovania teplom. Ako vykurovacie médium sa používa prevažne zemný plyn a pevné palivá (uhlie, drevo), menej elektrina. Existujúce zdroje tepla v objektoch občianskej vybavenosti sú použiteľné len pre vlastnú potrebu objektov. Plyn ako vykurovacie médium využíva cca 134 bytov čo predstavuje 63,89%..

Riešené územie spadá do oblasti s vonkajšou výpočtovou teplotou - 18° C v zmysle STN 060210.

Zásobovanie obce teplom aj v návrhovom období do roku 2040 bude úplne decentralizované z objektových zdrojov tepla so spaľovaním zemného plynu a pevných palív. Predpokladáme, že plyn bude pokrývať 80% potreby energie na vykurovanie. Postupne bude potrebné vzhľadom na pripravované zmeny v EÚ počítať s náhradou zemného plynu za ine zdroje tepla. Zdroje musia spĺňať požiadavky na zníženie vypúšťaných škodlivín do ovzdušia.

Základné údaje o riešenom území :	počet RD (bytov) v roku 2040:	333
	merná potreba tepla na RD :	14 kW ; 80 GJ/rok
	rekreácia – chata:	7 kW/40 GJ/rok
	občianska vybavenosť	5% potreby bytov
	výroba	180 kWh/ha, 800 GJ rok/ha,

Výpočet potreby tepla pre obdobie do roku 2040 (počet všetkých bytov 333)

Druh spotreby	merná jednotka	kW	GJ/rok	Palivá
Bývanie - súčasný stav + návrh do roku 2040 (byty)	333	4662	26640	ZPN, PP,EE
Občianska vybavenosť - súčasný stav + návrh do roku 2040 (5% z potreby bytov)	16	224	1280	ZPN, PP,EE
Rekreácia (chaty, chalupy)	40	280	1600	PP
Výroba - stav + návrh do roku 2040 (ha)	5,7	1026	4560	ZPN, PP,EE
Spolu		6192	34080	

Návrh riešenia rok 2040

Zásobovanie obce Ovčiarsko teplom sa navrhuje ponechať decentralizovaným systémom z objektových zdrojov tepla občianskej vybavenosti, domových kotolní ústredného kúrenia a lokálnych zdrojov tepla využívajúcich dostupné druhy ekologických palív (zemný plyn, drevný odpad, tepelné čerpadlá).

V období do roku 2040 navrhujeme zamerať sa na znižovanie tepelných nárokov navrhovanej výstavby, využívanie slnečnej energie pre prípravu teplej vody a využitie netradičných zdrojov energií bez negatívnych dopadov na čistotu ovzdušia najmä v zimnom období.

Významnejší podiel zásobovania teplom z elektrickej energie nenavrhujeme z dôvodu zvýšených investícií na rozšírenie a dobudovanie energetických zariadení (trafostanice, rekonštrukcia NN siete). Nevylučujeme však, že tento stav do roku 2040 nenastane.

I) 6. Pošta a telekomunikácie

Pošta

Poštová prevádzka sa v obci Ovčiarsko nenachádza. Obyvatelia chodia na poštu v Hôrkach.

Telekomunikácie

Telekomunikačná káblová sieť v obci Ovčiarsko je dostatočné kapacitne vybudovaná a umožňuje zabezpečenie telefonizácie aj v návrhovom období, vrátane rozšírenia portfólia služieb o dátové služby určené hlavne pre podnikateľský segment.

Riešené územie je vyhovujúco pokryté rádiovou sieťou mobilných operátorov a signálom základných TV programov. V území je dostupný internet z pevnej telekomunikačnej siete a bezdrôtový W- F

Riešeným územím prechádza trasa prípojného optického kábla na smere Žilina – Ovčiarsko – Považská Bystrica.

Obec Ovčiarsko podľa súčasnej štruktúry ST a.s. patrí do Regionálneho centra sieťovej infraštruktúry Žilina (RCSI ZA) s telekomunikačnou príslušnosťou v sekundárnej oblasti Žilina, kde v celom telekomunikačnom obvode platí miestna telefónna prevádzka. V obci je zriadená digitálna ústredňa, ktorá je napojená diaľkovým káblom z hlavnej ústredne TTO Žilina. Rozvod z automatickej telefónnej ústredne je vykonaný káblovým vedením až po účastnícke rozvádzače, z ktorých sú linky vedené priamo k účastníkom buď zemným káblovým vedením alebo vzdušným vedením.

Stav je vyhovujúci pre obdobie do roku 2040. Pre rozvojové územia navrhujeme vytvoriť podmienky pre rozšírenie káblovej telekomunikačnej siete. Pre jej vedenie je vhodné využiť spoločnú výkopovú ryhu pre rozvody nízkeho napätia a verejného osvetlenia.

Ostatné slaboprúdové zariadenia

TV signál

Príjem televíznych programov je zabezpečený televíznymi vykryvačmi Straník a Krížava. Individuálny príjem televízneho signálu je riešený aj satelitnými anténami, internetovými linkami a optickými káblami. Stav je vyhovujúci pre obdobie do roku 2040.

Mobilná sieť

Služby mobilnej telefónnej siete sú v riešenom území zabezpečované operátormi ORANGE, Telekom a O2 s vysielacím zariadením na stožiaru situovanom v k.ú. Ovčiarsko. Pokrytie signálom mobilných operátorov je dostatočné.

Tento stav vyhovuje aj pre obdobie do roku 2040.

Miestny rozhlas

Sieť miestneho rozhlasu je riešená vzdušným rozvodom v súbehu s miestnymi komunikáciami. Signál miestneho rozhlasu je zabezpečený z rozhlasovej ústredne situovanej v objekte OÚ Ovčiarsko.

Pre rozvojové územia navrhujeme vytvoriť podmienky pre rozšírenie káblovej siete miestneho rozhlasu.

Internet

V riešenom území obce Ovčiarsko je umožnený prístup k využívaniu internetu, príjem signálu je zabezpečený pevnou telekomunikačnou sieťou Telekomu, sieťou mobilných operátorov a bezdrôtovou sieťou W-F.

I) 7. Civilná ochrana

Civilná ochrana rieši tieto okruhy:

- zabezpečenie ochrany obyvateľstva pred účinkami nebezpečných látok pri mimoriadnej udalosti spojené s ich únikom (vyhláška MV SR č. 533/2006 Z. z. o podrobnostiach o ochrane obyvateľstva pred účinkami nebezpečných látok v znení neskorších predpisov),
- zabezpečenie druhu a rozsahu stavebnotechnických požiadaviek zariadení civilnej ochrany zameraných na ochranu života, zdravia a majetku a technických podmienok zariadení na utváranie predpokladov na znižovanie rizík a následkov mimoriadnej situácie a v čase vojny a vojnového stavu (vyhláška MV SR č. 532/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a o technických podmienkach zariadení civilnej ochrany v znení neskorších predpisov),
- zabezpečenie materiálom civilnej ochrany a humanitárnej pomoci (vyhláška MV SR č. 314/1998 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečovanie hospodárenia s materiálom civilnej ochrany v znení neskorších predpisov),
- zabezpečenie technických a prevádzkových podmienok informačného systému civilnej ochrany (vyhláška MV SR č. 388/2006 Z.z. o podrobnostiach na zabezpečovanie technických a prevádzkových podmienok informačného systému civilnej ochrany v znení neskorších predpisov).

- Zabezpečenie ochrany obyvateľstva pred účinkami prielomovej vlny prostredníctvom evakuácie v prípade porušenia hrádze vodného diela (vyhláška MV SR č. 328/2012 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o evakuácii).
1. V riešenom k. ú. Ovčiarsko sa nenachádza stacionárny podnik či zariadenie používajúce vo výrobnom procese nebezpečné látky, ktorých únik by mohol ohroziť zdravie obyvateľov obce.
 2. Podľa § 4 ods. (3) zariadenia civilnej ochrany zameraných na ochranu života, zdravia a majetku v čase vojny a vojnového stavu ako jednoduché úkryty budované svojpomocou je potrebné budovať:
 - a) v budovách zabezpečujúcich úkrytie pre najpočetnejšiu zmenu zamestnancov a pre osoby prevzaté do starostlivosti,
 - b) v budovách poskytujúcich služby obyvateľstvu, najmä v nemocniciach, hoteloch, ubytovniach, internátoch, všetkých typov škôl, bankách, divadlách, kinách, poisťovniach, telovýchovných objektoch, zabezpečujúcich úkrytie podľa prevádzkovej a ubytovacej kapacity pre personál a osoby prevzaté do starostlivosti,
 - c) v hypermarketoch a polyfunkčných domoch podľa projektovanej kapacity návštevnosti pre personál a osoby prevzaté do starostlivosti,
 - e) v bytových budovách pre navrhovaný počet osôb.
 Obvodové konštrukcie jednoduchých úkrytov budovaných svojpomocou musia dosahovať minimálny predpísaný ochranný súčiniteľ stavby - koeficient $K_o = 50$.
 3. V súvislosti s rastom počtu obyvateľov zabezpečí obec Ovčiarsko pre obyvateľov obce doplnenie materiálu CO do skladov CO.
 4. V obci Ovčiarsko je na obecnom úrade inštalovaná siréna s dosahom (1500 m) skoro celé zastavané územie katastra Ovčiarsko. Z dôvodu zabezpečenia počuteľnosti vyrozumienia potencionálne ohrozených obyvateľov obce vznikom mimoriadnych udalostí bude potrebné rozšíriť obecný rozhlas do navrhovaných rozvojových plôch bývania.
 V ďalších stupňoch dokumentácie rešpektovať ustanovenia vyhlášky MV SR č. 388/2006 Z.z. o podrobnostiach na zabezpečovanie technických a prevádzkových podmienok informačného systému civilnej ochrany v znení neskorších predpisov.

Z hľadiska ďalších požiadaviek civilnej ochrany dodržiavať nasledovné regulatívy:

- nepovoliť novú výstavbu do územia ohrozeného 50 ročnou resp. 100 ročnou vodou z miestnych tokov, alebo realizovať dostatočné opatrenia na ochranu nehnuteľností pred Q_{100} .
- novú výstavbu do zosuvného územia umiestniť iba za predpokladu zabezpečenia územia proti zosuvom a vykonania geologického prieskumu,
- individuálnu a hromadnú bytovú výstavbu umiestňovať mimo územia určeného na výstavbu a prevádzkovanie priemyselných zón,
- zabezpečiť v obci spôsob a rozsah úkrytia obyvateľstva obce podľa § 4 Vyhlášky MV SR č. 532/2006 Z.z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a o technických podmienkach zariadení civilnej ochrany a § 15 ods. 1 písm. e) Zákona NR SR č. 42/1994 Z.z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov, v prípade bytovej výstavby bude rozsah povinnej výstavby zariadení CO riešený budovaním ochranných stavieb v jednoduchých úkrytoch budovaných svojpomocou,
- zabezpečiť v obci spôsob a rozsah úkrytia zamestnancov a osôb prevzatých do starostlivosti právnických a fyzických osôb riešiť podľa § 4 ods. 4 Vyhlášky MV SR č. 532/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a o technických podmienkach zariadení civilnej ochrany a § 16 ods. 1 písm. h) - (ohrozovateľ) resp. § 16, ods. 2 písm. h) - (iné PaF osoby) Zákona NR SR č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov.

m) Koncepcia starostlivosti o životné prostredie

m.1) Ochrana ovzdušia

Ochrana ovzdušia upravuje zákon č. 146/2023 Z. z. o ochrane ovzdušia a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len "zákon o ochrane ovzdušia") a jeho vykonávacie predpisy

Kvalita ovzdušia v riešenom území je dobrá. Je ovplyvňovaná malými zdrojmi znečisťovania ovzdušia nachádzajúcimi sa priamo v riešenom území najmä počas vykurovacieho obdobia. Na stave

kvality ovzdušia sa podieľa aj automobilová doprava a vplyv imisí zo vzdialených zdrojov. Územie je bez veľkých a stredných zdrojov znečistenia ovzdušia.

V riešenom území do roku 2040 navrhujeme neuvažovať s budovaním energetických zdrojov s potenciálnym rizikom znečisťovania ovzdušia. Pre vykurovanie navrhujeme naďalej uvažovať s využitím zemného plynu a zvýšením jeho podielu, prípadne podielu iných čistých energií. Všetky existujúce a navrhované cesty v zastavanom území je potrebné realizovať so spevneným, bezprašným povrchom a v rámci obce neumiestňovať také prevádzky, ktoré by prašnosťou a produkciou škodlivých látok mohli nevhodne ovplyvniť kvalitu ovzdušia v obytnom území. Pre zníženie vplyvu emisnej záťaže z dopravy realizovať výsadbu zelene pozdĺž ciest vo dvoch úrovniach – kríková zeleň a vysoké stromy. Výsadba musí rešpektovať bezpečnosť dopravy po cestách (rozhľadové trojuholníky, nesmie prekryvať dopravné značky a znižovať viditeľnosť plôch osvetlených verejným osvetlením v miestach prechodov chodcov)

m.2) Ochrana povrchových a podzemných vôd

Základným právnym dokumentom v oblasti vody je zákon č. 364/2004 Z.z. o vodách a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon). Tento zákon vytvára podmienky na :

- všestrannú ochranu vôd vrátane vodných ekosystémov a od vôd priamo závislých ekosystémov v krajine,
- zachovanie alebo na zlepšenie stavu vôd,
- účelné, hospodárne a trvalo udržateľné využívanie vôd,
- manažment povodí a zlepšenie kvality životného prostredia a jeho zložiek,
- znižovanie nepriaznivých účinkov povodní a sucha,
- zabezpečenie funkcií vodných tokov,
- bezpečnosť vodných stavieb.

Tento zákon upravuje práva a povinnosti fyzických a právnických osôb k vodám a nehnuteľnostiam, ktoré s nimi súvisia, pri ochrane, účelnom a hospodárnom využívaní, oprávnenia a povinnosti orgánov štátnej vodnej správy a zodpovednosť za porušenie povinností podľa tohto zákona.

Systém územnej ochrany vôd pozostáva z troch druhov ochrany:

Všeobecná ochrana vôd a vodných zdrojov platí podľa zákona č. 364/2004 Z.z.(vodný zákon) z 13.5.2004 v plnom rozsahu pre celé územie SR bez výnimky.

Regionálna - širšia ochrana vôd sa uskutočňuje formou chránených vodohospodárskych oblastí - CHVO (používa sa aj termín chránené oblasti prirodzenej akumulácie vôd), ako aj formou významných vodohospodárskych oblastí. Znamená to, že v určitých vodohospodársky významných územiach môžu vodohospodárske orgány upraviť alebo zakázať činnosti, ktoré by mohli ohroziť vodohospodárske záujmy. Táto ochrana vyplýva okrem iného zo zákona o vodách a realizuje sa nariadením vlády Nariadením vlády Slovenskej republiky podľa § 19 zákona č.527 z 20. decembra 2023, ktorým sa ustanovili hranice chránených oblastí prirodzenej akumulácie vôd a zákonom 305/2018 o chránených oblastiach prirodzenej akumulácie vôd a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 517/2022 Z. z..

Sprísnená špeciálna ochrana vyplýva zo spomínaného zákona o vodách a realizuje sa jednak formou pásiem hygienickej ochrany, ako aj stanovením vodárenských tokov a ich povodí v zmysle Vyhlášky MP SR č. 211/2005 Z.z., ktorou sa ustanovuje zoznam vodohospodársky významných vodných tokov a vodárenských vodných tokov.

Chránené vodohospodárske oblasti

V zmysle vodného zákona územie, ktoré svojimi prírodnými podmienkami tvorí významnú prirodzenú akumuláciu vôd, vláda môže vyhlásiť za chránenú vodohospodársku oblasť (ďalej CHVO). V chránenej vodohospodárskej oblasti možno plánovať a vykonávať činnosť len ak sa zabezpečí všestranná ochrana povrchových a podzemných vôd a ochrana podmienok ich tvorby, výskytu, prirodzenej akumulácie vôd a obnovy ich zásobovania. Činnosti, ktorých vykonávanie je v CHVO zakázané stanovuje zákon o vodách.

Riešené územie sa nenachádza v žiadnej CHVO definovanej Nariadením vlády Slovenskej republiky podľa § 19 zákona č.527 z 20. decembra 2023, ktorým sa ustanovili hranice chránených oblastí prirodzenej akumulácie vôd a zákonom 305/2018 o chránených oblastiach prirodzenej akumulácie vôd a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 517/2022 Z. z..

Ochranné pásma vodárenských zdrojov

V zmysle zákona č. 364/2004 Z.z. z 13.5.2004 (vodný zákon) na ochranu výdatnosti, kvality a zdravotnej bezchybnosti vody vodárenských zdrojov, ktoré sa využívajú, orgán štátnej vodnej

správy určí ochranné pásma (OP) na základe posudku orgánu na ochranu zdravia (Zákon NR SR č. 272/1994 Z.z. v znení neskorších predpisov). OP sa člení na OP I. stupňa (predstavujú nepravidelné oplotené štvoruholníky), slúžia na ochranu územia pred negatívnym ovplyvnením alebo ohrozením vodárenského zdroja v jeho bezprostrednej blízkosti a na ochranu zariadenia pred jeho poškodením.

OP II. stupňa je delené na vnútornú a vonkajšiu časť. Určuje sa na ochranu množstva, kvality a zdravotnej bezchybnosti podzemných vôd v ich infiltračnej oblasti.

Do k. ú. Ovčiarско nezasahujú žiadne ochranné pásma vodárenských zdrojov.

Vodohospodársky významné vodné toky

V povodí vodárenských tokov a vodohospodársky významných tokov platí sprísnená špeciálna ochrana. Na akúkoľvek činnosť je potrebný súhlas príslušného vodohospodárskeho orgánu. Toto opatrenie má zabezpečiť, že sa akákoľvek činnosť vykoná tak, aby nemala negatívne dôsledky na kvalitu ani na kvantitu vody vo vodárenských tokoch a ich povodiach.

V riešenom území sa vodohospodársky významné toky ani vodárenské toky nenachádzajú.

Ochranné pásma, vyhlásené na ochranu prírodných zdrojov minerálnych a stolových vôd

Ochranné pásma zdrojov minerálnych stolových vôd vyhlasuje všeobecne záväzným predpisom Ministerstvo zdravotníctva na základe § 26 zákona č. 538/2005 o prírodných liečivých vodách, prírodných liečebných kúpeľoch, kúpeľných miestach a prírodných minerálnych vodách.

Takéto vody ani ochranné pásma sa v riešenom území nenachádzajú.

Citlivé oblasti

Za citlivé oblasti v zmysle vodného zákona sú považované vodné útvary povrchových vôd, v ktorých dochádza alebo môže dôjsť v dôsledku zvýšenej koncentrácie živín k nežiadúcemu stavu kvality vôd, ktoré sú využívané ako vodárenské zdroje alebo sa môžu využívať ako vodárenské zdroje, ako aj tie, ktoré si vyžadujú v záujme zvýšenej ochrany vôd vyšší stupeň čistenia vypúšťaných odpadových vôd.

V zmysle v §1 nariadenia vlády č. 174/2017 Z. z. sa za citlivé oblasti podľa § 33 vodného zákona ustanovujú vodné útvary povrchových vôd na území Slovenskej republiky, teda celé územie k.ú. Ovčiarско patrí k citlivým oblastiam.

Zraniteľné oblasti

Zraniteľné oblasti sú v zmysle vodného zákona poľnohospodársky využívané územia, z ktorých zrážkové vody odtekajú do povrchových vôd alebo vsakujú do podzemných vôd, v ktorých je koncentrácia dusičnanov vyššia ako 50 mg.l/1, alebo sa môže v blízkej budúcnosti prekročiť. Hospodárenie sa riadi podľa podmienok hospodárenia na poľnohospodárskej pôde v súlade so Smernicou Rady 91(676)EC o ochrane vodných zdrojov pred znečistením dusičnanmi pochádzajúcimi z poľnohospodárstva.

Katastrálne územie obce Ovčiarско nie je zaradené medzi zraniteľné oblasti.

Zdroje znečisťovania povrchových a podzemných vôd

V riešenom území nie sú evidované významné zdroje znečisťovania podzemných a povrchových vôd. Kvalitu podzemných a povrchových vôd do veľkej miery ovplyvňuje skutočnosť, že obec nemá vybudovanú splaškovú kanalizáciu.

Kvalita podzemných ani povrchových vôd v riešenom území nie je známa a nie je sledovaná ani v širšej oblasti.

Návrh opatrení na udržanie dobrého stavu vôd

Z hľadiska starostlivosti o životné prostredie, ochranu vodných pomerov a vodárenských zdrojov sú navrhované nasledujúce opatrenia :

1. rešpektovať ustanovenia zákona o vodách č. 364/2004 Z.z. v znení platných predpisov, zákon č.7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami v znení platných predpisov a príslušné platné normy STN 75 2102 „Úpravy riek a potokov" a pod.
2. rešpektovať ciele a opatrenia vodnej politiky zadefinované v strategickom dokumente „Koncepcia vodnej politiky Slovenskej republiky do roku 2030 s výhľadom do roku 2050", ktorý bol spracovaný v roku 2022 Ministerstvom životného prostredia Slovenskej republiky.
3. v zmysle § 49 zákona o vodách č. 364/2004 Z.z. v znení platných predpisov a vykonávacej normy STN 75 2102 rešpektovať a zachovať ochranné pásmo miestnych potokov v šírke min. 4 m od brehovej čiary obojstranne.
4. všetkými dostupnými prostriedkami zabrániť znečisťovaniu povrchových a podzemných vôd splaškovými vodami a komunálnym odpadom
5. revitalizovať korytá a brehy miestnych potokov

6. likvidáciu odpadových vôd zabezpečiť vybudovaním verejnej kanalizácie na existujúcich a navrhovaných rozvojových plochách
7. v rámci odvádzania dažďových vôd realizovať opatrenia na zadržanie povrchového odtoku v území tak, aby odtok z daného územia do recipientu nebol zvýšený voči stavu pred realizáciou navrhovanej zástavby a aby nebola zhoršená kvalita vody v recipiente (retencia dažďovej vody a jej využitie v území, prečistenie, infiltrácia dažďových vôd a pod.)
8. ochranné pásma vodných tokov ponechať bez trvalého oplatenia, nie je prípustná orba, stavanie objektov, zmena reliéfu ťažbou, navážkami. manipulácia s látkami škodiacimi vodám, výstavba súbežných inžinierskych sietí.
9. Osadenie stavieb, oplatenie samotného pozemku, resp. akékoľvek stavebné objekty v dotyku s vodným tokom umiestňovať za hranicou ochranného pásma vodného toku.
10. Zachovať prístup mechanizácie správcu vodného toku k pobrežným pozemkom z hľadiska realizácie opráv, údržby a povodňovej aktivity.
11. Pri výkone správy vodného toku a správy vodných stavieb alebo zariadení (zákon o vodách č. 364/2004 Z.z. v znení platných predpisov) môže správca vodného toku užívať pobrežné pozemky. Pobrežnými pozemkami v závislosti od druhu opevnenia brehu a druhu vegetácie pri vodohospodársky významnom vodnom toku sú pozemky do 10 m od brehovej čiary a pri drobných vodných tokoch do 5 m od brehovej čiary: pri ochrannej hrádzi vodného toku do 10 m od vzdušnej a návodnej päty hrádze.
12. Na pobrežných pozemkoch neumiestňovať hnojiská, stavby, objekty alebo zariadenia, ktoré obsahujú škodlivé látky a nevykonávať činnosti, ktoré by mohli ohroziť kvalitu vody a zhoršiť odtok povrchových vôd. ,
13. Rešpektovať hranice pozemkov vo vlastníctve Slovenskej republiky v správe Slovenského vodohospodárskeho podniku, š.p, Bratislava, nezasahovať do pozemkov správcu vodných tokov a na týchto pozemkoch neumiestňovať žiadne objekty.

m.3) Ochrana pôdy

V riešenom území sa nachádza 277 ha poľnohospodárskej pôdy, z toho 76 ha ornej pôdy, 186 ha TTP a 14 ha záhrad. Lesné pozemky majú celkovú výmeru 174 ha a boli začlenené do LHC Dubeň. Lesy na riešenom území sú zaradené medzi hospodárske lesy.

V katastrálnom území obce boli v zmysle Nariadenia vlády č. 58/2013 Z. z. Slovenskej republiky o odvodoch za odňatie a neoprávnený záber poľnohospodárskej pôdy vyčlenené najkvalitnejšie pôdy s kódom bonitovanej pôdnoekologickej jednotky 0711002, 0769212, 0769412, 0811002, 0869412. Aktualizáciou uvedeného Nariadenia vlády SR č. 58/2013 z 13. marca 2013 bol s účinnosťou od 1.6.2025 zrušený zoznam najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôdy uvedenej v prílohe č.2.

Legislatívnu ochranu pôdy zabezpečuje zákon č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia.

Pre ochranu pôdy je primárne dôležitá starostlivosť o jej čistotu od cudzorodých látok, (plasty, ropné látky, chemické postreky a pod.), ekologické obhospodarovanie, kultivácia a v neposlednom rade jej zachovanie v dobrom stave pre ďalšie generácie.

Zásady ochrany poľnohospodárskej pôdy:

- chránenú poľnohospodársku pôdu zastavovať len v nevyhnutných a odôvodnených prípadoch
- prednostne využívať na zástavbu pozemky v zastavanom území obce, pozemky okolo vybudovaných inžinierskych sietí a pozemky v prielukách existujúcej zástavby
- nenarušovať organizáciu obhospodarovania poľnohospodárskej pôdy, neobmedzovať prístupnosť a obrábatelnosť pozemkov, bezdôvodne drobiť pozemky, zachovať prístup na menej prístupné hony, v prípade potreby budovať účelové poľné cesty
- dodržiavať zásady ochrany lesných pozemkov a všeobecné záujmy lesného hospodárstva bez záberov a trieštenia lesných pozemkov a zabezpečením prístupu k lesným porastom
- rešpektovať platný PSOL pre LHC Dubeň
- v prípade potreby ako vhodné pozemky pre náhradnú výsadbu za výrub drevín pri všetkých uskutočnených a plánovaných líniových stavbách ako aj iných aktivitách spojených s trvalým odlesnením využiť tie kde sú zistené aktívne, alebo potenciálne zosuvy území s prihliadnutím na fakt či ide o zosuv iba povrchový, alebo hĺbkový.

m.4) Odpadové hospodárstvo

V roku 2023 sa v obci Ovčiarsko vyprodukovalo 190,33 t odpadov. 87,08 t odpadov tvoril vyseparovaný odpad, čo predstavuje 45,75 % z celkového množstva. Zber komunálneho odpadu

zabezpečuje firma T+T. Komunálny odpad sa vyváža do Horného Hričova kde sa dotrieduje a následne sa rieši jeho zneškodnenie.

Na území obce je zavedený separovaný zber nasledovných zložiek komunálneho odpadu: sklo, papier, plasty, tetrapaky a kov. Biologický odpad sa zhodnocuje v domových a obecných kompostéroch.

Tvorba odpadov je silne závislá na životnej úrovni danej krajiny, regiónu či obce. Do budúcnosti sa nepredpokladá znižovanie celkového množstva odpadov. Predpokladáme však odklon od skládkovania odpadov smerom k zhodnocovaniu odpadov a to najmä k materiálovej recyklácii a zhodnocovaniu BIO odpadov.

Skládky odpadov

Štátny geologický ústav Dionýza Štúra eviduje v katastrálnom území obce Ovčiarsko 2 nelegálne skládky odpadov - opustené skládky bez prekrytia.

V oblasti nakladania s odpadmi do roku 2040 sa naďalej bude okrem separovaného zberu časť TKO a stavebných odpadov odvážať v pravidelných intervaloch na riadenú skládku mimo územia obce. Množstvo tohto odpadu by malo postupne klesať. Pri budovaní infraštruktúry odpadového hospodárstva je potrebné dbať na minimalizáciu negatívnych účinkov vzniku a nakladania s odpadmi na zdravie ľudí a životné prostredie a uplatňovať požiadavku najlepších dostupných techník (BAT) alebo najlepších environmentálnych postupov (BEP).

Primárne sa obec musí sústrediť na účinný systém triedeného zberu komunálnych odpadov, zvyšovať efektívnosť separovaného zberu a dosiahnutie zvýšenej recyklácie odpadov pre oblasť komunálneho odpadu v súlade s požiadavkami rámcovej smernice o odpadoch. Vybudovaním zberného dvora sa vytvoria materiálne a technické predpoklady na presadzovanie a podporu činností zameraných na predchádzanie a obmedzenie vzniku odpadov (čierné skládky). V riešenom území sa tým eliminuje riziko vytvárania čiernych skládok odpadov. Okrem toho sa vytvorí priestor pre postupnú sanáciu a rekultiváciu skládok odpadu a starých environmentálnych záťaží a kompostovanie biologicky rozložiteľného odpadu.

Proces nakladania s odpadmi musí rešpektovať stanoviská štátnej správy odpadového hospodárstva v zmysle zákona č. 180/2013 Z.z. a zákona NR SR č. 525/2003 Z.z. a musí byť v súlade s cieľmi Programu odpadového hospodárstva (POH) SR a POH Žilinského kraja. Najlepším spôsobom na poli problematiky odpadov je presadzovať a podporovať činnosti zamerané na predchádzanie a obmedzenie vzniku odpadov. Jednou činností z takých je osвета na školách, kde sa kladú základy environmentálneho správania sa jednotlivcov.

Úlohou obce do roku 2040 bude:

- zneškodňovanie odpadov na území obce Ovčiarsko realizovať v zmysle v platných znení Programu odpadového hospodárstva (POH) Žilinského samosprávneho kraja a POH Slovenskej republiky.
- pri nakladaní s odpadmi je nutné aplikovať ustanovenia zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a doplnení niektorých zákonov v platnom znení a vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 371/2015 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch v platnom znení,
- pri nakladaní s odpadmi aplikovať opatrenia zamerané na zníženie množstva zmesového komunálneho odpadu, na zvýšenie podielu triedených komunálnych odpadov a ich následné zhodnotenie, znižovanie množstva biologicky rozložiteľných odpadov ukladávaných na skládku odpadov, zvýšenie zhodnotenia komunálneho odpadu a zvýšenie informovanosti obyvateľov o triedenom zbere komunálnych odpadov
- prioritným cieľom odpadového hospodárstva musí byť predchádzanie vzniku odpadov, zvýšenie recyklácie odpadov a minimalizácia negatívnych dôsledkov nakladania s odpadmi na životné prostredie.
- biologicky rozložiteľný odpad z údržby verejnej zelene, parkov, záhrad, cintorínov kompostovať v navrhovanej kompostárni, biologicky rozložiteľný odpad zo súkromných záhrad rodinných domov kompostovať na vlastných pozemkoch
- eliminovať výskyt čiernych skládok pravidelným monitorovaním opustených území a v prípade zistenia zabezpečiť odstránenie odpadov s cieľom zamedziť poškodeniu životného prostredia.
- vytvoriť v obci v navrhovaných lokalitách nové miesta pre nádoby na separovaný odpad a vybudovať areál zberného dvora pre odovzdávanie oddelených zložiek komunálnych odpadov, pre drobný stavebný odpad a elektroodpad z domácností
- komunálny a stavebný odpad, ktorý nie je možné separovať naďalej pravidelne odvážať na zneškodnenie alebo na riadenú skládku mimo územia obce
- v riešenom území neuvažovať o vytváraní skládok odpadu
- zabezpečiť postupnú sanáciu a rekultiváciu skládok odpadu a starých environmentálnych záťaží

- pre recykláciu využívať zariadenie na a zneškodňovanie odpadu mimo k. ú. Ovčiarsko
- realizovať zberný dvor pre odovzdávanie oddelených zložiek komunálnych odpadov, pre drobný stavebný odpad, pre zhromažďovanie nebezpečných odpadov a elektroodpadov z domácnosti pri ceste III/2099

Skládky odpadov

Na území obce je evidovaná Pravdepodobná environmentálna záťaž ZA (003) / Dolný Hričov - Peklina, neriadená skládka TKO

m.5) Svahové deformácie

Štátny geologický ústav Dionýza Štúra eviduje v katastrálnom území Ovčiarsko eviduje 4 potenciálne svahové deformácie.

m.6) Radónové riziko

Podľa mapy „Prognóza radónového rizika“ uverejnenej v atlase krajiny Slovenskej republiky katastrálne územie Ovčiarsko spadá do oblasti nízkeho a stredného radónového rizika.

m.7) Hluk

Zdrojom hluku je doprava po ceste III/2099. Vzhľadom na dopravné zaťaženie cesty nie je prípustná hodnota 45 dB pre referenčný časový interval „noc“ pre obytné územie v dotyku s cestami III. triedy prekročená.

Pre ochranu pred účinkami nadmerného hluku navrhujeme neumožniť v obytnom a rekreačnom území, ani v jeho okolí budovanie prevádzok produkujúcich nadmerný hluk a vibrácie.(§ 22, ods. 2/zákona č.355/2007 Z. z.) a pri realizácii nových ciest, alebo rekonštrukcii starých je nutné postupovať v súlade s Vyhláškou MZ SR č.237/2009 Z. z., ktorou sa dopĺňa Vyhláška MZ SR č.549/2007 Z. z., ktorým sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí.

n) VYMEDZENIE PRIESKUMNÝCH ÚZEMÍ, CHRÁNENÝCH LOŽISKOVÝCH ÚZEMÍ A DOBÝVACÍCH PRIESTOROV

Na území obce Ovčiarsko sa nenachádzajú výhradné ložiská nerastných surovín s určeným dobývacím priestorom, výhradné ložiská nerastných surovín s určeným chráneným ložiskovým územím, ložiská nevyhradených nerastov, určené prieskumné územia pre vyhradené nerasty ani staré banské diela.

o) VYMEDZENIE PLÔCH VYŽADUJÚCICH ZVÝŠENÚ OCHRANU

ÚPN O Ovčiarsko vymedzuje tieto plochy vyžadujúce zvýšenú ochranu:

- biokoridory nadregionálneho významu,
- ekologicky významné segmenty krajiny
- mokrade
- registrované zosuvné územia,
- evidované skládky odpadov.

p) VYHODNOTENIE DÔSLEDKOV STAVEBNÝCH ZÁMEROV A INÝCH NÁVRHOV NA POĽNOHOSPODÁRSKEJ A LESNEJ PÔDE

Vyhodnotenie budúceho možného použitia poľnohospodárskej pôdy a lesných pozemkov je riešené na základe vyhlášky č. 508/2004 a zákona č. 220/2004 o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Pre spracovanie záberov pôdy boli použité podklady z Národného poľnohospodárskeho a potravinárskeho centra - Výskumný ústav pôdoznanectva a ochrany pôdy / Regionálne pracovisko Banská Bystrica.

p.1) Prírodné podmienky

Navrhované lokality v ÚPN O Ovčiarsko patria podľa kódu do klimatických regiónov :
 07 – mierne teplého, mierne vlhkého, s priemernou teplotou vzduchu v januári –2 až –5°C a s priemernou teplotou vzduchu za vegetačné obdobie 13-15°C.
 08 – mierne chladného, mierne vlhkého s priemernou teplotou vzduchu v januári -3 - -6°C a s priemernou teplotou vzduchu za vegetačné obdobie 12 - 14°C

Na dotknutých lokalitách sa vytvorili na pôdotvorných substrátoch tieto druhy pôdy:

- 11 - fluvizeme kultizemné, glejové, stredne ťažké, lokálne ľahké
- 69 - kambizeme kultizemné, pseudoglejové, zo zvetralín flyša, stredne ťažké
- 82 - kambizeme modálne, zo zvetralín flyša, na výrazných svahoch: 12–25°, stredne ťažké až ťažké
- 87 - rendziny kultizemné a rendziny kultizemné, kambizemné, stredne hlboké, zo zvetralín vápencov a dolomitov, stredne ťažké až ťažké, lokálne veľmi ťažké
- 92 - rendziny modálne, na výrazných svahoch: 12–25°, stredne ťažké až ťažké, lokálne veľmi ťažké

Dotknuté BPEJ sú zaradené do týchto kvalitatívnych skupín :

- 5 0769212, 0711002
- 7 0869412, 0769412, 0787413, 0787213
- 8 0892682, 0887442
- 9 0882672, 0792682, 0782672

p.2) Vyhodnotenie záberov poľnohospodárskej pôdy

Urbanistický návrh rieši rozvoj jednotlivých funkčných zložiek v lokalitách zdokumentovaných v tabuľkách . p.2.2 Prehľad stavebných a iných zámerov na poľnohospodárskej pôde.

Na základe prerokovania návrhu ÚPN-O Ovčiarsko zaslalo Národné poľnohospodárske a potravinárske centrum Výskumný ústav pôdoznanectva a ochrany pôdy / Regionálne pracovisko Banská Bystrica/ BPEJ v k.ú. Ovčiarsko aktualizované k 08/2025. Na základe tohto dokumentu bol prepracovaný výkres č. 6 Vyhodnotenie dôsledkov stavebných zámerov a iných zámerov na poľnohospodárskej pôde a lesných pozemkoch vrátane príslušnej textovej časti.

Celková výmera riešených lokalít v k.ú. Ovčiarsko kde sa predpokladá záber poľnohospodárskej pôdy je spolu **37,95** ha, z toho **11,11** ha je pravdepodobný záber poľnohospodárskej pôdy.

Tabuľka p.2.1 Prehľad riešených lokalít a ich funkčné zameranie

Označenie vo výkrese č. 6	Funkčné využitie	poznámka
1	Lokalita určená pre rozvoj rekreácie a bývania v rodinných domoch	-
2	Lokalita určená pre rozvoj bývania v rodinných domoch a rozšírenie cintorína	-
3	Lokalita určená pre rozvoj bývania v rodinných domoch	meliorácie
4	Lokalita určená pre rozvoj bývania v rodinných domoch, bytových domoch, výroby a technickej vybavenosti, športu	meliorácie
5, 6, 7, 8, 9, 10	Lokality určené pre rozvoj bývania v rodinných domoch, v lokalite č.7 aj doplnenia výroby	meliorácie lok. 6, 7, 8

Poznámka: V súvislosti s riešením povodňovej ochrany obce Ovčiarsko boli lokalizované predpokladané miesta umiestnenia retenčných nádrží. Nakoľko vytýpované miesta sa nachádzajú na pobrežných pozemkoch, ktoré neslúžia na plnohodnotné poľnohospodárske využitie a retenčné stavby majú minimálne zábery PP, pričom po odtečení prívalových vôd sa môžu pôdy naďalej užívať nie sú tieto lokality predmetom vyhodnotenia PP. Ich lokalizácia bude predmetom samostatného skúmania ich umiestnenia.

Poznámka: V súvislosti s riešením vychádzkových trás a osadenia odpočinkových plôch pre turistov sa jedná o zanedbateľné plochy poľnohospodárskych pozemkov do 50 m². Odpočinkové plochy môžu byť realizované aj na trávnom povrchu a nedôjde tak k záberu PP. Navrhované rozhládne budú mať pôdorysné rozmery max. 7x7 metra (osadené na pätkách 4x0,9/0,9) t.j. plocha do 50 m² a zväčša sú osadené na extenzívne využívané PP. Nie sú predmetom vyhodnotenia záberov.

Tabuľka p.2.2 Prehľad stavebných a iných zámerov na poľnohospodárskej pôde

Lokalita číslo	Kataster	Funkčné využitie	Výmera lokality celková v ha	Predpokladaná výmera poľnohospodárskej pôdy			Vykonané investičné zásahy v ha	Užívateľ poľnohosp. pôdy
				celkom v ha	z toho			
					kód/skupina BPEJ	Výmera lok v ha		
1	OVC	REK, RD	4,88	1,21	0869412/7	0,31	-	SO
					0882672/9	0,69	-	SO
					0769412/7	0,21	-	SO
2	OVC	RD	4,55	0,91	0887442/8	0,23	-	SO
					0769412/7	0,25	-	SO
					0892682/9	0,13	-	SO
					0869412/7	0,12	-	SO
					0769212/5	0,18	-	SO
3	OVC	RD	2,95	0,59	0769412/7	0,12	-	SO
					0769212/5	0,32	-	SO
					0782672/9	0,15	-	SO
4	OVC	RD, BD, šport výroba, izolačná zeleň	5,41	4,57	0769412/7	0,09	meliorácie	SO
					0711002/5	3,47	meliorácie	SO
					0769212/5	1,01	meliorácie	SO
5	OVC	RD	5,85	1,17	0787413/7	0,99	-	SO
					0792682/9	0,15	-	SO
					0787213/7	0,03	-	SO
6	OVC	RD	2,69	0,54	0792682/9	0,37	meliorácie	SO
					0769412/7	0,05	meliorácie	SO
					0887442/8	0,12	-	SO
7	OVC	RD, výroba	0,76	0,17	0792682/9	0,08	-	SO
					0769412/7	0,03	meliorácie	SO
					0769212/5	0,06	meliorácie	SO
8	OVC	RD	4,68	0,71	0769412/7	0,42	meliorácie	SO, AGB
					0769212/5	0,29	-	SO, AGB
9	OVC	RD	1,39	0,28	0769412/7	0,18	-	SO
					0782672/9	0,05	-	SO
					0869412/7	0,05	0,28	SO
10	OVC	RD	4,79	0,96	0869412/7	0,86	-	SO
					0769412/7	0,05	0,96	SO
					0882672/9	0,05	-	SO
Celkom lokality			37,95	11,11		11,11		

Vysvetlivky: OVC – k.ú. Ovčiarsko, RD - funkcia individuálneho bývania v rodinných domoch vrátane prístupových ciest, verejnej zelene, REK - funkcia rekreácie, BD - funkcia bývania v bytových domoch vrátane prístupových ciest, verejnej zelene, SO - súkromné osoby, AGB – Agrodružstvo Bánová,

Hydromeliorácie

V k.ú. Ovčiarsko sú vybudované hydromelioračné zariadenia. Odvodnené sú do Bitárovského potoka. Uvedené hydromeliorácie majú viac ako 40 rokov. Stavebné zámery na poľnohospodárskej pôde

kde dochádza k stretu s vybudovanými odvodneniami je potrebné realizovať tak, aby nebola narušená ich funkčnosť. Prípadné križovanie alebo súbeh inžinierskych sietí a komunikácií s melioračnými stavbami je potrebné navrhnuť a realizovať v zmysle ustanovení STN 73 6961 „Križovanie a súbehy melioračných zariadení s komunikáciami a vedeniami“.

V súvislosti s odkanalizovaním riešeného územia je nutné konzultovať vypúšťanie akýchkoľvek odpadových vôd do kanála s organizáciou Hydromeliorácie, š.p. Na územia v okolí melioračných stavieb sa vzťahuje okrem iných aj §53a „Povinnosti vlastníka pozemku, na ktorom je hydromelioračná stavba umiestnená, a povinnosti a oprávnenia vlastníka hydromelioračnej stavby“ v zmysle zákona č. 364/2004 o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon)

p.3) Najkvalitnejšia poľnohospodárska pôda

Aktualizácia Nariadenia vlády SR č. 58/2013 z 13. marca 2013 o odvodoch za odňatie a neoprávnený záber poľnohospodárskej pôdy s účinnosťou od 1.6.2025 zrušila zoznam najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôdy uvedenej v prílohe č.2.

p.4) Zdôvodnenie záberov poľnohospodárskej pôdy

Obec Ovčiarsko je vidiecke sídlo určené pre bývanie, priemyselnú a poľnohospodársku výrobu, rekreačné využitie. Stavebný rozvoj bytovej výstavby je možný v prielukách zastavaného územia a vo vymedzených lokalitách v bezprostrednej nadväznosti na zastavané územie. Z urbanistického hľadiska je logické pokračovať v rozvoji obce v nadväznosti na skutočne zastavané územie a vybudovanú technickú infraštruktúru. Vzhľadom k tomu, že poľnohospodárske pôdy sa nachádzajú po obode zastavaného územia, nedá sa vyhnúť ich záberu. Navrhované lokality na rozvoj sa budú zastavovať postupne, tak aby sa poľnohospodárska pôda dala využívať čo najdlhšie.

p.5) Vyhodnotenie záberov lesných pozemkov

K záberom lesných pozemkov v riešení ÚPN O Ovčiarsko nedochádza. Niektoré riešené rozvojové lokality zasahujú do ochranného pásma lesa (t.j. do vzdialenosti bližšej ako 50 m od hranice lesných pozemkov v zmysle §10 zákona o lesoch č.326/2005 Z.z. v znení neskorších predpisov). Ochranné pásmo lesa definované v §10 zákona o lesoch č.326/2005 Z.z. v znení neskorších predpisov musí byť dodržané tak, aby minimálna odstupová vzdialenosť navrhovaných stavieb v rámci lokalít bola od hranice lesných pozemkov min. 25 m.

q) HODNOTENIE NAVRHOVANÉHO RIEŠENIA Z HĽADISKA ENVIRONMENTÁLNYCH, EKONOMICKÝCH, SOCIÁLNYCH A ÚZEMNOTECHNICKÝCH DÔSLEDKOV

Územný plán obce Ovčiarsko je spracovaný v súlade so Zadaním pre územný plán obce Ovčiarsko, ktoré bolo schválené uznesením obecného zastupiteľstva obce Ovčiarsko č.142 zo dňa 14.3.2025

Počet obyvateľov v roku 2040 by mal dosiahnuť 900 až 1000 obyvateľov. Počet trvalo obývaných bytov by mal v roku 2040 dosiahnuť 300-333 bytov. V návrhovom období je potreba vytvoriť podmienky pre výstavbu cca 128-161 bytov. Územný plán navrhuje na vymedzených plochách v grafickej časti priestor disponibilný pre cca 150-160 bytov v rodinných domoch a cca 10 chat. Rozvoj obytných plôch s rezervou je navrhnutý vzhľadom na výhodnú polohu obce k okresnému a zároveň aj krajskému mestu Žilina. V súčasnosti stavebnej činnosti bráni forma a usporiadanie pozemkov (úzke a dlhé pozemky, nevysporiadané prístupové cesty), ktoré neumožňuje zmysluplné vytvorenie obytných celkov, optimálne usporiadanie cestnej siete a podmienky pre výstavbu technickej infraštruktúry. Postupne sú individuálne vypracovávané jednoduché pozemkové úpravy aby sa mohlo územie zmysluplne využiť a dalo sa uvažovať o výstavbe.

Územný plán obce Ovčiarsko je spracovaný s ohľadom na ochranu prírody v zmysle platnej legislatívy - rešpektuje vymedzené biokoridory a genofondové lokality regionálneho významu, brehové porasty popri potokoch a nelesnú drevinovú vegetáciu.

Stále zvyšujúca sa životná úroveň obyvateľov sa prejavuje v potrebe na dobudovanie komplexného dopravného a technického vybavenia obce, čo si vyžiada nemalé finančné prostriedky. Výstavba v navrhovaných častiach riešených v ÚPN O bude realizovaná po etapách podľa priority obce a dostupných finančných zdrojov stavebníkov, ktorí sa budú finančne podieľať aj na výstavbe technickej infraštruktúry. Výstavba rodinných domov prispeje k nárastu a stabilizácii populácie a podnieti aj rozvoj

občianskej vybavenosti. Výraznou motiváciou výstavby v obci je dobrý stav životného prostredia a krajina bohatá na prírodné prvky.

Rozvoj obce do roku 2040 sa navrhuje na ploche približne 38 ha, z toho zaberaná poľnohospodárska pôda tvorí 11,11 ha.

Navrhované riešenie je z hľadiska environmentálnych, ekonomických, sociálnych a územnotechnických dôsledkov primerané veľkosti, významu a polohy obce v aglomerácii krajského mesta Žilina.

r) NÁVRH ZÁVÄZNEJ ČASTI

Článok 1

Zásady a regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využívania územia

1. Zásady pre urbanistickú kompozíciu

- a) za hlavnú kompozičnú os obce považovať súčasnú trasu cesty III/2099 prechádzajúcu zastavaným územím obce v smere sever – juh
- b) za vedľajšie kompozičné osi obce považovať trasy miestnych komunikácií, ktorá sa napájajú v zastavanom území na hlavnú kompozičnú os
- c) za hlavný ťažiskový priestor obce považovať priestor pri Obecnom úrade, predajni a pohostinstve, ktorý je potrebné realizovať ako námestie s pobytovou funkciou a plochami verejnej zelene
- d) neuvažovať o výstavbe dominant v zastavanom území obce a na navrhovaných rozvojových plochách
- e) pri návrhu a formovaní novej výstavby v maximálnej miere rešpektovať prírodnú scenériu, priehľady na panorámu okolitej prírody a nenarušovať charakter krajiny
- f) zachovanie, obnova a revitalizácia brehových porastov pozdĺž vodných tokov
- g) zachovanie solitérnej a skupinovej zeleň vo voľnej poľnohospodárskej krajine
- h) rešpektovanie priehľadov na panorámu okolitej krajiny

2. Územie obce Ovčiarsko možno z hľadiska priestorového usporiadania a funkčného využívania rozčleniť na tieto priestorové jednotky :

- a) Urbanizované územie
 - obytná časť obce
 - cintorín
 - športový areál
 - areál bývalého družstva a výrobné plochy
 - rekreačné plochy
- b) Poľnohospodárska krajina
- c) Lesná krajina

3. Priestorové jednotky sú členené na funkčné plochy, ku ktorým sú priradené regulatívy:

- A - rodinné domy individuálne
- B - bytové domy
- C - cintorín
- L - lesy
- OV - občianska vybavenosť
- P - poľnohospodárska pôda
- R - rekreácia
- Š - športové plochy
- V - výrobné prevádzky, sklady
- T - technická vybavenosť
- Z - záhrady, sady, verejná a ostatná zeleň

Článok 2

Prípustné, obmedzujúce a vylučujúce podmienky na využitie jednotlivých plôch

1. A - rodinné domy individuálne

- a) Prípustné funkcie: bývanie v rodinných domoch (suterén + 2 nadzemné podlažia, alebo suterén + nadzemné podlažie + podkrovie), základná občianska vybavenosť, malé ihriská pre neorganizovaný šport, nevyhnutné plochy dopravného a technického vybavenia územia, zeleň, malé ubytovacie zariadenia penziónového typu, malé zariadenia administratívy, sociálne, zdravotnícke zariadenia, nevýrobné a nerušiacie výrobné služby ako súčasť pozemkov rodinných domov.
 - b) Neprípustné funkcie: iné ako prípustné.
 - c) Doplňujúce ustanovenia: odstavné miesta obyvateľov riešiť v rámci pozemkov rodinných domov, parkovanie užívateľov zariadení komerčného vybavenia musí byť riešené tak aby neobmedzovalo verejný komunikačný priestor. Forma rodinných domov – výlučne samostatne stojace izolované rodinné domy.
2. **B – bytové domy**
- a) Prípustné funkcie: bývanie v bytových domoch (suterén + 3 nadzemné podlažia + podkrovie), základná občianska vybavenosť, malé ihriská pre neorganizovaný šport, nevyhnutné plochy dopravného a technického vybavenia územia, parkovo upravená zeleň, zariadenia administratívy, sociálne, zdravotnícke zariadenia.
 - b) Neprípustné funkcie: iné ako prípustné.
 - c) Doplňujúce ustanovenia: odstavovanie vozidiel obyvateľov bytových domov a parkovanie užívateľov zariadení občianskeho vybavenia musí byť riešené tak aby neobmedzovalo verejný komunikačný priestor.
3. **C - cintorín**
- a) Prípustné funkcie: hrobové miesta, pamätníky, plochy zelene, malá architektúra a mobiliár slúžiaci primárnej funkcii cintorína, pešie komunikácie súvisiace s hlavnou funkciou, dom smútku, nevyhnutné plochy technického vybavenia, verejné hygienické zariadenie.
 - b) Neprípustné funkcie: iné ako prípustné.
 - c) Doplňujúce ustanovenia: v blízkosti cintorína neumiestňovať činnosti, ktoré môžu negatívne ovplyvniť pietny charakter cintorína.
4. **L - lesy**
- a) Prípustné funkcie: pri obhospodarovaní lesov rešpektovať platný PSL pre LHC Dubeň, pohybové rekreačné aktivity (turistické a prechádzkové trasy, náučné chodníky, lyžiarske bežecké stopy, cyklistické trasy, prvky malej architektúry (lavičky, prístrešky a pod. na vhodných miestach), poľovníctvo, zber liečivých rastlín a lesných plodov v primeranom rozsahu.
 - b) Neprípustné funkcie: činnosti uvedené v § 31 zákona č. 326/2005 Z.z. o lesoch.
 - c) Doplňujúce ustanovenia: pri návrhu novej výstavby rešpektovať ochranné pásmo lesa v súlade s ustanovením § 10 ods.1) zákona č. 326/2005 Z.z. o lesoch.
5. **OV - občianska vybavenosť**
- a) Prípustné funkcie: školské zariadenia (materská škola, kultúrny dom, kluby, komerčné druhy občianskej vybavenosti), potrebná technická vybavenosť, nevyhnutné odstavné plochy pre automobily návštevníkov a zamestnancov, parkovo upravená zeleň.
 - b) Neprípustné funkcie: iné ako prípustné.
 - c) Doplňujúce ustanovenia: odstavné miesta pre návštevníkov zariadení občianskej vybavenosti musia byť riešené v rámci pozemkov ich prevádzkovateľov.
6. **P - poľnohospodárska pôda**
- a) Prípustné funkcie: poľnohospodárska výroba, činnosti spojené s obhospodarováním ornej pôdy a trvalých trávnych porastov v podhorských polohách, líniové inžinierske siete, účelové cesty, účelové poľnohospodárske objekty (salaš, senník a pod.), pohybové rekreačné aktivity po poľných cestách.
 - b) Neprípustné funkcie: iné ako prípustné
 - c) Doplňujúce ustanovenia: Uprednostniť biologickú ochranu a preferovať ekologické spôsoby hospodárenia.
7. **R - rekreácia**
- a) Prípustné funkcie: Pre individuálnu chatovú rekreáciu (ICHR) sú prípustné rekreačné chaty s jedným nadzemným podlažím a podkrovm v rozsahu do 80 m² rekreačnou stavbou zastavanej plochy. Pre rekreáciu vo forme agroturistiky sú prípustné zariadenia ubytovania návštevníkov, zamestnancov, bývanie farmára, obhospodarovanie poľnohospodárskej pôdy a chov

hospodárskych zvierat. Rozsah zastavaných plôch jednou samostatnou stavbou (ubytovanie, stajňa, technické zázemie) by nemal presahovať 300 m² a podlažnosť obmedzená na 2 nadzemné podlažia a podkrovia.

Pre obidva základné typy rekreácie ICHR a agroturistiku sú prípustné: úžitková a okrasná zeleň, siete technickej infraštruktúry, spevnené plochy, rekreačná vybavenosť ako napr.: ohniská, prístrešky, spevnené plochy pre odstavenie vozidiel, kôlne, lavičky, zeleň a pod.. V časti územia vyznačeného ako rekreácia bez zástavby je možný voľný chov hospodárskych zvierat pre potreby agroturistiky a činnosti spojené s obhospodarovaním pôdy.

b) Nepřípustné funkcie: iné ako prípustné

c) Doplňujúce ustanovenia: parkovanie a odstavovanie vozidiel majiteľov a prípadných návštevníkov realizovať na vlastnom pozemku tak, aby neobmedzovalo verejný komunikačný priestor. Rekreačné objekty zapojiť do okolitej krajiny pomocou vysokej zelene. Oplocovanie pozemkov rekreačných objektov je prípustné.

8. **Š - športové plochy**

a) Prípustné funkcie: športové a telovýchovné plochy a zariadenia, stravovacie zariadenia pre návštevníkov, športové kluby, odstavné a parkovacie miesta pre potreby športových zariadení, pešie, cyklistické a motorové komunikácie, nevyhnutné plochy technického vybavenia, parkovo upravená zeleň.

b) Nepřípustné funkcie: iné ako prípustné.

c) Doplňujúce ustanovenia: vyčleniť dostatočné plochy pre parkovanie návštevníkov.

9. **V - výrobné prevádzky, sklady**

a) Prípustné funkcie: zariadenia výroby, ktorá nebude mať negatívne vplyvy na okolité obytné plochy, sklady, podnikové predajne, obchody, administratívne a sociálne budovy, manipulačné plochy, plochy dopravného a technického vybavenia, vnútroareálová zeleň.

b) Nepřípustné funkcie: iné ako prípustné.

c) Doplňujúce ustanovenia: parkovanie a odstavovanie vozidiel majiteľov, zamestnancov riešiť na vlastnom pozemku; zabezpečiť aby negatívne vplyvy výroby na okolité funkčné plochy boli minimalizované. V kontakte s obývanou zástavbou realizovať oddeľujúci pás izolačnej zelene.

10. **T - technická vybavenosť**

a) Prípustné funkcie: zariadenia technickej vybavenosti, ktorá nebude mať negatívne vplyvy na okolité obytné plochy, vodojemy, čerpacie stanice pitnej a odpadovej vody, vysielacie, trafostanice, nadzemné vedenia inžinierskych sietí, spevnené dopravné a manipulačné plochy, regulačné stanice plynu, dvory technickej údržby obce, zberné dvory, administratívne a sociálne budovy, plochy, vnútroareálová zeleň.

b) Nepřípustné funkcie: iné ako prípustné.

γ) Doplňujúce ustanovenia: zabezpečiť dopravný prístup k tým plochám technickej vybavenosti, ktoré vyžadujú pravidelnú údržbu, kontrolu, alebo iné obslužné činnosti.

11. **Z – záhrady, sady, verejná a ostatná zeleň**

a) Prípustné funkcie: vysoká a nízka okrasná a úžitková zeleň, činnosti spojené s obhospodarovaním záhrad a sadov, verejnú zeleň možné doplniť mobiliárom, brehové porasty raz ročne skontrolovať a odstrániť poškodené jedince a invázne druhy, retenčné opatrenia na vybraných úsekoch tokov vykonať citlivo s prihliadnutím na ochranu biotopov, Prípustné sú líniové siete technickej infraštruktúry, nevyhnutné spevnené plochy pre údržbu a obsluhu územia, kríženia s účelovými cestami, vodné toky a plochy.

b) Nepřípustné funkcie: iné ako prípustné.

c) Doplňujúce ustanovenia: preferovať ekologické spôsoby hospodárenia.

Článok 3

Zásady a regulatívy umiestnenia občianskeho vybavenia

1. Pri zabezpečovaní oblasti občianskeho vybavenia v obci Ovčiarsko je potrebné do roku 2040:

a) rozšíriť cintorín,

b) vo väzbe na plochy občianskej vybavenosti zabezpečiť dostatočný počet parkovacích miest pre motorové vozidlá.,

c) priebežne monitorovať súčasné kapacity občianskeho vybavenia hlavne predškolských a školských zariadení a očakávané zvýšenej potreby riešiť v časovom predstihu

- d) občiansku vybavenosť umiestňovať prednostne v ťažiskovom priestore obce Ovčiarsko na navrhovaných rozvojových plochách, alebo zmenou využitia existujúceho domového fondu
- e) vytvoriť na území obce možnosť umiestnenia menšieho sociálneho zariadenia pre dôchodcov (napr.: denný stacionár, klub dôchodcov a iné, vhodné je túto funkciu integrovať do existujúcich objektov s inými službami)
- f) zriadiť zberný dvor pre odovzdávanie oddelených zložiek komunálnych odpadov, pre drobný stavebný odpad, pre zhromažďovanie nebezpečných odpadov a elektroodpadov z domácností
- g) podporovať uspokojovanie potrieb kultúry a spoločenského života v obci organizovaním spoločenských a kultúrnych podujatí v existujúcom kultúrnom dome
- h) podporovať doplnenie zariadení občianskej vybavenosti predovšetkým v oblasti nevýrobných služieb, maloobchodu formou využitia existujúceho bytového fondu za podmienky, že negatívne neovplyvní životné prostredie a obytné územie

Článok 4

Zásady a regulatívy umiestnenia verejného dopravného a technického vybavenia územia

1. V oblasti dopravného vybavenie územia

- a) rešpektovať ochranné pásma Letiska Žilina
- b) rešpektovať existujúcu trasu a rozvojové zámery cesty III. triedy číslo III/2099, vrátane ochranného pásma mimo zastavaného územia v zmysle zákona č. 135/1961 Zb. a vykonávacej vyhlášky č. 35/1984 Zb.
- c) rešpektovať navrhované trasy a úpravy miestnych obslužných ciest,
- d) rešpektovať navrhované funkčné triedy a výhľadové kategórie komunikácií v zmysle platných STN
- e) navrhované miestne obslužné cesty realizovať ako obojsmerné, vzájomne zokruhované alebo ako cesty slepé s otáčacím kladivom (pri dĺžke väčšej ako 50 m), funkčnej triedy MO3
- f) dopravné napojenia na existujúcu cestnú sieť riešiť systémom miestnych obslužných ciest a ich následným napojením na cesty vyššieho dopravného významu v súlade s platnými STN
- g) vedenia každého druhu umiestňovať vzhľadom k pozemným komunikáciám v súlade s § 18 zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách,
- h) priechody pre chodcov a cyklistov navrhovať v súlade s platnými STN
- i) zastávky hromadnej dopravy realizovať v súlade s platnými STN a vybaviť zastávky SAD, kde to priestorové pomery dovoľia, samostatnými zastavovacími pruhmi, na trase autobusovej dopravy do Žiliny osadiť na zastávkach prístrešky pre cestujúcich
- j) zeleň pozdĺž pozemných komunikácií riešiť v súlade s platnými STN
- k) križovatky treba navrhovať tak, aby bol na nich zaistený dostatočný rozhľad v zmysle platných STN
- l) existujúce miestne cesty v zastavanom území obce, ktoré svojimi šírkovými parametrami nevyhovujú obojsmernej premávke a s ohľadom na okolitú zástavbu nemôžu byť ďalej rozširované, riešiť ako jednosmerné, vzájomne zokruhované,
- m) vytvoriť dostatočné plochy pre statickú dopravu pri jednotlivých navrhovaných funkciách v území v zmysle platných STN
- n) šírkové usporiadanie cyklistických a peších trás navrhnúť a realizovať v zmysle platných STN
- o) z dôvodu bezpečnosti segregovať cyklistické trasy od turistických chodníkov nenavrhopvať cykloturistické trasy na lesných chodníkoch,
- p) zachovať pôvodné prístupové trasy na lesné pozemky za účelom obhospodarovania lesa.

2. v oblasti vodného hospodárstva:

- a) rešpektovať zákon o vodách č. 364/2004 Z. z.
- b) rešpektovať trasy existujúcich a navrhovaných vodovodných potrubí a polohu vodohospodárskych objektov, vrátane ich ochranných pásiem v šírke 1,8 m do DN 500 mm a v šírke 3,0 m nad DN 500 mm od osi vodovodného potrubia na obidve strany v zmysle Zákona č. 442/2002 Z.z. o verejných vodovodoch a kanalizáciách
- c) podporovať rozšírenie vodovodnej siete do navrhovaných plôch rozvoja obce
- d) vodovodné potrubia situovať do verejných pozemkov v koridore obslužných komunikácií s možnosťou ich zokruhovania, dodržať STN 736 005
- e) odvádzanie splaškových vôd zabezpečiť výstavbou verejnej kanalizácie v smere na Bitarovú s napojením na kanalizačný systém v Žiline, prípadne uvažovať o vybudovaní samostatného kanalizačného zberača privedeného do k. ú. Dolný Hričov a prostredníctvom existujúcich kanalizačných rozvodov do ČOV Dolný Hričov

- f) na splaškovú kanalizačnú sieť pripojiť existujúce a navrhované plochy bývania, občianskeho vybavenia, výroby a rekreácie a potrubia situovať do verejných pozemkov v koridore obslužných ciest
- g) stokové siete splaškovej kanalizácie primárne navrhovať ako gravitačné so zaústením do kanalizačných zberačov, tam keď to nedovolia výškové pomery, navrhovať tlakovú kanalizáciu a v najnižšie položených miestach navrhnuť prečerpávacie stanice
- h) pozdĺž drobných vodných tokov rešpektovať ochranné pásmo v šírke 4,0 m od brehovej čiary obojstranne
- i) rešpektovať STN 752102 Úpravy riek a potokov a Vodný plán Slovenska
- j) zachovať prístup mechanizácie správcu vodného toku k pobrežným pozemkom z hľadiska realizácie opráv, údržby a povodňovej aktivity, ktoré sú vymedzené v závislosti od druhu opevnenia a pobrežnej vegetácie pri vodohospodársky významných vodných tokov do 10 m a pri drobných tokov do 5 m od brehovej čiary resp. vzdušnej návodnej päty hrádze obojstranne
- k) v súvislosti s vodnými tokmi a ich pobrežnými pozemkami rešpektovať oprávnenia správcu vodného toku podľa ustanovení § 49 zákona č. 364/2004 Z. z. a povinnosti majiteľov pobrežných pozemkov podľa ustanovení § 50 zákona č. 364/2004 Z. z.
- l) križovanie a súbeh technickej infraštruktúry s vodnými tokmi riešiť v súlade s STN 73 6822 Križovanie a súbehy vedení a komunikácií s vodnými tokmi a v súlade s STN 73 6201 Projektovanie mostných objektov
- m) rešpektovať prirodzené meandrovanie vodných tokov, zabezpečiť spomaľovanie odtoku povrchových vôd z predmetného územia
- n) v rámci využitia územia nesmie dôjsť k významným zásahom do režimu povrchových vôd, vodných tokov a technických diel na nich
- o) v rámci odvádzania dažďových vôd a vôd z povrchového odtoku je potrebné realizovať opatrenia na zadržanie pridaného odtoku v území tak, aby odtok z daného územia nebol zvýšený voči stavu pred realizáciou navrhovanej zástavby a aby nebola zhoršená kvalita vody v recipiente
- p) odvádzanie a čistenie odpadových vôd z rozvojových lokalít musí zohľadňovať požiadavky na čistenie odpadových vôd v zmysle Zákona o vodách č. 364/2004 Z. z. a NV SR č. 269/2010 Z. z.
- q) v prípade úprav koryta miestnych tokov použiť ekologicky šetrné postupy s ohľadom na ochranu bioty a prvkov ÚSES
- r) rešpektovať právnenia pri správe vodných tokov - pobrežné pozemky, § 49, ods. 2 zákona 364/2004 Z.z. : Pri výkone správy vodného toku a správy vodných stavieb alebo zariadení môže správca vodného toku užívať pobrežné pozemky. Pobrežnými pozemkami, v závislosti od druhu opevnenia brehu a druhu vegetácie, sú pri drobných vodných tokoch do 5 m od brehovej čiary, pri ochrannej hrádzi vodného toku do 10 m od vzdušnej a návodnej päty hrádze.
- s) križovanie alebo súbeh inžinierskych sietí a komunikácií s melioračnými stavbami navrhnuť a realizovať v zmysle ustanovení STN 73 6961 „Križovanie a súbehy melioračných zariadení a komunikácií a vedeniami“
- t) prípadné vypúšťanie akýchkoľvek odpadových vôd do kanála je nutné konzultovať s organizáciou Hydromeliorácie, š.p.
- u) rešpektovať §53a „Povinnosti vlastníka pozemku, na ktorom je hydromelioračná stavba umiestnená, a povinnosti a oprávnenia vlastníka hydromelioračnej stavby“ v zmysle zákona č. 364/2004 o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon)

3. v oblasti zásobovania elektrickou energiou:

- a) rešpektovať existujúce VVN 2x110 kV vedenia č. 7873 a č. 7705 vrátane ochranných pásem
- b) rešpektovať existujúce odbočné 22 kV vedenie z vedenia číslo 201
- c) rešpektovať ochranné pásma existujúcich elektrických vedení a zariadení
- d) v súvislosti s rozvojovými plochami zabezpečiť potrebu elektriny budovaním nových trafostaníc v centrách odberu tak, aby dĺžky NN vývodov nepresahovali 450 m
- e) trafostanice realizovať ako kioskové s výkonom do 630 kVA, v prípade požiadavky na výkon do 250 kVA kompaktné
- f) prípojky k trafostaniciam v zastavanom území realizovať ako zemné káblové
- g) rozšíriť elektrické vedenia na rozvojových plochách prostredníctvom NN káblov uložených v zemi so zokruhovaním vo vyčlenených zelených pásoch šírky 1 m v blízkosti miestnych ciest
- h) rešpektovať ustanovenia zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike v znení neskorších predpisov

4. v oblasti zásobovania plynom:

- a) rešpektovať trasu VTL plynovodu DN 500 PN 25 a VTL prepojovacieho plynovodu DN 100 PN 25, vrátane ochranného a bezpečnostného pásma v zmysle zákona č. 251/2012 Z. z.

- b) rešpektovať trasy existujúcich STL rozvodov plynu a plynárenských zariadení vrátane ich ochranných a bezpečnostných pásem v zmysle zákona č. 251/2012 Z. z.
- c) rozšíriť vedenia STL plynovodov na existujúcich a rozvojových plochách
- d) distribučné plynárenské zariadenia situovať na verejne prístupných pozemkoch prednostne pozdĺž jestvujúcich a navrhovaných dopravných komunikácií a koridorov
- e) uvažovať s plynom ako s hlavným vykurovacím médiom v obci
- f) rešpektovať ustanovenia zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike v znení neskorších predpisov

5. v oblasti zásobovania teplom:

- a) preferovať v zastavanom území zásobovanie teplom spaľovaním ekologických palív (zemný plyn, drevo, upravený drevený odpad), využitím netradičných zdrojov tepla ako solárna energia a technologicky úsporných spôsobov získavania energie napr.: tepelné čerpadlá, fotovoltaičné panely a pod.
- b) zamerať sa na znižovanie energetickej potreby a využívanie netradičných ekologických druhov energií,
- c) potrebu tepla riešiť decentralizovaným systémom z objektových a domových zdrojov tepla a neuvažovať o budovaní centrálného zdroja tepla

6. v oblasti telekomunikácií a pôšt:

- a) rešpektovať hlavné trasy telekomunikačných diaľkových káblov vrátane ochranného pásma (2 m od kábla na každú stranu)
- b) rozšíriť miestne telekomunikačné siete, siete miestneho rozhlasu a verejného osvetlenia do rozvojových plôch formou zemných úložných káblov.

7. v oblasti civilnej ochrany obyvateľstva:

- a) zabezpečiť ochranu obyvateľstva pred účinkami nebezpečných látok pri mimoriadnej udalosti spojené s ich únikom (vyhláška MV SR č. 533/2006 Z.z. o podrobnostiach o ochrane obyvateľstva pred účinkami nebezpečných látok v znení neskorších predpisov),
- b) zabezpečiť druh a rozsah stavebnotechnických požiadaviek zariadení civilnej ochrany zameraných na ochranu zdravia a majetku a technických podmienok zariadení na utváranie predpokladov na znižovanie rizík a následkov mimoriadnej situácie a v čase vojny a vojnového stavu (vyhláška MV SR č. 532/2006 Z.z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a o technických podmienkach zariadení civilnej ochrany v znení neskorších predpisov),
- c) zabezpečiť materiálom civilnej ochrany a humanitárnej pomoci (vyhláška MV SR č. 314/1998 Z.z. o podrobnostiach na zabezpečovanie hospodárenia s materiálom civilnej ochrany v znení neskorších predpisov),
- d) zabezpečiť technické a prevádzkové podmienky informačného systému civilnej ochrany (vyhláška MV SR č. 388/2006 Z.z. o podrobnostiach na zabezpečovanie technických a prevádzkových podmienok informačného systému civilnej ochrany v znení neskorších predpisov),
- e) situovanie nových stavebných objektov navrhovať v súlade so Zákonom č.7/2010 Z.z. O ochrane pred povodňami a neumiestňovať novú výstavbu do územia ohrozeného 50 ročnou resp. 100 ročnou vodou z miestnych tokov,
- f) v ďalších stupňoch územnoplánovacej dokumentácie riešiť spôsob a rozsah ukrytia obyvateľstva mesta podľa vyhlášky MV SR č. 532/2006 Z.z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a o technických podmienkach zariadení civilnej ochrany a § 15 ods. 1 písm. e) zákona NR SR č. 42/1994 Z.z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov,
- g) v ďalších stupňoch územnoplánovacej dokumentácie spôsob a rozsah ukrytia zamestnancov a osôb prevzatých do starostlivosti právnických a fyzických osôb riešiť podľa § 4 ods. 3, 4 vyhlášky MV SR č. 532/2006 Z.z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a o technických podmienkach zariadení civilnej ochrany a § 16 ods. 1 písm. e) ods. 12 zákona NR SR č. 42/1994 Z.z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov,
- h) v prípade bytovej výstavby riešiť rozsah povinnej výstavby zariadení CO budovaním ochranných stavieb v jednoduchých úkrytoch budovaných svojpomocne. Obvodové konštrukcie jednoduchých úkrytov budovaných svojpomocne musia vyhovovať predpísanému koeficientu K_o - 50.

Článok 5

Zásady a regulatívy zachovania kultúrohistorických hodnôt, ochrany a využívania prírodných zdrojov, ochrany prírody a tvorby krajiny

1. Ochrana kultúrneho dedičstva:
 - a) rešpektovať pamätihodnosti na území obce:
 - ľudová zvonica v strede obce
 - kaplnka pri ihrisku
 - stará lipa na cintoríne
 - b) rešpektovať evidované archeologické lokality - CEANS :
 - Ovčiarisko – poloha „Pieskový 539“, mladšia doba kamenná, pravdepodobne ide o kopec Viešky alebo jeho okolie
 - c) rešpektovať potenciálne archeologické lokality a náleziská:
 - Ovčiarisko, poloha, južná časť obce, pozemok a stavba reg. CKN parc. č. 11/1" _ novovek, historický kamenný dom -tzv. Panský dvor, 2.polovica 18. - koniec 18. stor., (bod č.483),
 - Ovčiarisko, poloha „dom č. 41, pozemok o stavba reg. CKN parc. č. 27/2" nález keramických črepov z 10 - 11. stor., 14. a 16. stor., (bod č.481),
 - Ovčiarisko, poloha „severozápadná strana ulice M. Dohnányho"- novovek, zaniknutá drevená kaplnka alebo Božia muka, (bod č. 499),
 - Ovčiarisko, poloha „Podhubošie" - mladšia doba železná, sídlisko, (bod č. 484 – podľa archeologickej lokalizácie pre neznáme miesto nálezu bod umiestnený orientačne do centra obce),
 - Ovčiarisko, poloha „Predevsie" - novovek, historická malá stavba, Božie muky, (bod č. 498),
 - Ovčiarisko, poloha „Viešky" - datovanie - ?, podľa názvu možné zaniknuté historické sídlo (bod č.470)
 - Ovčiarisko, poloha „Lány" - mladšia doba železná, stredovek, novovek, sídlisko, (polygón č. 485),
 - Ovčiarisko, poloha „Malé hradisko" datovanie - ?, podľa názvu možné zaniknuté historické opevnenie, (bod č.471),
 - Ovčiarisko, poloha „Pod Hájom" - mladšia a neskorá doba bronzová, nález súboru bronzových ihlíc, (bod č. 409),
 - Ovčiarisko, poloha, južný svah vrchu Háj, - datovanie - ?, mohylník, (bod č. 482)
 - Ovčiarisko, poloha „Háj - datovanie - ?, podľa názvu možné pohanské (slovanské) pohrebisko, (bod č.472).
 - d) v súvislosti so stavebnou činnosťou spojenou s vykonávaním zemných prác je povinnosťou stavebníka a organizácie uskutočňujúcej stavbu alebo zabezpečujúcej jej prípravu alebo vykonávajúcej iné práce podľa tohto zákona ohlásiť prípadný archeologický nález podľa § 40 ods. 4) zákona č.49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov (pamiatkový zákon) v súlade s § 44, ods. 1) písm. b) zákona č. 25/2025 Z.z. stavebný zákon na Krajskom pamiatkovom úrade v Žiline,
 - e) v územných konaniach resp. v zlučených územných a stavebných konaniach v zmysle stavebného zákona je vždy dotknutým orgánom Krajský pamiatkový úrad resp. vždy príslušný orgán podľa § 30, ods. 4) pamiatkového zákona; pri príprave stavieb a inej hospodárskej činnosti na území, kde sa predpokladá ohrozenie pamiatkových hodnôt a archeologických nálezov, je nevyhnutné vykonať záchranný výskum podľa § 37.ods. 1) a § 39, ods. 3) zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu.
2. Ochrana prírodných zdrojov:
 - a) vzhľadom na možnosť čo najdlhšie využívať poľnohospodársku pôdu na poľnohospodárske účely, zástavbu jednotlivých lokalít uskutočňovať postupne po etapách
3. Ochrana prírody a tvorba krajiny:
 - a) rešpektovať prvky RÚSES okresu Žilina:
 - Nadregionálny biokoridor Nrbk5 Prepojenie Súľovské Skaly - Ladonhora
 - Ekologicky významný segment krajiny Ovčiarisko Bôrky - zarastajúce zvyšky pôvodných terás s teplomilnou trávinnobylinnou vegetáciou a chránenými druhmi rastlín
 - Mokrad' regionálneho významu - 6 Niva bezmenného potoka pod kótou Viešky
 - hydricko terestrické biokoridory miestneho významu pozdĺž vodných tokov a ekologické segmenty v podobe skupinovej a solitérnej drevinnej nelesnej vegetácie.
 - b) zachovať funkčnosť a priechodnosť migračných koridorov v území a ekotón les – lúka v minimálnej vzdialenosti 50 m od okraja lesa
 - c) zachovať a v prípade potreby revitalizovať krajinné prvky ako sú mokrade, prameniská, podmáčané lúky, remízky, významné solitérne rastúce stromy, skupinová a líniová nelesná drevinná vegetácia, jestvujúce terasy a brehové porasty z dôvodu udržania ÚSES
 - d) na území prvkov R ÚSES okresu Žilina nevykonávať také činnosti a aktivity, ktoré by negatívne ovplyvňovali uvedené územia

- e) zachovať a podporovať doplnenie mimo lesnej drevinovej vegetácie vrátane alejí pôvodnými druhmi drevín a jej rovnomerné rozmiestnenie v krajine s cieľom prepojenia jednotlivých významných krajinných prvkov a umožnenia migrácie živočíšnych druhov
- f) revitalizovať a chrániť vodné toky v zastavanej i otvorenej krajine, rekonštruovať a doplniť brehové porasty pôvodnými domácimi druhmi, eliminovať ich znečistenie TKO a splaškami pre udržanie alebo zlepšenie ich stavu, novú výstavbu umiestňovať minimálne 10 m od vodného toku
- g) nevyhnutné zásahy do vodných tokov riešiť tak, aby úpravy smerovali k revitalizácii vodných tokov a nedochádzalo k zhoršeniu existenčných podmienok bioty, rešpektovať ochranné pásma vodných tokov
- h) na plochách, ktoré nie sú určené na zástavbu a poľnohospodárske a rekreačné využitie, vylúčiť devastácie zásahy, ktoré by mohli spôsobiť zhoršenie existenčných podmienok a biotickej integrity rastlín a živočíchov týchto ekosystémov
- i) chrániť a budovať plochy sídelnej zelene v zastavanom území obce, podporiť vytváranie: dažďových záhrad, vegetačných striech a vertikálnej zelene, pri zásahoch do verejnej zelene sa riadiť normou STN 83 7010 Ošetrovanie, udržiavanie a ochrana stromovej vegetácie
- j) zohľadniť zachovalé lúčne biotopy a biotopy chránených a ohrozených druhov, v prípade nevyhnutnosti vykonania obmedzených zásahov do územia biotopov postupovať podľa príslušných ustanovení zákona č. 543/2002 Z. z.
- k) pri výstavbe alebo rekonštrukcii elektrických vedení uprednostniť vedenie v zemnom kábli, v prípade nutnosti použiť vzdušné elektrické vedenia použiť také technické riešenie, ktoré bráni usmrčovaniu vtákov
- l) nevytvárať podmienky pre rozširovanie inváznych a nepôvodných druhov rastlín a zabezpečiť ich odstraňovanie.
- m) dodržať zásady a opatrenia zamerané na zníženie svetelného smogu:
 - vylúčiť „rušivé svetlá“ jeden zo zdrojov tohto znečistenia
 - vytvoriť plán pre efektívne využívanie svetelných zdrojov pouličného osvetlenia (minimalizovať rozptýlené svetlo)
 - uvažovať o zavedení dynamického osvetlenia ulíc, ktoré sa stmieva v čase, keď nie sú na ceste žiadne autá, alebo osoby.
 - obmedziť používanie svetelnej reklamy po 22 hodine
- n) pri výstavbe na lokalitách je potrebné zachovať vyskytujúce sa vodné toky bez technických zásahov a stabilizácií, ako aj zachovanie brehových porastov v minimálnej šírke 5 m od koruny brehu na oboch brehoch v intraviláne a min. 10 m v extraviláne.
- o) plochy bývania v lokalite Hriadky umiestniť v minimálnej vzdialenosti 20 m od brehovej čiary Bitarovského potoka

Článok 6

Zásady a regulatívy starostlivosti o životné prostredie

1. Ochrana ovzdušia
 - a) uvažovať o plyne ako o hlavnom vykurovacom médiu v obci, podporovať rozšírenie plynofikácie na navrhované rozvojové plochy bývania
 - b) všetky existujúce a navrhované obslužné cesty v zastavanom území riešiť so spevneným, bezprašným povrchom,
 - c) stavebné práce na území obce vykonávať s použitím všetkých dostupných prostriedkov a technológií na zamedzenie zvýšenia sekundárnej prašnosti počas realizácie prác (zakrytie sypkých materiálov, zákaz spaľovania materiálov).
 - d) rešpektovať ustanovenia zákona 146/2023 Z. z. o ochrane ovzdušia-
 - e) vplyv emisnej záťaže z dopravy korigovať výsadbou zelene pozdĺž týchto komunikácií v obytnom a rekreačnom území
 - f) na území obce neumiestňovať také prevádzky, ktoré by prašnosťou a produkciou škodlivých látok mohli nevhodne ovplyvniť kvalitu ovzdušia v obci
2. Ochrana podzemných a povrchových vôd
 - b) rešpektovať ustanovenia zákona 364/2004 Z. z. o vodách
 - c) rešpektovať pramene pitnej vody na území obce
 - e) rešpektovať ochranné pásma ostatných drobných vodných tokov
 - f) revitalizovať korytá a brehy miestnych potokov
 - g) všetkými dostupnými prostriedkami zabrániť znečisťovaniu povrchových a podzemných vôd splaškovými vodami a komunálnym odpadom
 - h) likvidáciu odpadových vôd riešiť návrhom na vybudovanie verejnej kanalizácie na existujúcich a navrhovaných rozvojových plochách

- i) rešpektovať prirodzené meandrovanie vodných tokov, zabezpečiť spomaľovanie odtoku povrchových vôd z predmetného územia v súlade s ekologickými limitami využívania územia a ochrany prírody
 - j) v prípade realizácie úprav koryta miestnych tokov a doplnenia protipovodňových opatrení (retencie, poldre, zasakovacie pásy) dodržať požiadavky správcu toku a ekologické postupy
3. Ochrana poľnohospodárskej pôdy
- a) rešpektovať platnú legislatívu (zákon NR SR č. 220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy,
 - b) realizovať trvalé vyňatie z poľnohospodárskej pôdy iba na plochách odsúhlasených trvalých záberov poľnohospodárskej pôdy postupne podľa záujmu o výstavbu,
 - c) na plochách dočasných záberov poľnohospodárskej pôdy realizovať dočasné vyňatie z poľnohospodárskej pôdy, následne ich rekultiváciu,
 - d) pôdy trvalého záberu odhumusovať a vrchnú humusovú vrstvu pôdy použiť na rekultivácie plôch na území obce,
 - e) po stavebných prácach zabezpečiť rekultiváciu územia, po ukončení terénnych a stavebných prác realizovať terénne úpravy s následným zatrávnením voľných nezastavaných plôch a doplnením vyššej vegetácie.
4. Ochrana pred hlukom a vibráciami
- a) neumožniť v obytnom a rekreačnom území budovanie prevádzok produkujúcich nadmerný hluk a vibrácie,
 - b) pri realizácii nových, alebo rekonštrukcii starých ciest je nutné postupovať v súlade s Vyhláškou MZ SR č.237/2009 Z. z., ktorou sa dopĺňa Vyhláška MZ SR č.549/2007 Z. z., ktorým sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí
 - c) súčasťou návrhu výstavby v jednotlivých lokalitách v blízkosti ochranných pásem diaľnice musia byť navrhnuté opatrenia na elimináciu nepriaznivých účinkov prevádzky diaľnice z hľadiska hluku a vibrácií v zmysle zákona č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhlášky Ministerstva zdravotníctva SR č.549/2007 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípadných hodnotách hluku, infrazvuku a vibráciách a požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí na navrhovanú výstavbu. Pri navrhovaní týchto opatrení je potrebné vychádzať z maximálnej prevádzkovej kapacity, resp. maximálnej intenzity dopravy na Diaľnici D1 a zároveň je nevyhnutné pri návrhu opatrení komplexne posúdiť negatívne účinky v celom objekte, nie len v jeho časti nachádzajúcej sa najbližšie k telesu diaľnice. Náklady na realizáciu týchto opatrení hradí investor budúcej stavby, a to aj v prípade, že predmetné opatrenia budú musieť byť vykonané priamo na samotnom telese diaľnice. Po realizácii výstavby, nebude jej vlastník voči prevádzkovateľovi diaľnice uplatňovať akékoľvek požiadavky na elimináciu nepriaznivých účinkov ich prevádzky, a to ani v prípade, že pred navrhovanou výstavbou nebolo potrebné v zmysle projektovej dokumentácie realizovať takéto opatrenia, pretože negatívne vplyvy dopravy z diaľnice v čase realizácie predmetnej navrhovanej výstavby boli známe. Pre ďalšiu výstavbu je predmetná podmienka záväzná pre vydanie povolenia podľa osobitých predpisov.
5. Ochrana pred účinkami zápachu
- a) v riešenom území vo väzbe na obytné a rekreačné územie nebudovať poľné hnojiská ani iné prevádzky a zariadenia, ktoré by zápachom obťažovali obytné a rekreačné územia.
 - b) neuvažovať so zriadením takých výrobných prevádzok, ktoré by zápachom negatívne ovplyvňovali obytné a rekreačné územie obce
 - c)- neuvažovať s veľkochovom hospodárskych zvierat v kontakte s obytným a rekreačným územím
6. Odpady
- a) zneškodňovanie odpadov na území obce Ovčiarsko realizovať v zmysle v platných znení Programu odpadového hospodárstva (POH) Žilinského samosprávneho kraja a POH Slovenskej republiky.
 - b) pri nakladaní s odpadmi je nutné aplikovať ustanovenia zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a doplnení niektorých zákonov v platnom znení a vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 371/2015 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch v platnom znení,
 - c) pri nakladaní s odpadmi aplikovať opatrenia zamerané na zníženie množstva zmesového komunálneho odpadu, na zvýšenie podielu triedených komunálnych odpadov a ich následné zhodnotenie, znižovanie množstva biologicky rozložiteľných odpadov ukladaných na skládku

- odpadov, zvýšenie zhodnotenia komunálneho odpadu a zvýšenie informovanosti obyvateľov o triedenom zbere komunálnych odpadov
- d) prioritným cieľom odpadového hospodárstva musí byť predchádzanie vzniku odpadov, zvýšenie recyklácie odpadov a minimalizácia negatívnych dôsledkov nakladania s odpadmi na životné prostredie.
 - e) biologicky rozložiteľný odpad z údržby verejnej zelene, cintorína vzhľadom na jeho minimálne množstvo kompostovať v zmluvne dohodnutej kompostárni mimo k.ú. Ovčiarsko, biologicky rozložiteľný odpad zo súkromných záhrad rodinných domov kompostovať na vlastných pozemkoch rodinných domov
 - f) eliminovať výskyt čiernych skládok pravidelným monitorovaním opustených území a v prípade zistenia zabezpečiť odstránenie odpadov s cieľom zamedziť poškodeniu životného prostredia.
 - g) zabezpečiť v obci miesta pre nádoby na separovaný odpad (min. 2 miesta v k.ú. Ovčiarsko a vybudovať areál zberného dvora pre odovzdávanie oddelených zložiek komunálnych odpadov, pre drobný stavebný odpad a elektroodpad z domácností
7. Opatrenia zo Stratégie adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy
- a) Opatrenia voči častejším a intenzívnejším vlnám horúčav:
 - koncipovať urbanistickú štruktúru tak, aby umožňovala lepšiu cirkuláciu vzduchu,
 - zabezpečiť zvyšovanie podielu vegetácie a vodných prvkov v sídlach,
 - podporovať a využívať vegetáciu, svetlé a odrazové povrchy na budovách a v dopravnej infraštruktúre,
 - vytvárať a podporovať vhodnú mikroklimu pre chodcov a cyklistov v obciach Zabezpečiť a podporovať ochranu funkčných brehových porastov v sídlach,
 - zabezpečiť prispôsobenie výberu drevín pre výsadbu v sídlach meniacim sa klimatickým podmienkam,
 - vytvárať komplexný systém plôch zelene v sídle v prepojení do kontaktných hraníc sídla a do príľahlej krajiny.
 - b) Opatrenia voči častejšiemu výskytu silných vetrov a víchric:
 - zabezpečiť a podporovať výsadbu lesa, alebo spoločenstiev drevín v extravilánoch obcí,
 - zabezpečiť udržiavanie dobrého stavu, statickej a ekologickej stability stromovej vegetácie,
 - zabezpečiť a podporovať implementáciu opatrení proti veternej erózii, napríklad výsadbu vetrolamov, živých plotov, aplikáciu prenosných zábran.
 - c) Opatrenia voči častejšiemu výskytu sucha:
 - podporovať a zabezpečiť opätovné využívanie dažďovej a odpadovej vody,
 - zabezpečiť minimalizáciu strát vody v rozvodných sieťach,
 - v menších obciach podporovať výstavbu domových čistiarň odpadových vôd,
 - d) Opatrenia voči častejšiemu výskytu intenzívnych zrážok:
 - zabezpečiť a podporovať zvýšenie retenčnej kapacity územia pomocou hydrotechnických opatrení, navrhnutých ohľaduplne k životnému prostrediu, ak opatrenia zelenej infraštruktúry nepostačujú,
 - zabezpečiť a podporovať zvýšenie infiltračnej kapacity územia diverzifikovaním štruktúry krajiny pokrývky s výrazným zastúpením vsakovacích prvkov v extraviláne a minimalizovaním podielu nepriepustných povrchov a vytvárania nových nepriepustných plôch na urbanizovaných pôdach v intraviláne obcí,
 - zabezpečiť a podporovať zvyšovanie podielu vegetácie pre zadržiavanie a infiltráciu dažďových vôd v sídlach,
 - zabezpečiť a podporovať renaturáciu a ochranu tokov a mokradí,
 - usmernenie odtoku pomocou drobných hydrotechnických opatrení,
 - zabezpečiť a podporovať opatrenia proti vodnej erózii, zosuvom pôdy.
8. Zosuvy
- a) Vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom potenciálnych a stabilizovaných zosuvov je potrebné posúdiť inžinierskogeologickým prieskumom. Územia s výskytom aktívnych svahových deformácií nie sú vhodné pre stavebné účely.
9. Radónové riziko
- a) Vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom stredného radónového rizika je potrebné posúdiť podľa zákona č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhlášky MZ SR č. 57/2024 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o obmedzovaní ožiarenia pracovníkov a obyvateľov z prírodných zdrojov ionizujúceho žiarenia.

Článok 7 Vymedzenie zastavaného územia obce

1. Územný plán obce Ovčiarsko navrhuje do roku 2040 rozšírenie v súčasnosti zastavaného územia o navrhované plochy na rozvoj obytnej funkcie, občianskeho vybavenia, výroby a rekreácie v nadväznosti na súčasné zastavané územie obce. Zastavané územie do roku 2040 je na výkresoch vymedzené plnými a zvislo šrafovanými plochami a hranicou navrhovaného zastavaného územia.

Článok 8 Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území podľa osobitných predpisov

1. V katastrálnom území obce Ovčiarsko sú vymedzené chránené územia a ochranné pásma:

a) Ochranné a bezpečnostné pásma v k.ú. obce Ovčiarsko

Chránené územie Ochranné pásmo	Stav, návrh	Legislatívny predpis
Diaľnica D1 (vrátane tunela)	100 m od osi príľahlého jazdného pásu	zák. č. 135/61 Zb. v znení zák. č. 524/2003 Z.z.
cesta III. triedy	20 m (od osi mimo intravilánu)	zák. č. 135/61 Zb. v znení zák. č. 524/2003 Z.z.
vodovod a verejná kanalizácia do priemeru DN 500 mm vrátane	1,8 m (od osi potrubia)	zák. č. 442/2002 Z.z., § 19
vodovod a verejná kanalizácia nad priemer DN 500 mm	3,0 m (od osi potrubia)	zák. č. 442/2002 Z.z., § 19
ostatné drobné vodné toky	4 m	v zmysle § 49 zákona č. 364/2004 Z. z.
VN 22 kV elektrické vedenie vzdušné vodiče bez izolácie	10 m (od krajného vodiča) 7 m v lesných priesekoch	§ 43, zák. č. 251/2012 Z.z.
VN 22 kV elektrické vedenie vzdušné vodiče s izoláciou	4 m (od krajného vodiča) 2 m v lesných priesekoch	§ 43, zák. č. 251/2012 Z.z.
VN 22 kV elektrické vedenie káblové, zemné	1 m (od krajného vodiča)	§ 43, zák. č. 251/2012 Z.z.
VTL DN do 500 PN 6,3 MPa - ochranné pásmo	8 m (od osi potrubia)	zák. č. 251/2012 Z.z.
VTL DN do 500 PN 6,3 MPa - bezpečnostné pásmo	150 m (od osi potrubia)	zák. č. 251/2012 Z.z.
VTL DN do 150 PN 6,3 MPa - ochranné pásmo	4 m (od osi potrubia)	zák. č. 251/2012 Z.z.
VTL DN do 150 PN 6,3 MPa - bezpečnostné pásmo	50 m (od osi potrubia)	zák. č. 251/2012 Z.z.
VTL DN do 350 PN 2,5 MPa - ochranné pásmo	4 m (od osi potrubia)	zák. č. 251/2012 Z.z.
VTL DN do 350 PN 2,5 MPa - bezpečnostné pásmo	20 m (od osi potrubia)	zák. č. 251/2012 Z.z.
STL - ochranné pásmo	1 m (od osi potrubia)	zák. č. 251/2012 Z.z.
STL - bezpečnostné pásmo vo voľnom teréne	10 m (od osi potrubia)	zák. č. 251/2012 Z.z.
Technologické objekty - OP	8 m	zák. č. 251/2012 Z.z.
Technologické objekty - BP	50 m	zák. č. 251/2012 Z.z.
NTL v zastavanom území - OP	1 m (od osi potrubia)	zák. č. 251/2012 Z.z.
elektronických komunikačných vedení	1,5 m od osi na každú stranu , hlĺbka a výška 2,0 m od úrovne zeme a okruh 2,0 m pri nadzemnom vedení	zák. č.. 656/2004 Z.z.
ochranné pásmo lesa	50 m (od hranice lesného pozemku)	zák. č.. 326/2005 Z.z.)
ochranné pásmo cintorína	obec určí vo všeobecne záväznom nariadení	Zákon č. 131/2010 Z. z. o pohrebníctve
melioračný kanál	5 m od brehovej čiary kanála	zákon č. 364/2004 o vodách

Vysvetlivky:

- BP – bezpečnostné pásmo, OP – ochranné pásmo
- Cestné ochranné pásma sú stanovené mimo hraníc súvisle zastavaného územia obce, vymedzeného platným územným plánom obce

b) Ochranné pásma letiska Žilina

Celé katastrálne územie Ovčiarsko sa nachádza v ochranných pásmach Letiska Žilina, určených rozhodnutím Dopravného úradu č. 2452/2017/ROP-120-OP/9575 zo dňa 29.03.2017 a v ochranných pásmach vizuálnych leteckých pozemných zariadení na letisku Žilina, z ktorých vyplývajú pre územie obce nasledovné obmedzenia, ktoré je pri návrhu priestorového usporiadania a funkčného využitia územia nutné rešpektovať, a to:

Výškové obmedzenie stavieb, nestavebnej povahy (vrátane stavebných a iných zariadení mechanizmov) a pod., ktoré je stanovené:

- ochranným pásmom vnútornej vodorovnej roviny s výškovým obmedzením 355 m n.m.Bpv,
- ochranným pásmom kužeľovej plochy s obmedzujúcou výškou objektov v rozmedzí nadmorských výšok 355 - 390 m n.m. Bpv, pričom obmedzujúca výška stupa v sklone 1:20 / 5 %/ v smere od letiska.

Terén na celom území obce Ovčiarsko presahuje výšky stanovené ochrannými pásmami Letiska Žilina, tzn. tvorí leteckú prekážku. Vzhľadom na úroveň terénu, existujúce prekážky a s cieľom zjednodušiť proces posudzovania jednotlivých objektov. boli v rozhodnutí o určení ochranných pásiem letiska na terénnych prekážkach stanovené výškové obmedzenia v časti katastrálneho územia Ovčiarsko, kde už terén tvorí prekážku je obmedzujúca výška stavieb a zariadení nestavebnej povahy **15 m** nad pôvodným terénom, zároveň však objekt s touto výškou nesmie presiahnuť nadmorskú výšku **570 m n.m. Bpv**.

Ďalšie obmedzenie je stanovené:

- ochranným pásmom bez laserového žiarenia. V tomto ochrannom pásme nesmie úroveň vyžarovania prekročiť hodnotu 50 nW/cm^2 , pričom Žiarenie nesmie zapríčiniť vizuálne rušenie letovej posádky lietadla,
- kritickým ochranným pásmom proti laserovému žiareniu V tomto ochrannom pásme sa zakazuje najmä umiestňovať, prevádzkovať a používať laserové zariadenie' ktorého úroveň vyžarovania je vyššia ako $5\mu\text{W/cm}^2$ ak by takéto zariadenie mohlo spôsobiť doznievanie zrkovného vnemu alebo oslepenie prudkým jasom pilota a mohla byť ohrozená bezpečnosť leteckej prevádzky.

V zmysle leteckého zákona je na území obce Dopravný úrad dotknutým orgánom v povoľovacom procese stavieb letísk, osobitných letísk, heliportov a stavieb pre letecké pozemné zariadenia a ďalej uvedených stavieb a využitia územia, pre ktoré sa vyžaduje súhlas Dopravného úradu. Súhlas na zhotovenie, umiestnenie alebo užívanie stavby, zariadenia nestavebnej povahy alebo vykonávanie činností alebo využívanie územia, ktoré by svojimi vlastnosťami mohli ohroziť bezpečnosť leteckej prevádzky, sa vyžaduje, ak:

- by svojou výškou, charakterom, prevádzkou alebo použitím stavebných a iných mechanizmov mohli narušiť alebo narušia ochranné pásma Letiska Žilina,
- sa ich najvyšší bod nachádza vo výške 40 m a viac nad terénom,
- sú ich súčasťou veterné turbíny s rotujúcimi lopatkami alebo sú na nich umiestnené veterné turbíny s rotujúcimi lopatkami,
- môžu rušiť funkciu leteckých palubných prístrojov alebo leteckých pozemných zariadení, najmä zariadenia priemyselných podnikov, vedenia veľmi vysokého napätia 110 kV a viac, energetické zariadenia alebo vysielacie stanice,
- môžu ohroziť let lietadla, najmä zariadenia na generovanie alebo zosilňovanie elektromagnetického žiarenia, klamlivé svetlá alebo silné svetelné zdroje, a nadzemné elektrické vedenia s napätím viac ako 1 000 V vedúce ponad údolia alebo v blízkosti diaľnic, rýchlostných ciest a ciest I. triedy,
- sú umiestnené alebo vykonávané do vzdialenosti 13 km od vzťažného bodu verejného letiska určeného na prevádzku prúdových lietadiel, a mohli by zvýšiť aktivitu voľne žijúcich živočíchov, ktorá by mohla byť nebezpečná pre prevádzku takýchto lietadiel.

- c) Ochranné pásmo lesa definované v §10 zákona č.326/2005 Z.z o lesoch v znení neskorších predpisov (50 m od hranice lesného pozemku) na území obce aplikovať tak, aby minimálna odstupová vzdialenosť navrhovaných stavieb bola od hranice lesných pozemkov min. 25 m. Zachovať pôvodné prístupové trasy na lesné pozemky za účelom obhospodarovania lesa a umožniť tak riadne hospodárenie v zmysle zákona o lesoch a nezastávať celý priestor popod lesné porasty (najmä na existujúcich približovacích trasách).

Článok 9

Plochy pre verejnoprospešné stavby, na vykonanie delenia a sceľovania pozemkov, na asanáciu a na chránené časti krajiny

1. Plochy pre verejnoprospešné stavby predstavujú plochy potrebné pre realizáciu verejnoprospešných stavieb uvedených v zozname verejnoprospešných stavieb vrátane dočasných záberov dotknutých pozemkov.
2. Plochy pre asanáciu sú plochy s nevyhovujúcimi objektmi v intraviláne obce.
 - a) v lokalite na mieste hospodárskeho dvora sú objekty vhodné na asanáciu, alebo stavebné úpravy pri zachovaní pôvodnej funkcie, alebo nahradením za novú.
3. Plochy na vykonanie delenia a sceľovania pozemkov nie sú vymedzené.
4. Plochy na chránené časti krajiny vyžadujúce si zvýšenú ochranu predstavujú plochy :
 - a) biokoridory nadregionálneho významu
 - b) ekologicky významné segmenty krajiny
 - c) mokrade regionálneho významu
 - d) hydricko terestrické biokoridory miestneho významu pozdĺž vodných tokov a ekologické segmenty v podobe skupinovej a solitérnej drevinnej nelesnej vegetácie.
 - e) registrované zosuvné územia

Článok 10

Potreba obstarania a schválenia územného plánu zóny

1. Po schválení ÚPN O Ovčiarsko nie je potrebné obstaráť územný plán zóny.

Článok 11

Zoznam verejnoprospešných stavieb

1. V Územnom pláne obce Ovčiarsko sú stanovené nasledovné verejno prospešné stavby:
 - a) centrum obce – spevnené plochy, parkové úpravy, objekty v správe obce, (obecný úrad a kultúrny dom, materská škôlka, príslušné parkovacie miesta)
 - b) zberný dvor, stavby súvisiace s technickou údržbou obce
 - c) hasičská zbrojnica, cvičisko pre hasičov vrátane technického zabezpečenia
 - d) rozšírenie cintorína a doplnenie parkovacích miest
 - e) obecné športové plochy, detské ihriská, rozhľadne,
 - f) výstavba a rekonštrukcia obslužných ciest,
 - g) cyklotrasy, turistické trasy a vychádzkové pešie trasy - ich úpravy, značenie a súvisiace drobné stavby (odpočinkové miesta pre turistov a cyklistov)
 - h) pešie chodníky a plochy,
 - i) stavby pre verejné zásobovanie pitnou vodou,
 - j) stavby pre odvádzanie splaškových vôd,
 - k) stavby pre odvádzanie a spomalenie vôd povrchového odtoku (retenčné suché záchyty zrážkovej vody, odvodňovacie rigoly, zasakovacie pásy)
 - l) stavby pre zásobovanie elektrickou energiou, (vedenia VN, NN, trafostanice)
 - m) rozvody verejného plynovodu,
 - n) rozvody telekomunikačnej siete, (káblové vedenia, vysielacie, zariadenia technického vybavenia)

Schéma záväzných častí riešenia a verejnoprospešných stavieb

Vid' nasledujúca strana

C. DOPLŇUJÚCE ÚDAJE

PRI SPRACOVANÍ NÁVRHU ÚZEMNÉHO PLÁNU OBCE OVČIARSKO BOLI POUŽITÉ TIETO PODKLADY :

a) schválená územnoplánovacia dokumentácia, vzťahujúca sa k riešenému územiu

- Územný plán veľkého územného celku Žilinského kraja (Združenie „VÚC Žilina, 1998, m 1:50 000); záväzná časť ÚPN VÚC Žilinského kraja bola vyhlásená nariadením Vlády SR č. 223/1998 zo dňa 26.5.1998 v znení zmien a doplnkov č. 1, 2, 3, 4 a 5.

b) Prieskumné práce

- Prieskumné práce v teréne za účelom zistenia skutočného funkčného využitia plôch, stavebnotechnického stavu objektov, priestorových pomerov, prírodných hodnôt, závad, inžinierskych sietí atď.)

c) Územnoplánovacia dokumentácia

- Územný plán obce Ovčiarsko - Prieskumy a rozbor -Krajinnoekologický plán (Ing. arch. Peter Krajč, máj 2024)
- Územný plán obce Ovčiarsko - Prieskumy a rozbor – Textová a grafická časť (Ing. arch. Peter Krajč, máj 2024)

d) Ostatné podklady

- Zadanie pre územný plán obce Ovčiarsko schválené uznesením obecného zastupiteľstva obce Ovčiarsko č.142 zo dňa 14.3.2025
- Vyjadrenia orgánov štátnej správy, organizácií, podnikateľov a občanov doručených obci po oznámení o obstarávaní územného plánu,
- Požiadavka obce a občanov k riešeniu Návrhu ÚPN O Ovčiarsko,
- Údaje zo Štatistického úradu,
- Atlas krajiny Slovenskej republiky (2002),
- Štandardy minimálnej vybavenosti obcí,
- Inžiniersko-geologická mapa Slovenskej republiky (1989),
- Internetové zdroje: www.forestportal.sk, www.geology.sk, www.svssr.sk, www.hbu.sk, www.podnemapy.sk, www.sopsr.sk, <http://gis.nlc.sk.org/lgis/>, www.skgeodesy.sk, www.uzemneplany.sk, www.naseobce.sk, <https://zbgis.skgeodesy.sk/mkzbgis/sk/kataster...>, https://mpt.svp.sk/svp_vmapportal/..., <https://www.scitanie.sk/...>,

e) Údaje o bonite poľnohospodárskej pôdy

- mapy BPEJ

f) Mapové podklady

- KN - mapy vo formáte dxf (stav katastra nehnuteľností CKN - 04/2024)

g) Konzultácie

- Obecný úrad Ovčiarsko,

D. DOKLADOVÁ ČASŤ

Dokladová časť bude doplnená po prerokovaní o vyhodnotenie pripomienok a písomné vyjadrenia dotknutých fyzických a právnických osôb, orgánov štátnej správy a samosprávy susedných obcí. Bude tvoriť samostatnú prílohu k tejto dokumentácii.